

УНИВЕРЗИТЕТ „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ

2024 - 2025 ГОДИНА

ВОДИЧ ЗА СТУДИРАЊЕ

**Постојано
иновирање на
наставниот план
со воведување
нови програми
и насоки**

**Мултикултурно миље
со почитување на
различностите на секоја
етничка група**

**Континуирано подобрување
на квалитетот во наставата и
истражувачко-апликативните
активности**

**Следење на промените и
потребите на
економијата и бизнисот**

**Иновативност и
флексибилност
во изведувањето
на наставата**

**Препознатливост
во земјата и во странство**

**Почитување на
високите етички
норми**

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Економски факултет – Скопје

Водич за студирање 2024 - 2025 година

Редакција:

Доц. д-р **Маријана Цветаноска**
Асистент м-р **Гунтер Мерџан**
Асистент м-р **Јасна Тоновска**

* Согласно со условите на работа и општите акти кои го регулираат работењето, Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје го задржува правото на промени кои би можеле да настанат во учебната 2024-2025 година

СОДРЖИНА

ВОВЕДЕН ЗБОР НА ДЕКАНОТ	7
I. ДЕЈНОСТ НА ФАКУЛТЕТОТ	9
1.1. Прв циклус студии	9
1.2. Втор циклус студии	10
1.3. Трет циклус студии	11
1.4. Визија	12
1.5. Мисија	12
1.6. Суштински вредности	13
II. УПРАВУВАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ	15
III. УСЛОВИ НА СТУДИРАЊЕ	19
3.1. Европски кредит трансфер систем (ЕКТС)	19
3.2. Вредност на ЕКТС - кредитот	19
3.3. Договор за студирање	19
3.4. Права и обврски на студентот	21
3.5. Времетраење на студиите	21
3.6. Запишување на семестар и предмети	21
3.6.1. Пракса	22
3.7. Заверка на семестар	22
3.8. Испити	22
3.8.1. Пријавување испити	23
3.8.2. Испитни рокови	23
3.9. Оценување на резултатите од учењето	23
3.9.1. Континуирано оценување	23
3.9.2. Завршно оценување	24
3.9.3. Приговор од завршно оценување	24
3.9.4. Повторно полагање испит (преполагање)	24
3.10. Дипломски труд	24
3.11. Диплома	24

3.12. Мирување на студиите	25
3.13. Продолжување на прекинатите студии	25
3.14. Премин од едни на други студии или студиски програми во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	25
3.15. Престанок на статусот студент	25
3.16. Дисциплински мерки	26
3.17. Дополнителни информации	27
IV. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ	29
4.1. Департман – Е - бизнис	30
4.2. Департман – Економија	37
4.3. Департман – Маркетинг	43
4.4. Департман – Меѓународна трговија	51
4.5. Департман – Менаџмент и претприемништво	56
4.6. Департман – Сметководство и ревизија	62
4.7. Департман – Финансии	68
V. КРАТКА СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИТЕ ПРОГРАМИ ОД ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ	75
VI. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ	109
VII. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	111
VII. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	113
IX. ЦЕНТРИ И ОСТАНАТИ КАПАЦИТЕТИ	117
9.1. Центри на факултетот	117
9.2. Останати капацитети на факултетот	122
X. СТУДЕНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ	125
10.1. Факултетско студентско собрание при Економски факултет - Скопје	125
10.2. Што е АИЕСЕК ЛК Скопје?	127
XI. НАСТАВЕН КАДАР НА ФАКУЛТЕТОТ	129

Почитувани студенти,

Економскиот факултет – Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е најпрестижната високообразовна институција во високото образование, лидер во образованието на кадри од областа на економијата и бизнисот во Република Северна Македонија. Економскиот факултет – Скопје е основан со Уредба на Владата на Народна Република Македонија од 14.11.1950 година, како петти Факултет во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје.

Секоја генерација има нешто што ја обединува и ја врзува. Вие сте 73-та генерација на запишани студенти на Економскиот факултет. Тоа значи 73 години традиција, знаење и посветеност на нашата институција кон образованието на кадри од областа на економијата и бизнисот, но тоа се и 73 години наш придонес во развојот на нашата земја.

Изминатите години се години на постојан растеж и остварување на значајни резултати:

- **Во перманентното образование на високостручни економски кадри на прв, втор и трет циклус на студии** - Во изминатиот период на Економскиот факултет во Скопје дипломирале 25794 студенти, магистрирале вкупно 2558 магистранти, а со највисок академски степен доктор на економски науки се стекнале 455 докторанди заклучно со 16.07.2024;
- **Во развивањето на научноистражувачката дејност** - На Економскиот факултет во Скопје, самостојно и во соработка со Македонската академија на науките и уметностите, со сродни факултети и институти од странство, се изработени над 180 домашни и 25 меѓународни проекти;
- **Во континуираното унапредување на издавачката дејност** - Покрај редовното издавање на Годишникот на Факултетот, досега се објавени над сто и педесет учебници;
- **Во воспоставувањето и развојот на меѓународната соработка со странски факултети** - Во овие години Факултетот во соработка со универзитети од Европската унија учествувал во 30 меѓународни истражувачки проекти, кои воглавно се финансирани од страна на фондовите на Европската унија, а помал дел се билатерални проекти финансирани од страна на Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија. Во реализацијата на овие проекти се вклучени над 40 универзитети од 20 земји на Европската унија. Покрај тоа, Економскиот факултет во Скопје има склучено 44 билатерални договори за соработка со реномирани странски факултети и универзитети во: САД, Австралија, Белгија, Словенија, Велика Британија, Франција, Холандија и др. Од 2023 година Економски факултет - Скопје е членка на AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business) или Здружение за унапредување на високите бизнис школи;
- **Во постојаното подобрување на условите за работење и студирање на нашата институција.**

Овие мошне сложени и одговорни задачи се остварени од повеќе генерации професори и соработници кои дадоа несебичен придонес во меѓународната афирмација на Економскиот факултет - Скопје.

Денес, на Економскиот факултет студираат над 2000 студенти на прв циклус студии по наставен план и наставни програми кои се оценети како современи и компатибилни со наставните планови и програми на економските факултети во развиените земји. Покрај прв циклус студии, на факултетот функционираат 12 едногодишни и 1 двогодишна студиска програма на вториот циклус на студии и 3 програми на докторски студии. Студиските програми на сите степени на студии се во согласност со болоњскиот процес во Европската Унија и со европските искуства, со целосно прифаќање и имплементирање на европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), со што се овозможува разумно оптоварување во текот на студирањето, поголема изборност на предметите за студентите, како и нивна поголема мобилност.

Со понудата на најсовремени образовни програми од областа на економијата и бизнисот, пренесени од компетентен и стручен кадар, во богато опремени библиотеки, компјутерски лаборатории и истражувачки центри, посакуваме нашите студенти да бидат дел од препознатливото, но, пред сè, единствено интелектуално и социјално окружување за кое Економскиот факултет од Скопје дава свој активен придонес. Во оваа смисла, Економскиот факултет од Скопје и понатаму ќе ги развива врските со сите релевантни чинители на општеството, а посебно со бизнис - заедницата, за да може и во иднина да нуди квалитетни студиски програми од областа на економските и организациските науки и да создава високообразовани кадри подготвени за успешно справување со предизвиците што ги наметнува сè посложената констелација на односи во динамичното окружување.

Декан,
Проф. д-р Предраг Трпески

I. ДЕЈНОСТ НА ФАКУЛТЕТОТ

Економскиот факултет во рамките на интегрираниот државен Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје е најголема образовна и истражувачка институција во Република Северна Македонија од областа на економијата и бизнисот. Во текот на 73-годишното постоење, факултетот развил извонредно богата дејност во неколку области:

- Прв циклус студии (додипломски студии)
- Втор циклус студии (последипломски студии)
- Трет циклус студии (докторски студии)
- Научноистражувачка работа (фундаментални, развојни и применети, домашни и меѓународни проекти)
- Издавачка дејност (учебници, зборници на трудови, списанија, монографии, научни и стручни книги, итн.)

Наставата на Економскиот факултет се изведува согласно со прифатениот европски кредит трансфер систем (ЕКТС), при што се добиваат следниве степени на стручна подготовка:

- Прв циклус универзитетски студии со осум семестри (240 ЕКТС - кредити)
- Втор циклус универзитетски студии со два семестри – едногодишни студии (60 ЕКТС - кредити)
- Втор циклус универзитетски студии со четири семестри – двогодишни студии (120 ЕКТС - кредити)
- Трет циклус студии (докторски студии) со шест семестри – тригодишни студии (180 ЕКТС - кредити)

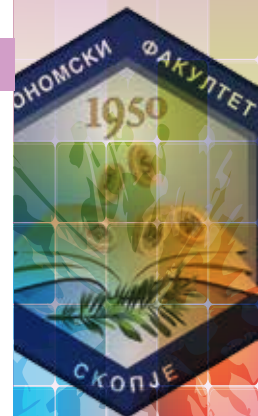
1.1. Прв циклус студии

Следејќи ги современите светски трендови, студиските програми на првиот циклус студии се менувани и усовршувани неколкупати во досегашното постоење на Факултетот. Студиските програми на прв циклус студии по кои ќе започне да се изведува настава во учебната 2022/2023 година се акредитирани од страна на Одборот за акредитација во високото образование за кои се добиени и решенија за почеток со работа издадени од Агенцијата за квалитет во високото образование.

Во новите студиски програми е извршена иновација на наставните содржини во согласност со достигнувањата на економската наука, со цел да се подготвуваат стручни профили според долгорочните потреби на стопанството и општеството во целина.

Наставните дисциплини се разграничени во седум департмани преку кои се профилираат знаења од следниве области:

- Е-бизнис
- Економија
- Маркетинг
- Меѓународна трговија
- Менаџмент и претприемништво
- Сметководство и ревизија
- Финансии

1.2. Втор циклус студии

Според Статутот на Универзитетот, вториот циклус студии се организира како студии за научен степен (магистратура). На вториот циклус студии, студентите се воведуваат во методите на научноистражувачката работа и им се овозможува да се здобијат со продлабочени знаења од определена научна област. По положувањето на предвидените испити и одбраната на магистерскиот труд, студентите се стекнуваат со диплома *Магистр на економски науки* од соодветната област и *Магистр на организациони науки и управување (менаџмент)* од соодветната област.

Почнувајќи од академската 2010/11 година, Економскиот факултет - Скопје ги приспособи своите студии од втор циклус, односно покрај едногодишните студии, вовеле и двогодишни студии од втор циклус.

Денес, на Економскиот факултет во Скопје се организираат едногодишни студии од втор циклус во следните области:

- Е-бизнис- менаџмент
- Европски економски студии
- Економски развој и меѓународни финансии
- Корпоративен финансиски менаџмент
- Маркетинг
- МБА - менаџмент
- MBA in Strategic Human Resource Management
- Монетарна економија, финансии и банкарство
- Менаџмент во осигурувањето
- Сметководство и ревизија
- Статистички методи за бизнис и економија
- Управување во јавниот сектор

Двогодишни студии од втор циклус се организираат во следните области:

- Е-бизнис - менаџмент

Студиските програми на втор циклус студии по кои ќе започне да се изведува настава во учебната 2022/2023 година се акредитирани од страна на Одборот за акредитација во високото образование за кои се добиени и решенија за почеток со работа издадени од Агенцијата за квалитет во високото образование.

1.3. Трет циклус студии

Третиот циклус студии – докторски студии се организираат на универзитетско ниво, преку **Школа за докторски студии** на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Докторските студии на Универзитетот се организираат и се реализираат во согласност со правилата на болоњскиот процес и со европскиот кредит-трансфер систем. За да се стане студент на трет циклус студии, најпрво е потребно да се има завршено втор циклус студии, како и да бидат исполнети и останатите услови што се пропишани со Правилникот со кој се уредува третиот циклус студии на Универзитетот. Во согласност на болоњските принципи на мобилност, студентите (докторандите) можат да ја остварат мобилноста на високообразовните институции во регионот и пошироко.

Третиот циклус студии, т.е. докторските студии траат три години (шест семестри) што изнесува 180 ЕКТС–кредити. Студиските програми за третиот циклус студии (докторски студии) се конципирани во три области: **обука за истражување** за стекнување на генерички знаења и вештини за истражување, докторски семинари и конференции; **едукација од илустрирана област** за профилирање на студентот во специфичната област; и **иријава, изработка и одбрана на докторската дисертација** од оригинално истражување.

Економскиот факултет во соработка со Економскиот институт и Институтот за социолошки и политичко–правни истражувања, ги организира студиските програми за докторски студии од следните четири области:

- Економски науки
- Организациони науки и управување (менаџмент),
- Статистички методи за бизнис и економија

Докторантот кој јавно ја одбрал докторската дисертација се стекнува со научниот степен доктор на науки. Респективно на студиските програми, на Економскиот факултет може да се стекне научниот степен **доктор на економски науки, доктор на организациони науки и управување (менаџмент), доктор на економска статистика**.

Студиските програми на трет циклус студии по кои ќе започне да се изведува настава во учебната 2022/2023 година се акредитирани од страна на Одборот за акредитација во високото образование за кои се добиени и решенија за почеток со работа издадени од Агенцијата за квалитет во високото образование.

1.4. Визија

Економскиот факултет да ја задржи својата лидерска позиција во високото образование од областа на економијата и бизнисот во Република Северна Македонија, како и постојано да ја унапредува својата позиција на меѓународно ниво.

1.5. Мисија

Нашата мисија е континуирано образование на високостручен кадар способен компетентно да решава проблеми, да им излегува во пресрет на предизвиците на новиот милениум и да ја зајакнува конкурентноста на претпријатијата на европско и меѓународно ниво преку висококвалитетни програми од бизнис и економија. Во доменот на научната работа, нашата цел е преку современи и релевантни научни истражувања да се придонесе кон збогатувањето на научната мисла од областа на економијата и бизнисот. Факултетот, исто така, обезбедува професионални услуги и истражувања за приватниот и јавниот сектор.

Секојдневното реализирање на поставената мисија за нас значи:

- обезбедување на висок квалитет во сите активности;
- поттикнување дебати и промовирање нови идеи;
- комбинирање на моќта на луѓето, со иновации и технологија, за да се подобри начинот на учење и работење;
- почитување на правата и достоинството на поединецот.

За нашите студенти ова значи:

- обезбедување можности за квалитетно студирање;
- образование кое е стимулативно, ја збогатува личноста и се вреднува од страна на работодавците.

За нашите вработени ова значи:

- обезбедување можности секој да се развие себеси заради зголемување на личните способности и професионализмот во работењето, а со крајна цел;
- постигнување на поголема поддршка и стручна помош во наставните и научно-образовните активности и процеси.

За општеството ова значи:

- обезбедување најнови информации, знаења и стручни услуги од областа на економијата, бизнисот и менаџментот на сите економски субјекти и
- активно партнерство во нивното успешно вклопување во националните, регионалните и меѓународните заедници во кои тие работат.

1.6. Суштински вредности

Во своите планови и во извршувањето на сопствената дејност, Факултетот поаѓа од следниве суштински вредности:

- Континуирано подобрување на квалитетот во наставата и истражувачко-апликативните активности;
- Обезбедување мултикултурно милје со почитување на различностите на секоја етничка група;
- Следење на промените и потребите на стопанството и државната администрација;
- Постојано иновирање на наставниот план со воведување нови програми и насоки;
- Обезбедување ефикасна и одговорна администрација за остварување на активностите на факултетот;
- Почитување на високите етички норми;
- Слобода на креативноста и изразувањето на сопствените гледишта во врска со општествените појави и процеси;
- Поттикнување на иновативноста и флексибилноста во изведувањето на наставата;
- Колегијална работна атмосфера;
- Овозможување стимулативна атмосфера за индивидуален професионален развој;
- Употреба на најсовремена наставна техника;
- Обезбедување на максимална можна објективност и коректност при оценувањето на знаењата на студентите;
- Изградување на сопствена препознатливост во земјата и во странство;
- Непристрасност, објективност и транспарентност при информирањето на јавноста.

II. УПРАВУВАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ

Органи на Економскиот факултет – Скопје се:

- Наставно – научниот совет
- Деканатската управа
- Деканот

Наставно-научниот совет на Факултетот е орган на управување и стручен орган што го сочинуваат редовните професори, вонредните професори, доцентите и студентите. За организирање на активностите на Наставно-научниот колегиуми на студиските програми на втор циклус студии и подготвување на конкретни предлози и мислења кои ќе бидат доставени до Наставно-научниот совет, се формира Совет за втор циклус на студии. Советот го сочинуваат по еден претставник од секој Наставно – научен колегиум на студиските програми на втор циклус студии и продеканот за настава по службена должност.

Деканатската управа е орган на управување на факултетот и брои 13 члена. Членови на Деканатската управа се: деканот, продеканите, раководителите на катедрите и претседател на Факултетско студентско собрание.

Деканот е раководен орган и раководи со Факултетот во согласност со правата, обврските и овластувањата што му се пренесени од страна на ректорот, врз основа на Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Нему му помагаат тројца продекани: еден за наставни прашања, еден за финансиски прашања и еден за наука и меѓународна соработка.

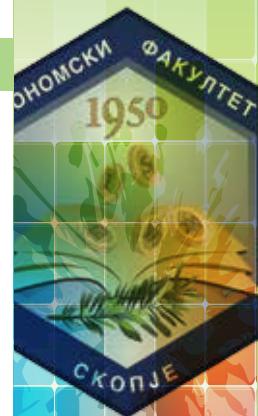
За вршење на својата дејност, Факултетот основа внатрешни организациони единици согласно со Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Внатрешни организациони единици во Факултетот се:

- Катедри
- Центри
- Стручна и административна служба

Во зависност од настанатите потреби и условите за извршување на специфичните дејности, на Факултетот можат да се формираат и други внатрешни организациони единици.

Катедрите се формираат за наставни предмети од иста или од сродна научна област, со цел усогласување и развивање на наставно-образовната, научноистражувачката и применувачката дејност.

На Факултетот постојат следниве катедри:

- Катедра за е-бизнис
- Катедра за економија
- Катедра за маркетинг
- Катедра за математика и статистика
- Катедра за менаџмент
- Катедра за надворешна трговија
- Катедра за сметководство и ревизија
- Катедра за финансии

Центрите се формираат заради изведување, организирање и поттикнување на научно-истражувачката, применувачка, како и едукативна дејност, пренесување на употребата на современите методи на работа, сознанијата и достигнувањата, како и за изведување на информатички и информациско-документациски активности.

На Факултетот постојат следниве центри:

- Центар за економски истражувања, (ЦЕИ)
- Тренинг центар за европска интеграција (ЕИТЦ)
- Регионален тренинг центар - Светска царинска организација, (РТЦ)
- Центар за податоци и информации за Европската Унија (ЕУИ)
- Центар за кариера
- Јунус центар за социјални бизниси

Во рамките на Факултетот за извршување на стручните и административните работи се организира стручна и административна служба како дел од интегрираната стручна и административна служба на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Стручната и административната служба ја сочинуваат:

- Одделение за општи и правни работи
- Одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење
- Одделение за студентски прашања
- Одделение за библиотечно работење
- Одделение за ИКТ

ДЕКАНАТ НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Проф. д-р Предраг Трпески
Декан
dekan@eccf.ukim.edu.mk

Проф. д-р Љупчо Ефтимов
Продекан за настава
prodekannas@eccf.ukim.edu.mk

Проф. д-р Атанаско Атанасовски
Продекан за финансии
prodekanfin@eccf.ukim.edu.mk

Проф. д-р Мијалче Санта
Продекан за наука и
меѓународна соработка
prodekanint@eccf.ukim.edu.mk

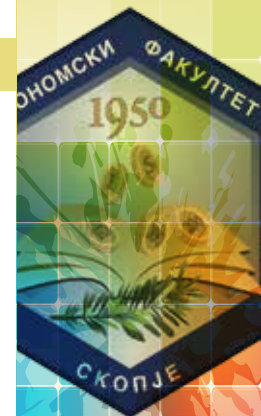
Календар на наставни активности
во учебната 2024/2025 година

1	Упис на година (и on-line упис на семестар)	16.9.2024 – 27.9.2024
2	Почеток на учебна година	01.10.2024
Зимски семестар		
3	Времетраење на зимскиот семестар*	01.10.2024 – 13.01.2025
4	<u>Прв дел од испит (тест)</u>	09.11.2024 – 19.11.2024
5	Пријавување за II колоквиум (on-line)	16.12.2024 – 23.12.2024
6	<u>Втор дел од испит (тест)</u>	09.01.2025 – 18.01.2025
7	Давање потписи за зимскиот семестар (електронски)	09.01.2025 – 11.01.2025
8	Пријавување за Јануарска (прва) испитна сесија (on-line)	03.01.2025 – 09.01.2025
9	Јануарска (прва) испитна сесија	20.01.2025 – 11.02.2025
10	Заверка на зимски и упис на летен семестар	03.02.2025 – 18.02.2025
Летен семестар		
11	Времетраење на летниот семестар	17.02.2025 – 30.05.2025
12	<u>Прв дел од испит (тест)</u>	01.04.2025 – 11.04.2025
13	<u>Втор дел од испит (тест)</u>	19.05.2025 – 30.05.2025
14	Пријавување за II колоквиум (on-line)	05.05.2025 – 12.05.2025
15	Давање потписи за летниот семестар (електронски)	28.05.2025 – 30.05.2025
16	Пријавување за Јунска (втора) испитна сесија (on-line)	19.05.2025 – 26.05.2025
17	Јунска (втора) испитна сесија	04.06.2025 – 25.06.2025
18	Заверка на летниот семестар	26.06.2025 – 04.07.2025
19	Пријавување на Августовско - септемвриска (трета) испитна сесија (on-line)	30.06.2025 – 07.07.2025
20	Августовско-септемвриска (трета) испитна сесија	25.08.2025 – 15.09.2025

Работните денови од првата недела на Јануари 2025 (02.01 и 03.01) ќе бидат одработени во 2 работни саботи во текот на зимскиот семестар по следниот распоред:

- 09.11.2024 сабота за четврток 02.01.2025;
- 16.11.2024 сабота за петок 03.01.2025.

Факултетот го задржува правото да изврши измени на роковите утврдени со овој календар доколку тоа го налага специфичноста на здравствената ситуација или поради други оправдани причини.

3.1. Европски кредит трансфер систем (ЕКТС)

Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) овозможува студирање според европскиот систем на трансфер на кредити (ECTS – European Credit Transfer System) кој обезбедува: мобилност на студентите меѓу студиските програми во рамките на Факултетот и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и мобилност на национално и меѓународно ниво, преку квантитативно мерење и изразување на оптовареноста на студентите во текот на студирањето. ЕКТС исто така овозможува и непречено напредување на студентите во текот на студирањето, во зависност од постигнатите резултати и барањата утврдени со студиските програми.

Клучен аспект на ЕКТС е признавање на студирањето во странство како интегрален дел на студирањето на домашната институција. Со тоа се овозможува мобилност на студентите во рамките на програмите Erasmus/ Socrates. Со ЕКТС се создава можност периодот на студирање во странство (вклучувајќи ги испитите и другите форми на евалуација) да биде признат како еквивалентен на компарабилен период на студирање (вклучувајќи ги испитите и другите форми на евалуација) на домашната институција, и покрај можните разлики во содржините на програмите. ЕКТС е заснован на доброволен карактер и на заемна доверба, од академска гледна точка, помеѓу институциите поврзани во системот.

Студирањето според ЕКТС се заснова врз нумеричко, т.е. квантитативно мерење и изразување на степенот на оптовареноста на студентите по одделни предметни програми во текот на семестарот, т.е. на учебната година, како и вкупниот обем на активностите потребни за успешно завршување на студиската програма.

Преку доделување нумерички вредности на секој предмет, ЕКТС - кредитите го претставуваат обемот на работа што студентот мора да го реализира за да го положи испитот. ЕКТС - кредитите се релативно мерило, бидејќи обемот на работа за еден предмет го ставаат во однос со вкупниот обем на работа потребен да се комплетира цела една студиска година, во што се вклучени: предавања, практична работа, семинари, периоди на практично искуство, индивидуална работа - во библиотеки или во местото на престој - како и испити и други можни методи на евалуација. ЕКТС е заснован на вкупниот обем на работа на студентот, а не само на посетувањето настава. Во рамките на ЕКТС, општо правило е дека **60 кредити претставуваат (оптимален) обем на работа за една академска година, т.е. 30 кредити се еквивалент за еден семестар.**

3.2. Вредност на ЕКТС - кредитот

Вредноста на ЕКТС - кредитот е утврдена согласно квотата на која студентот ѝ припаѓа при запишувањето на Факултетот. Според тоа, вкупните трошоци за студирање во текот на годините на студии, изразени во бројот и вредноста на кредитите мора да бидат еднакви на вкупниот износ на партиципацијата на студентот.

3.3. Договор за студирање

Секој студент што ќе ги исполни условите за запишување и е примен согласно распишаниот конкурс како редовен (со партиципација или школарина) или како вонреден студент, со Економскиот факултет – Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, потпишува договор со кој се регулираат меѓусебните права и обврски.

ЕРАЗМУС + Програма за мобилност на студенти и наставен кадар

Програмата за доживотно учење, односно секторската програма Еразмус е двигател на модернизацијата на високото образование во Европа и го инспирираше воспоставувањето на болоњскиот процес, а има за цел да придонесе за развој на Европа како напредно општество на знаење со одржлив развој, поголема општествена кохезија и подобри работни места за своите граѓани. Со цел постигнување на овие цели, програмата поттикнува размена, соработка и студентска мобилност на подрачјето на Европа. Академската мобилност им овозможува на студентите на размена образовно искуство во поинаква академска, културна и општествена средина. Како резултат на тоа, студентите кои оствариле студентска мобилност, ги зголемуваат своите можности за вработување, се зголемува општествената свест кај поединците, како и нивото на толеранција и свесност за потребата од борба против сите облици на дискриминација. Во рамките на програмата, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје распишува конкурс за доделување финансиски средства на студентите кои ќе заминат на студиски престој на некоја високообразовна институција во Европа. Во оваа смисла, и Економскиот факултет настојува да реализира свое учество во овие програми. **Програмата е наменета за сите студенти со македонско државјанство кои во моментот на реализирање на мобилноста се запишани најмалку на втора година студии. Минималниот период за студентска мобилност е 3 месеци, а максималниот период изнесува 12 месеци.**

Мобилноста може да се реализира на високообразовните институции во земјите со кои Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ има склучено Еразмус-билатерален договор (Erasmus Bilateral Agreement). Во договорите мора јасно да стои дека македонските студенти ќе го имаат истиот статус како и домашните студенти. Тоа подразбира право на секој студент за стекнување со статус Erasmus со што тој/таа е ослободен од плаќање на какви било трошоци поврзани со школувањето на странски универзитет, во вид на школарина, регистрација, пристап до лаборатории библиотеки, итн. Од своја страна, Факултетот се обврзува дека ќе ги преземе сите активности неопходни за обезбедување висок квалитет во организирањето на мобилноста на студентите и наставниците кои го поседуваат Erasmus - статусот.

Секој студент, пред заминување на студиски престој, треба да склучи договор за признавање на периодот на мобилност (Learning Agreement), кој го потпишуваат студентот, матичната високообразовна институција и институцијата во странство. Лицето кое го потпишува договорот за признавање на периодот на мобилност, во име на матичната институција, е институционалниот и факултетскиот Еразмус-координатор.

Договорот за признавање на периодот на мобилност содржи листа на предмети што студентот ќе ги посетува на високообразовната институција во странство, заедно со бројот на ЕКТС-кредити.

Матичната институција (Еразмус-координаторот) треба да провери дали програмата за студирање и описот на предмети што студентот ги одбрал на високообразовната институција во странство се компатибилни со наставниот план и програма на матичната институција.

Матичните институции, со својот потпис, гарантираат признавање на периодот на мобилност во странство по враќањето на студентите.

Секаква промена/ дополнување на договорот за признавање на периодот на мобилност е возможна, доколку за тоа постојат објективни причини, и тоа еден месец од доаѓањето на студентот на институцијата во странство. Секаква измена и дополнувања кои ќе се сметаат за потребни, треба да се договараат меѓу сите три страни (студентот, матичната институција и високообразовната институција во странство), т.е. тие треба што побрзо да се внесат во договорот за признавање на периодот на мобилност.

Подетални информации за програмите за мобилност можат да се најдат на веб - страницата на УКИМ (www.ukim.edu.mk) во делот насловен како Меѓународна соработка, како и на веб - страницата на Економски факултет - Скопје (www.eccf.ukim.edu.mk) во делот насловен како Меѓународна соработка.

Договорот се изготвува согласно условите, правилата и обврските кои биле важечки за студентот во учебната година во која се запишува, а кои се предвидени со конкурсот, законската и подзаконската регулатива, како и актите на Универзитетот и Факултетот.

3.4. Права и обврски на студентот

Студентот има права и обврски утврдени со Законот за високо образование, Статутот на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Статутот на Економски факултет – Скопје и другите акти на Универзитетот и Факултетот.

Правата на студентите ги штити студентскиот правобранител и заменик студентскиот правобранител.

3.5. Времетраење на студиите

Студиите од прв циклус студии траат 8 (осум) семестри, односно 4 (четири) учебни години и завршуваат со **успешно полагање на најмалку 32 испити и со освојување на најмалку 240 кредити, како и изработка на дипломски труд.**

Во текот на студирањето студентот треба да положи 23, 24 или 25 задолжителни предмети во зависност од студиската програма на кој е запишан и 7, 8 или 9 изборни предмети од листата на изборни предмети на Економскиот факултет во зависност од студиската програма.

Студентите од прв циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според условите и студиската програма на која се запишале, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите.

Доколку по истекот на рокот настане измена на студиската програма, студентот може да ги продолжи студиите по изменетата студиска програма.

Доколку по истекот на рокот студиската програма згасне, студентот може стекнатите кредити за одредени предметни програми да ги пренесе на друга студиска програма.

Студент запишан со партиципација на трошоците за студирање, **го губи статусот на студент запишан во државна квота** и ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (школарина) ако:

- еден предмет запишува по трет пат
- не положил најмалку 50% од запишаните кредити во одреден семестар до почетокот на наредниот соодветен семестар (зимски, односно летен).

3.6. Запишување на семестар и предмети

При запишување на прв (зимски) и втор (летен) семестар, студентите слободно избираат од задолжителните и изборните предмети, кои се предвидени за овие семестри.

При запишувањето на семестарот (трет, четврти, итн...), студентот најпрво ги запишува неположените задолжителни и изборни предмети од претходната учебна година (посебно во зимскиот или летниот семестар), а потоа ги запишува задолжителните и изборните предмети од тековниот семестар, но најмногу до 35 ЕКТС во еден семестар.

Студент кој заклучно со **августовско-септемвриската сесија не положил предмет од зимскиот семестар, односно заклучно со јануарската испитна сесија не положил предмет од летниот семестар, должен е повторно да го запише предметот во соодветниот семестар.**

Вкупниот број на запишани кредити во текот на семестарот треба да биде помеѓу 21 и 35 кредити. Студентите со просечен успех над 8,5 можат да запишат најмногу 40 кредити во еден семестар.

Студентот се стекнува со право да запише нареден семестар, само ако до рокот за запишување нареден семестар уредно ги извршил обврските од студиската програма и ги положил испитите од предметите утврдени со студиската програма.

Студентите од прва година одбираат изборни предмети од листата на изборни предмети на Економскиот факултет, кои во нумеричкиот дел од шифрата го содржат бројот 1 како прв (пример шифра MGT 120), студентите од втора година одбираат предмети кои во нумеричкиот дел од шифрата го содржат бројот 2 како прв (пример шифра MGT 240), итн.

Промена на претходно избран изборен предмет се врши на почетокот на секој семестар, **при што може да се замени предмет само од соодветен семестар (предмет од зимски семестар со друг предмет исто така од зимски семестар и летен за летен)**. За промена на изборниот предмет студентот треба да поднесе барање до Службата за студентски прашања (преку архивата).

3.6.1. Пракса

Студентот може по сопствен избор да оствари практична настава во организации – установи со кои Економскиот факултет-Скопје при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје има склучено договор за изведување практична настава за студенти (списокот на организациите – установите е истакнат на веб-страницата на Факултетот).

На барање на студентот му се издава документ – потврда (упатница) за негово упатување до организацијата – установата каде ќе се реализира наставата, потпишана од деканот (или продеканот за настава).

3.7. Заверка на семестар

Студентот заверува семестар со потписи од предметните професори, со што се потврдува неговото исполнување на предвидените обврски по предметната програма (редовно посетување на наставата и вежбите или друг облик и форма на настава). Заверката на тековниот и запишувањето нов семестар се врши на почетокот на зимскиот и на летниот семестар, во роковите утврдени со календарот на активностите на Факултетот, во Одделението за студентски прашања.

3.8. Испити

Студентот има право да полага испит доколку ги има задоволено сите пропишани обврски утврдени според студиската програма за конкретниот предмет.

Испитите, покрај класичниот начин на полагање во рамки на испитната сесија, може да се спроведуваат и преку полагање на колоквиуми.

Студентите кои не го положиле првиот колоквиум имаат право да го полагаат испитот во рамки на редовнаат испитна сесија.

Испитите можат да се изведуваат на писмен или усмен начин, како и на друг начин утврден со студиската програма.

На полагањето на испити студентите задолжително со себе носат индекс како документ за идентификација.

Завршното оценување задолжително се запишува во индексот и во пријавата.

Оценките што студентите ги добиле со проверката на нивните знаења се објавуваат на јавно место.

Наставникот е должен да му го соопшти постигнатиот резултат на усмениот испит на студентот

веднаш по завршувањето на испитот.

Наставниците се должни по барање на студентот, да обезбедат увид во прегледаниот труд и добиената оценка, во рок од 2 работни дена од објавувањето на резултатите.

Положен испит претставува услов да се стекне потребниот број кредити пропишан со предметната програма.

За секој студент се води испитна документација.

Студентот има право на увид во испитната документација и студентското досие. При запишувањето студентот може да пополни изјава со која ќе дозволи право на увид во студентското досие на негов родител или старател, или на лице овластено од нив.

Испитите се одржуваат јавно и транспарентно. Глобалниот распоред за одржување на испитната сесија може да подлежи на корекции до моментот на објавување на конечниот/детален распоред за полагање.

Испитот по еден наставен предмет може да се полага најмногу три пати, од кои третиот пат, по барање на студентот, испитот се изведува пред комисија составена од три члена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Комисијата ја формира деканот.

Студент којшто и по третиот пат не успеал да го положи испитот е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Студент кој испитот не го полагал и студент кој испитот не го положил, е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

3.8.1. Пријавување испити

Студентот може да го пријави испитот по писмен или електронски пат. Доколку испитот е електронски пријавен, студентот е должен на самиот испит да достави и пријавен лист во материјална форма

Предметниот професор не е должен да прими на испит студент кој не го пријавил испитот во предвидениот рок.

3.8.2. Испитни рокови

Во текот на една учебна година постојат 3 испитни рока и студентот има право да полага во зимскиот испитен рок (јануарска сесија), пролетниот испитен рок (мајско-јунска сесија) и есенскиот испитен рок (августовско-септемвриска испитна сесија).

Еден испитен рок трае 3 недели.

3.9. Оценување на резултатите од учењето

Оценување на резултатите од учењето на студентот на одделни предметни програми се врши на начините, условите и во роковите утврдени со актите на Факултетот и на Универзитетот.

3.9.1. Континуирано оценување

Проверката на стекнатото знаење на студентот по предметните програми се врши континуирано во текот на наставнообразовниот процес како во зимскиот, така и во летниот семестар. Континуираното оценување се врши писмено, по пат на тестови или колоквиуми. Резултатите добиени од континуираната проверка на знаењето остварени преку тестови или колоквиуми се основа за формирање на крајната оценка. Колоквиумските недели во кои се спроведува континуирана проверка на знаењата по пат на тестови се утврдени со календарот на активностите.

3.9.2. Завршно оценување

Завршното оценување се изразува со оценка од 5 (пет) до 10 (десет). Преодни оценки се од 6 (шест) до 10 (десет). Завршното оценување и датумот на полагањето задолжително се запишува во индексот и во пријавата за завршно оценување.

Формирањето на крајната оценка го врши наставникот, при што како основа се земаат резултатите од континуираното оценување, односно проверка на знаењето остварени преку тестовите, колоквиумите или друг вид проверка на знаењето, вежби, практична работа или теренска настава, семинарска работа, домашна работа, проекти, курсеви, есеи и други активности предвидени со предметната програма.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите, вклучувајќи го и завршниот **ДИПЛОМСКИОТ** испит.

3.9.3. Приговор од завршно оценување

Студентот има право на приговор на добиената оценка од испитот или дел од испитот.

3.9.4. Повторно полагање на испити (преполагање)

Во рок од четири месеци од денот на полагањето, студентот има право да поднесе барање за повторување на испит.

3.10. Дипломски труд

Студиите на Факултетот студентот ги завршува со изработка и јавна одбрана на дипломска работа од областа на студиите. Насловот на темата ја одобрува предметниот наставник од чија област се изработува дипломската работа. Промена на предметот од кој се изработува дипломската работа се реализира со посебно барање до Деканат и согласност и потпис од двата професори. Студентот може да ја земе темата и да отпочне со работа доколку освоил мин. 200 кредити. Дипломската работа се брани јавно пред тричлена комисија. Оценувањето на дипломската работа и нејзината одбрана се врши со оценка од 5 (пет) до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) значи дека дипломскиот труд не е успешно одбранет. Секоја академска година Факултетот доделува по една награда за најдобриот дипломски труд изработен и одбранет на Факултетот.

3.11. Диплома

Студент кој **успешно положил најмалку 32 испити и притоа освоил најмалку 240 кредити, со положувањето на дипломскиот испит** се стекнува со звањето дипломиран економист или „Bachelor“ (скратено: дипл. или B.Sc.). Дипломата ја потпишува Деканот на Факултетот и Ректорот на Универзитетот. На студентот му се издава диплома во која се наведува и видот на факултетската стручна подготовка, стручниот назив, како и средната оценка на успехот. Покрај дипломата, на студентот му се издава уверение за положени испити. Составен дел на дипломата е и додатокот на диплома (Diploma Supplement).

На студентот на негово барање може да му се издаде и Diploma Supplement на англиски јазик.

3.12. Мирување на студиите

На студентот, по негово барање му мируваат обврските поврзани со студиите:

1. За време на бременост;
2. На студент со дете до 1 (една) година старост;
3. За време на болест подолга од 1 (еден) семестар;
4. Поради семејни причини;
5. За време на меѓународна размена на студентите во траење подолго од 30 дена во текот на одржување на наставата, доколку со наведената размена не се стекнуваат ЕКТС кредити;
6. За време на подготовка и настапи на спортски настани кога има статус на член на репрезентацијата на Република Северна Македонија;
7. Неможност за исполнување финансиските обврски и
8. Во други случаи.

3.13. Продолжување на прекинатите студии

Се смета дека студентот ги прекинал студиите, доколку не запише семестар, заклучно до почетокот на наредниот семестар, иако ги исполнил условите.

Доколку за време на прекилот на студиите се измени студиската програма, студентот е должен да ги ислуша, исполни и да ги полага разликите во изменетата студиска програма.

За времетраењето на прекилот на студиите студентот не плаќа партиципација, односно школарина.

Студентот ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (школарина), доколку прекилот трае 3 и повеќе последователни семестри.

3.14. Премин од едни на други студии или студиски програми во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Во текот на студиите, студентот може да премине од едни на други студии или студиски програми под услови утврдени со актите на Факултетот и на Универзитетот.

На студентот што преминал од друг факултет, му се признаваат испитите и семестрите доколку соодветствуваат студиските и предметните програми од факултетот од којшто преминал.

Студентот што преминал од едни на други студии или студиски програми е должен претходно да ги положи сите испити што се јавуваат како разлика меѓу студиските програми.

Студентот кој преминува ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (школарина).

3.15. Престанок и обновување на статусот на студент

На студентот му престанува статусот на студент во следниве случаи:

1. ако дипломира;
2. ако не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и правилата за студирање на единицата;
3. ако се испише;
4. ако е исклучен;
5. во други случаи утврдени со правилата за студирање на единицата.

Статусот на студент може да биде обновен според постапката утврдена со статутот на единицата, освен ако статусот не престанал со трајно исклучување.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот.

3.16. Дисциплински мерки

Во текот на студиите, студентите мора да се придржуваат до законот, Статутот на Универзитетот, Статутот на Економскиот факултет - Скопје, во состав на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трите циклуси на студии на Универзитетот, Правилникот на Универзитетот за превенирање на фиксирање, умножување и продажба на авторско дело без дозвола на авторот, односно издавачот, како и на други акти на Универзитетот и Факултетот.

Како **лесни дисциплински повреди** согласно Статутот на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се сметаат:

1. Нарушување на јавниот ред и мир во текот на наставата;
2. Непристојно однесување кон наставниците, соработниците или другите вработени, како и кон другите студенти;
3. Регистрирање присуство на друг студент;
4. Небрежно однесување кон имотот на факултетот, што може да доведе до оштетување во проценет износ до 100 евра во денарска противвредност.

Како **тешки дисциплински повреди** согласно Статутот на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се сметаат:

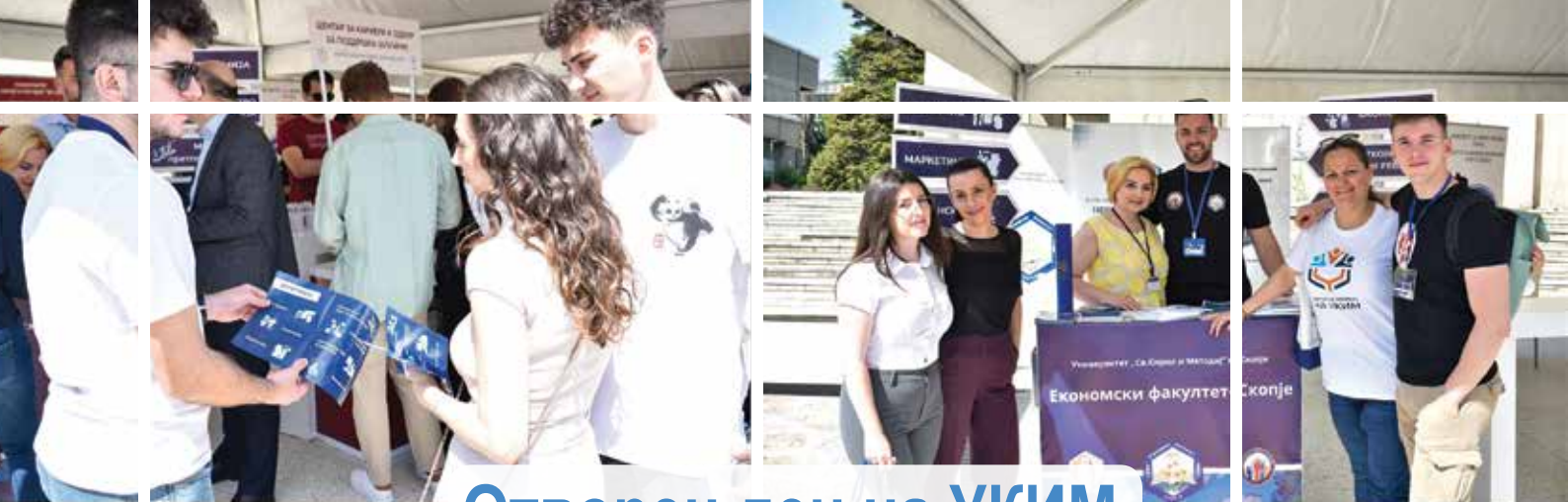
1. Поседување и користење направи за телефонска и електронска комуникација во текот на испитите;
2. Препишување или давање каква било помош на друг студент во текот на испитите;
3. Недозволено носење опрема за аудио и/или видеофиксирање на авторско дело, вклучувајќи и приклучени мобилни телефони, од страна на студентите, при изведувањето на предавањата, вежбите и интерактивната настава;
4. Плагијаторство во форма на пренесување туѓ семинарски труд, домашна задача или академски есеј или друга форма која требало да биде изработена самостојно или во група, во свое име;
5. Физички напад со нанесување лесна или тешка телесна повреда;
6. Вербална или реална навреда на наставник или соработник;
7. Давање неточни податоци на органите на единицата;
8. Упад во информатичкиот систем на Универзитетот, односно на единицата (веб-страница, електронски досиеја, интерни информативни мрежи и сл.);
9. Оштетувања во проценет износ над 100 евра во денарска противвредност поради непридржување кон пропишаните правила или безобсирен однос спрема имотот на Универзитетот, односно единицата, како и присвојување предмети што се сопственост на Универзитетот, односно единицата;
10. Повторени лесни дисциплински повреди.

Во зависност од видот на дисциплинската повреда, на студентот му се изрекува дисциплинска мерка. Одделението за студентски прашања води регистар на изречени дисциплински мерки.

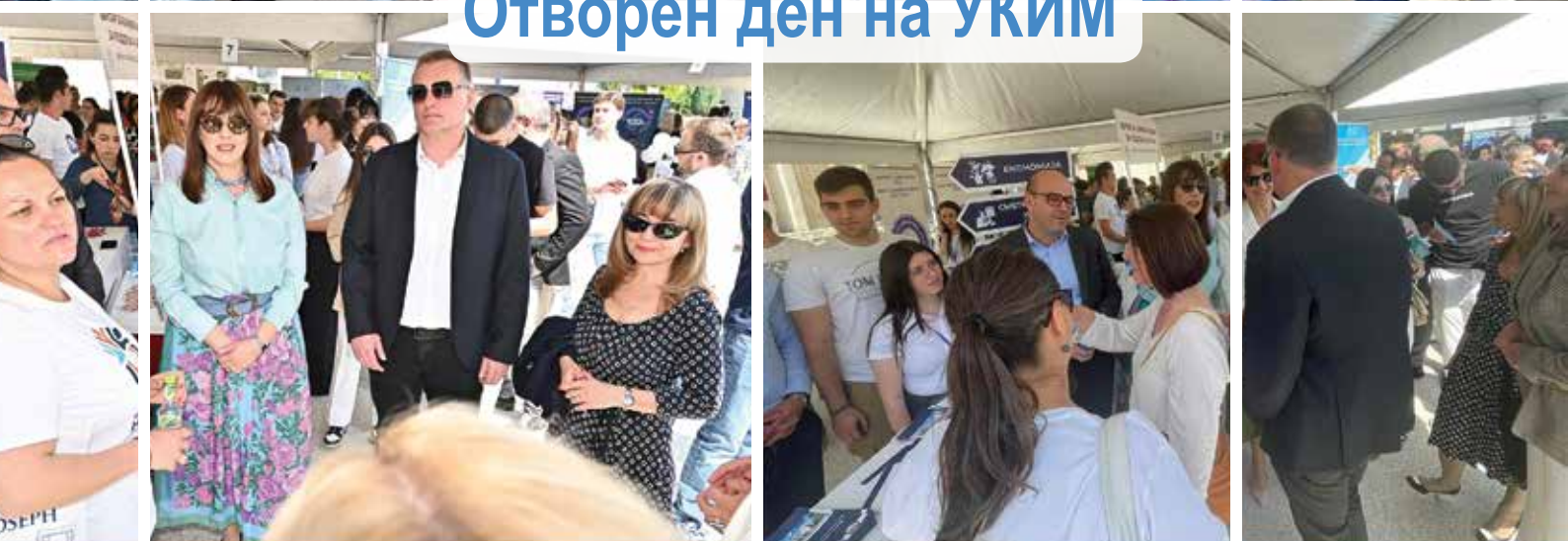
3.17. Дополнителни информации

Информации поврзани со условите за студирање се пропишани со Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв и втор циклус студии на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и со правилниците на Економски факултет - Скопје со кои се уредува одредена област. Овие акти се објавени на веб-страниците на Универзитетот и Факултетот.

Отворен ден на УКИМ

IV. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Најновите студиски програми на прв циклус студии по кои ќе започне да се изведува настава во учебната 2022/2023 година се акредитирани од страна на Одборот за акредитација во високото образование за кои се добиени и решенија за почеток со работа издадени од Агенцијата за квалитет во високото образование. Студиските програми имаат 23, 24 или 25 задолжителни предмети и 7, 8 или 9 изборни предмети од листата на изборни предмети на Факултетот.

Во продолжение следат објаснувања за одделните департмани, заедно со распоредот, бројот на ЕКТС - кредити и бројот на часовите за ангажирање на студентите за секој предмет поодделно

Првиот академски час

4.1 Департман – Е - бизнис

Цел на студиската програма по **Е-БИЗНИС** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на информациските системи за деловно работење и е-бизнисот како и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Стекнува продлабочени знаења за современите светски практики од областа на е-бизнисот и е-комерцијата;
- Стекнува знаења од областа на дигиталната економија и создавањето на вредност во дигиталната економија;
- Стекнува знаење од областа на бизнис информациските системи, менаџментот на ИКТ, мрежните пазари и конкуренцијата;
- Стекнува способности и знаење за подржување на дигитализацијата и бизнис стратегијата на претпријатијата;
- Стекнува знаење од областа на дигиталниот маркетинг, системите за управување на односите со купувачите, комплексните мрежни комуникации, како и користење на социјалните медиуми во насока на остварување на бизнис стратегиите;
- Стекнување на знаења од областа на управувањето со синџирот на снабдување и нивната поврзаност со синџирите на создавање додадена вредност во производството и мрежите на вредност;
- Стекнува потребно знаење и вештини за дефинирање и анализирање на бизнис процесите, како и управување со нив во насока на подобрување на организациските перформанси;
- Стекнува знаење за основните елементи на компјутерските програмски јазици за развој, имплементација и менаџирање на бизнис апликации;
- Стекнува знаење за специфични софтверски алатки имплементирани во претпријатијата, презентирајќи ги од теоретски и практичен аспект.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Способност за дизајнирање, креирање, имплементација и менаџирање со е-бизнис решенија и веб базирани информациски системи во согласност со стратегиските цели на организациите;
- Да ги применува теоретските знаења со помош на кои успешно развива интернет маркетинг комуникациски план;
- Да ги искористат потенцијалите на информациските системи за дигитализација на синџирот на снабдување;
- Самостојно комбинира и развива план за тоа како соодветни ИКТ можат да бидат користени од страна на компаниите за да ја подржат имплементацијата на е-бизнисот;
- Да ги употребуваат најновите технологии и трендови при изработката на веб решенија, да изработат веб сајт и да ги применуваат основните правила и алатки за креирање на веб содржини;

- Да користат податоци од истражувања, трансакции, интернет, социјални мрежи и сл. за мерење и менаџирање на односите со потрошувачите;
- Да ги применат потенцијалите на информациските системи за поддршка на имплементирањето на CRM концептот во бизнис практиката;
- Ги применува теоретските принципи за имплементирање на софтверски алатки за деловно работење;
- Да ги применуваат стекнатите вештини во реални сценарија.

Способност за проценка:

- Показува способност за анализа на е-бизнис процесите и идентификување на релевантните информации, неопходни за менаџирањето со овие процеси;
- Показува способност за идентификување и прибирање на релевантни примарни и секундарни податоци, неопходни за истражување на проблемите и ситуациите со кои се соочуваат компаниите во дигиталното окружување;
- Студентите ќе бидат способни да одредат/проценат и имплементираат соодветна методологија за развој на информациски системи;
- Демонстрира способност за анализа на податоци и интерпретација на добиените резултати и нивна примена во насока на унапредување на конкурентоста на претпријатијата во глобалното дигитално окружување.

Комуникациски вештини:

- Показува способност за тимска работа, иницира дискусии, но и активно го слуша соговорникот.
- Успешно ги применува принципите и кодексите на професионалното деловно комуницирање.
- Показува способност за успешна презентација на добиените резултати од спроведените истражувачки проекти.
- Поседува разбирање на психолошките процеси врз основа на кои се базира човековото однесување генерално, како и интеракциите со ИКТ.

Вештини за учење:

- Поседува развиени вештини за учење – читање, меморирање, слушање, интерактивно учество, набљудување и анализа.
- Демонстрира способност за критичка оценка на презентирани идеи, нуди оригинални решенија и успешно се справува со секоја поставена задача.
- Ги препознава сопствените интереси во областа на е-бизнисот и успешно се стекнува со нови знаење и вештини.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на департаментот Е-бизнис.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	EBU 110	Основи на е-бизнис	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за прв семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за втор семестар			

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 210	Основи на менаџмент	6+0	7,5	EBU 230	Информациони технологии	4+2	7,5
MKT 210	Основи на маркетинг	4+2	7,5	EBU 220	Дигитален маркетинг	4+2	7,5
EBU 210	Дигитална економија	4+2	7,5	EBU 240	Дигитални иновации	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за трет семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за четврти семестар			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	4+2	7,5	EBU 330	Дизајн и развој на веб	4+2	7,5
EBU 320	Бизнис логистика	4+2	7,5	EBU 340	Менаџмент на бизнис процеси	4+2	7,5
MGT 390	Финансиски менаџмент	6+0	7,5	EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за петти семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за шести семестар			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
EBU 410	ЕРП системи	4+2	7,5	EBU 420	Менаџмент на односи со потрошувачи	4+2	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	4+2	7,5	MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	4+2	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	4+2	7,5	Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за седми семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
				DIPL 5000	Дипломска работа	3	

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5
MST 240	Демографија	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 240	Економика на Македонија	3 (трет)	6+0	7,5
FIN 230	Јавни финансии	3 (трет)	6+0	7,5
ECN 210	Макроекономија	3 (трет)	6+0	7,5
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 220	Микроэкономија	3 (трет)	6+0	7,5
MKT 220	Однесување на потрошувачите	3 (трет)	4+2	7,5
MGT 270	Теорија на организација	3 (трет)	6+0	7,5
ACC 210	Финансиско сметководство	3 (трет)	4+2	7,5
FIN 330	Бихевиористички финансии	5 (петти)	6+0	7,5
INT 310	Европски економски интеграции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 320	Економски раст и развој	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 330	Маркетинг истражување	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 310	Маркетинг-менаџмент	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 320	Менаџмент информациона системи	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
ACC 340	Сметководствени информациона системи	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 320	Управување со иновации и производ	5 (петти)	4+2	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
MST 420	Квантитативни методи во финансии	7 (седми)	4+2	7,5
MKT 410	Меѓународен маркетинг	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 420	Оперативен менаџмент	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4 (четврти)	6+0	7,5
ECN230	Економија на социјалната држава	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 240	Интегрирани маркетинг-комуникации	4 (четврти)	4+2	7,5
INT 210	Меѓународна економија	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 220	Меѓународни организации и интеграции	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 260	Менаџерско одлучување и решавање на проблеми	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 250	Проект менаџмент	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 250	Управување со системите	4 (четврти)	4+2	7,5
ACC 220	Управувачко сметководство 1	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 210	Финансиски пазари и институции	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6 (шести)	6+0	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 340	Маркетинг на услуги	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 340	Менаџмент на перформанси	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 380	Менаџмент на ризик	6 (шести)	4+2	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
ACC 330	Ревизија	6 (шести)	4+2	7,5
ACC 320	Управувачко сметководство 2	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6 (шести)	6+0	7,5
FIN 420	Алтернативни инвестиции	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 430	Аналитика на социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 430	Бизнис комуникации	8 (осми)	4+2	7,5

EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 420	Креативност и маркетинг на содржина	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5
INT 420	Меѓународно трговско право	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент на осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 440	Менаџмент на промени	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 440	Применети финансии со ексел	8 (осми)	6+0	7,5
MKT 450	Современи теми од комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
INT 440	Транснационални компании и глобалната економија	8 (осми)	4+2	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5

4.2 Департман – Економија

Цел на студиската програма по **ЕКОНОМИЈА** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на економијата и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање.

Поседува знаење и разбирање:

- Како потрошувачите носат одлуки што и колку да конзумираат, а фирмите што и колку да произведуваат;
- Како функционираат различните пазарни структури;
- Каде настануваат и како се регулираат ситуациите на неуспесите на пазарот;
- Како се пресметуваат макроекономските агрегати;
- Кои се инструментите на макроекономските политики;
- Кои се факторите на економскиот раст и развој;
- Како функционира пазарот на трудот и кои се причините и последиците од невработеноста;
- Кои се економските аспекти на еколошките проблеми; кои се основните математички, статистички и економетриски модели кои се употребуваат во современата економија.

Примена на знаењето и разбирањето.

Може да ги применува знаењата за да ги идентификува:

- Условите потребни за оптимално функционирање на фирмите во услови на различни пазарни структури;
- Елементите за дизајнирање оптимални модели на државна интервенција за справување со пазарните неуспеси;
- Елементите за дизајнирање соодветни макроекономски политики (фискална и монетарна);
- Дизајнирање политики на пазарот на трудот; елементите на соодветни стратегии за забрзување на економскиот раст и развој;
- Поврзаноста на економскиот систем и проблемите на деградација на животната средина и климатските промени;
- Примена на математички, статистички и економетриски методи за анализа на микроекономските и макроекономските појави и процеси.

Способност за проценка.

Има способност за проценка на користите и трошоците (cost-benefit анализа) на:

- Различните стратегии на фискалната и монетарната политика;
- Различните стратегии за забрзан економски раст и развој;
- Различните политики за подобрување на функционирањето на пазарот на трудот и намалување на невработеноста;

- Различните политики за зајакнување на пазарната конкуренција во економијата;
- Различните мерки за подобрување на условите за иновации и технолошки развој, односно за зголемување на продуктивноста во користењето на ресурсите;
- Различните пристапи во реформите на јавниот сектор со цел подигнување на неговата ефикасност и ефективност;
- Економските политики поврани со заштитата на животната средина и процесот на декарбонизација.

Комуникациски вештини:

- Стекнува вештини за работа во рамки на истражувачки и проектни тимови;
- Способност за презентирање на научно-истражувачки и проектни резултати пред стручната и пошироката јавност;
- Способност за стручно аргументирање на мислењата и ставовите;
- Разбирање на комуникациските аспекти на бихевиористичкиот пристап во анализата на однесувањето на економските субјекти.

Вештини за учење.

Има развиени вештини за следење и разбирање на новите придонеси во:

- Современата микроекономска теорија и применета микроекономска анализа;
- Современата макроекономска теорија и применетата макроекономска анализа;
- Дизајнирањето на фискалната политика, монетарната политика и стратегиите на економскиот раст и развој, политиките на стимулирање на иновациите, политиките за заштита на животната средина;
- Применетата економска анализа, односно во квантитативните методи и модели на економската анализа.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на департаментот Економија.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	ECN 120	Вовед во економија на животната средина	6+0	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за прв семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за втор семестар			

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 210	Макроекономија	6+0	7,5	ECN 230	Економија на социјалната држава	4+2	7,5
ECN 220	Микроекономија	6+0	7,5	ECN 260	Економија на трудот	4+2	7,5
ECN 240	Економика на Македонија	6+0	7,5	ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за трет семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за четврти семестар			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 310	Економија на инвестиции	6+0	7,5	ECN 340	Регионална и урбана економија	6+0	7,5
ECN 320	Економски раст и развој	6+0	7,5	ECN 350	Развој на економската мисла	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	4+2	7,5	ECN 391	Економија на иновации	6+0	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за петти семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за шести семестар			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 440	Методи на макроекономската анализа	6+0	7,5	ECN 410	Државна регулација на бизнисот	4+2	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	6+0	7,5	ECN 430	Глобалната економија и економските системи	4+2	7,5
FIN 230	Јавни финансии	6+0	7,5	ECN 450	Применета економетрија	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за седми семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
				DIPL 5000	Дипломска работа	3	

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР					
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5	
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5	
MST 240	Демографија	3 (трет)	4+2	7,5	
EBU 210	Дигитална економија	3 (трет)	4+2	7,5	
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5	
MKT 220	Однесување на потрошувачите	3 (трет)	4+2	7,5	
MKT 210	Основи на маркетинг	3 (трет)	4+2	7,5	
MGT 210	Основи на менаџмент	3 (трет)	6+0	7,5	
MST 250	Статистичка контрола на квалитет	3 (трет)	4+2	7,5	
MGT 270	Теорија на организација	3 (трет)	6+0	7,5	
ACC 210	Финансиско сметководство	3 (трет)	4+2	7,5	
ECN 360	Аграрна политика	5 (петти)	6+0	7,5	
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5	
EBU 320	Бизнис логистика	5 (петти)	4+2	7,5	
FIN 330	Бихевиористички финансии	5 (петти)	6+0	7,5	

INT 310	Европски економски интеграции	5 (петти)	6+0	7,5
ACC 310	Корпоративно финансиско известување	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 330	Маркетинг истражување	5 (петти)	4+2	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 390	Национални сметки	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
MGT 390	Финансиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	7 (седми)	4+2	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
ACC 440	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации	7 (седми)	4+2	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
MKT 410	Меѓународен маркетинг	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	7 (седми)	4+2	7,5
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 420	Оперативен менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР

Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
EBU 110	Основи на е-бизнис	2 (втор)	4+2	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 230	Информациони технологии	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 240	Локални финансии	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 210	Меѓународна економија	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 220	Меѓународни организации и интеграции	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5

ACC 230	Сметководствени контролни системи	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 250	Управување со системите	4 (четврти)	4+2	7,5
ACC 220	Управувачко сметководство 1	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 210	Финансиски пазари и институции	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
INT 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 380	Менаџмент на ризик	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 340	Менаџмент на финансиски институции	6 (шести)	6+0	7,5
INT 330	Мултилатерален трговски систем	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
ACC 330	Ревизија	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6 (шести)	6+0	7,5
FIN 420	Алтернативни инвестиции	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 430	Аналитика на социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 430	Бизнис комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 450	Избрани теми од финансии	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 410	Меѓународно сметководство	8 (осми)	4+2	7,5
INT 420	Меѓународно трговско право	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент на осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
INT 430	Монетарна и фискална политика во ЕУ	8 (осми)	6+0	7,5
FIN 440	Применети финансии со ексел	8 (осми)	6+0	7,5
MKT 450	Современи теми од комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
INT 440	Транснационални компании и глобалната економија	8 (осми)	4+2	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5

4.3 Департман – Маркетинг

Цел на студиската програма по **МАРКЕТИНГ** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на маркетингот и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Демонстрира знаење во врска со маркетинг-инструментите во производните и услужните компании во насока на остварување на позитивни резултати во работењето .
- Показува знаење кое е неопходно за идентификување на различните аспекти и фактори кои влијаат врз однесувањето на потрошувачите и врз процесот на донесување одлука при купување.
- Демонстрира знаење за процесот на маркетинг-планирање, формулирање и имплементирање на маркетинг-стратегииите и маркетинг-одлучувањето.
- Демонстрира знаење за стратегиите за иновација и воведување нов производ на пазарот, за стратегиите на дистрибуција и за маркетинг-каналите, за стратегиите и тактиките во формулирањето на политиката на цени и за маркетинг-комуникациските стратегии применувајќи пристап на интегрирани маркетинг-комуникации.
- Демонстрира знаење за комуникацијата со интерната и екстерната јавност и за комуницирањето преку директна комуникациска порака со фокус на маркетинг-комуникациските активности преку е-маил.
- Демонстрира знаење за одделните фази од процесот на маркетинг-истражување и методите кои што се користат во маркетинг-истражувањето.
- Демонстрира знаење за одделните методи и алатки за анализа на податоците кои може да се обезбедат преку социјалните медиуми.
- Демонстрира знаење за концептот и примената на меѓународниот маркетинг.
- Демонстрира знаење за основните концепти и за целиот еко-систем на социјалните медиуми и нивниот импакт врз маркетинг-стратегииите на компаниите.
- Демонстрира знаење за процесот на создавање содржина за различни медиуми и за развивање маркетинг-стратегии на содржина.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Ги применува теоретските познавања со помош на кои успешно ги идентификува и ги комбинира одделните инструменти на маркетингот на производ, односно услуга.
- Ги применува теоретските познавања со помош на кои успешно ги идентификува и ги разбира факторите кои влијаат врз однесувањето на потрошувачите и врз процесот на донесување одлука при купување.

- Самостојно донесува одлуки за инструментите на маркетинг-комуникациите, за медиумите за комуникација, како и одлуки во врска со пораката и структурата на истата.
- Самостојно ги анализира маркетинг-стратегииите на компаниите и донесува најдобри маркетинг-одлуки во процесот на маркетинг-планирање.
- Самостојно донесува одлуки во врска со изборот и комуникацијата со целните групи јавност, селектирањето на купувачите, креирањето директна маркетинг-комуникациска порака и е-маил маркетинг-кампања врз основа на ситематизирани податоци за купувачите.
- Самостојно развива маркетинг-истражувачки проект и ги истражува и анализира одделните маркетинг-инструменти и однесувањето на потрошувачите, предлагајќи соодветни решенија.
- Самостојно ги применува одделните методи и алатки за анализа на податоците кои може да се обезбедат преку социјалните медиуми.
- Ги имплементира соодветните политики на производот.
- Способен е да направи анализа на алтернативните канали на дистрибуција и да направи избор на каналите кои ќе се користат во функција на остварување на целите на дистрибуција. Самостојно развива стратегија и тактика во врска со цените како инструмент на маркетингот.
- Самостојно развива стратегија за маркетинг преку социјални медиуми, имајќи ја предвид дигиталната маркетинг-стратегиија.
- Самостојно развива креира содржини за различни медиуми и применува маркетинг на содржина со фокус на социјалните медиуми.

Способност за проценка:

- Показува способност за набљудување на маркетинг-процесите и идентификување на релевантните информации, неопходни за управување со овие процеси.
- Показува способност за набљудување на однесувањето на потрошувачите и факторите кои што влијаат врз него.
- Показува способност за набљудување на маркетинг-процесите кои се специфични кај услугите и за идентификување на релевантните информации, неопходни за управување со овие процеси.
- Показува способност за анализа на маркетинг-комуникациските активности, за креирање маркетинг-комуникациска порака и за испраќање на пораката прилагодена на одделните инструменти и медиуми.
- Показува способност за анализа на одделните маркетинг-стратегии и за интерпретација на резултатите од применетите маркетинг-стратегии.
- Показува способност за развивање на план за комуникација со целните групи јавност, за користење на податоци за купувачите заради селектирање на купувачите, креирање директна-комуникациска порака и примена на е-маил маркетинг-кампања
- Показува способност за идентификување и прибирање релевантни примарни и секундарни податоци, неопходни за истражување на маркетинг-појавите и процесите.
- Демонстрира способност за идентификување на релевантни податоци и методи и алатки за анализа на податоците кои може да се обезбедат преку социјалните медиуми.
- Демонстрира способност за имплементирање на стратегиите за позиционирање во одделните фази од животниот циклус на производот.
- Показува способност за анализа и примена на глобалните маркетинг-стратегии.

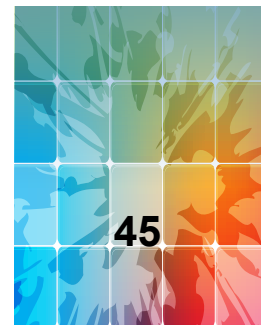
- Демонстрира способност за анализа и проценка на стратегиите и тактиките во врска со цените како инструмент на маркетингот.
- Демонстрира способност за анализа и имплементација на маркетинг-активностите преку социјални медиуми и за креирање соодветна маркетинг-содржина наменета за офлајн и онлајн медиумите за комуникација.

Комуникациски вештини:

- Поседува способности за професионална дискусија во насока на аргументирање на предностите и слабостите на одделните маркетинг-стратегии и интерпретирање на очекуваните резултати од предложената маркетинг-стратегија.
- Показува способност за успешна презентација на добиените резултати од спроведените истражувачки проекти.
- Поседува способности за презентирање и интерпретирање на резултатите од анализата на податоците од социјалните медиуми пред носителите на маркетинг-одлуки.
- Демонстрира способност за презентирање на одлуките во врска со стратегиите и тактиките на цени, производ и дистрибуција како инструменти на маркетинг-миксот.
- Поседува способности за презентирање на одлуките во врска со изборот и примената на соодветни маркетинг-комуникациски инструменти, соодветни медиуми за комуникација, како и одлуки во врска со пораката.
- Поседува способности за презентирање на одлуките во врска комуникацијата со одделните групи јавност, во врска со директната комуникациска порака и маркетинг-активностите преку е-маил врз основа на систематизирани податоци за купувачите.
- Демонстрира способност за презентирање на одлуките во врска со маркетингот преку социјални медиуми и маркетингот преку содржина за различни медиуми.

Вештини за учење:

- Ги препознава сопствените интереси во областа на маркетингот воопшто и на маркетинг на услуги, како во областа на однесувањето на потрошувачите и успешно се стекнува со нови знаење и вештини.
- Демонстрира способност за критичка оцена на планираните маркетинг-активности, маркетинг-стратегии и очекуваните и планираните маркетинг-резултати и нуди оригинални решенија и предлози во врска со маркетинг-стратегијата и тактиката.
- Демонстрира способност за критичка оцена на презентираниите идеи и методи, нуди оригинални решенија и успешно се справува со секоја поставена задача.
- Демонстрира способност за критичка оцена на маркетинг-активностите во врска со производот, цената, дистрибуцијата и маркетинг-комуникациите како инструменти на маркетингот, нуди оригинални решенија и успешно се справува со секоја поставена задача во врска со маркетинг-миксот.
- Демонстрира способност за критичка оцена на комуникациите со одделните групи јавност, како и за маркетинг-активностите врз основа на податоците за купувачите, нуди оригинални решенија и успешно се справува со секоја поставена задача во различни теми од областа на комуникациите.
- Демонстрира способност за критичка оцена на одлуките во врска со маркетингот преку социјални медиуми како интегрален дел на дигиталниот маркетинг.

- Демонстрира способност за критичка оцена на креативните решенија за различни медиуми и на активностите во врска со маркетингот на содржина.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на департманот Маркетинг.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	EBU 110	Основи на е-бизнис	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за прв семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за втор семестар			

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MKT 210	Основи на маркетинг	4+2	7,5	MKT 230	Управување со маркетинг канали	4+2	7,5
MKT 220	Однесување на потрошувачите	4+2	7,5	MKT 240	Интегрирани-маркетинг комуникации	4+2	7,5
MGT 210	Основи на менаџмент	6+0	7,5	MGT 430	Бизнис комуникации	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за трет семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за четврти семестар			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
МКТ 310	Маркетинг-менаџмент	4+2	7,5	МКТ 340	Маркетинг на услуги	4+2	7,5
МКТ 320	Управување со иновации и производ	4+2	7,5	МКТ 350	Политика на цени	4+2	7,5
МКТ 330	Маркетинг-истражување	4+2	7,5	ЕБУ 220	Дигитален маркетинг	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за петти семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за шести семестар			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
МКТ 410	Меѓународен маркетинг	4+2	7,5	МКТ 420	Креативност и маркетинг на содржина	4+2	7,5
МГТ 390	Финансиски менаџмент	6+0	7,5	МКТ 430	Аналитика на социјални медиуми	4+2	7,5
ЕБУ 320	Бизнис логистика	4+2	7,5	МКТ 440	Маркетинг преку социјални медиуми	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за седми семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
				DIPL 5000	Дипломска работа		3

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5
EBU 210	Дигитална економија	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 240	Економика на Македонија	3 (трет)	6+0	7,5
FIN 230	Јавни финансии	3 (трет)	6+0	7,5
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 220	Микроекономија	3 (трет)	6+0	7,5
MST 250	Статистичка контрола на квалитет	3 (трет)	4+2	7,5
ACC 210	Финансиско сметководство	3 (трет)	4+2	7,5
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5
INT 310	Европски економски интеграции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 320	Економски раст и развој	5 (петти)	6+0	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	5 (петти)	6+0	7,5
MGT 320	Менаџмент информациони системи	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	7 (седми)	4+2	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 410	ЕРП Системи	7 (седми)	4+2	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
MST 420	Квантитативни методи во финансии	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	7 (седми)	4+2	7,5
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 420	Оперативен менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	7 (седми)	4+2	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4 (четврти)	6+0	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 230	Информациони технологии	4 (четврти)	4+2	7,5
INT 210	Меѓународна економија	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 220	Меѓународни организации и интеграции	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 260	Менаџерско одлучување и решавање на проблеми	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 250	Проект менаџмент	4 (четврти)	4+2	7,5
ACC 220	Управувачко сметководство 1	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 210	Финансиски пазари и институции	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
INT 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 340	Менаџмент на бизнис процеси	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 340	Менаџмент на перформанси	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 350	Развој на економската мисла	6 (шести)	6+0	7,5
ACC 330	Ревизија	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 450	Современи теми од комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 410	Државна регулација на бизнисот	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5

FIN 450	Избрани теми од финансии	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 430	Интерна ревизија	8 (осми)	4+2	7,5
INT 420	Меѓународно трговско право	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент во осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 420	Менаџмент на односи со потрошувачи	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 440	Менаџмент на промени	8 (осми)	4+2	7,5
INT 430	Монетарна и фискална политика во ЕУ	8 (осми)	6+0	7,5
ECN 450	Применета економетрија	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 440	Применети финансии со ексел	8 (осми)	6+0	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5

4.4 Департман – Меѓународна трговија

Дипломираниот економист на Департманот по **МЕЃУНАРОДНА ТРГОВИЈА** има продлабочени теоретски знаења од областа на меѓународната економија и меѓународната трговија и поседува специфични вештини за нивна практична примена. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Способност за критичко разбирање на правилата на меѓународната економија и мултилатералниот трговски систем и нивното функционирање во услови на криза;
- Способност за анализа на надворешнотрговските политики што ги применуваат земјите во светот;
- Способност за разбирање на потребата за правилно димензионирање на инструментите на девизниот и надворешнотрговскиот систем;
- Способност за разбирање на спецификите на Европското законодавство;
- Поседува знаење за водење самостоен бизнис во современото меѓународно окружување.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Демонстрира способност за водење соодветна надворешнотрговска политика;
- Успева да направи усогласување на домашните правила и политики со политиките на Светската трговска организација и меѓународните финансиски институции;
- Поседува способност за соодветно толкување и примена на европското и националното законодавство во секојдневното работење;
- Способност да ги води операциите во транснационалните компании во рамките на глобалните синџири за снабдување и глобалните синџири на вредноста,
- Способност успешно да води компанија вклучена во меѓународните бизнис практики

Способност за проценка:

- Показува способност за критична анализа на меѓународните спогодби и конвенции за регулирање на меѓународната трговија со стоки и со услуги;
- Показува способност за критички осврт на предизвиците со кои се соочува мултилатералниот трговски систем;
- Демонстрира способност за препознавање на промените во глобалните синџири на вредноста и глобалните синџири на снабдување;
- Показува способност за препознавање на предизвиците со кои се соочуваат компаниите на Внатрешниот пазар на ЕУ и на другите меѓународни пазари;
- Показува способност за избор на соодветни трговски партнери и склучување поволни трговски договори.

Комуникациски вештини:

- Поседува способност за комуникација со сите учесници во глобалните синџири на снабдување;
- Показува способност за организација на сложените меѓународни трговски операции;

- Поседува способност за разбирање на специфичните карактеристики и потреби на учесниците во меѓународната трговија што доаѓаат од различни култури;
- Показува способност да комуницира со трговските партнери за успешно завршување на трговските зделки.

Вештини на учење:

- Поседува способност за анализирање, разбирање, меморирање и истражување на промените во меѓународната економија и условите за водење меѓународен бизнис;
- Показува интерес за активно учество во различни дополнителни форми и видови учење за спецификите на глобалните синџири на вредноста и глобалните синџири на снабдување;
- Демонстрира способност за критичка анализа и генерирање идеи во насока на решавање проблеми при постоење економски кризи.
- Показува интерес за континуирана едукација и професионален развој на специфичните компетенции за водење меѓународен бизнис.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на департманот Меѓународна трговија.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	EBU 110	Основи на Е-бизнис	4+2	7,5
	Изборен предмет од Економски факултет				Изборен предмет од Економски факултет		

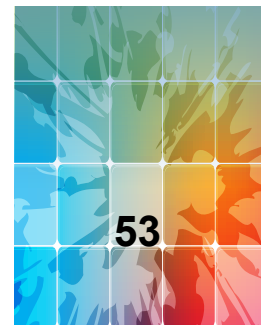
II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 210	Основи на менаџмент	6+0	7,5	INT 210	Меѓународна економија	6+0	7,5
MKT 210	Основи на маркетинг	4+2	7,5	INT 220	Меѓународни организации и интеграции	4+2	7,5
ECN 210	Макроекономија	6+0	7,5	MST 210	Економска статистика	4+2	7,5
	Изборен предмет од Економски факултет				Изборен предмет од Економски факултет		

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
INT 310	Европски економски интеграции	6+0	7,5	INT 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	6+0	7,5	INT 330	Мултилатерален трговски систем	6+0	7,5
FIN 230	Јавни финансии	6+0	7,5		Изборен предмет од Економски факултет		
	Изборен предмет од Економски факултет				Изборен предмет од Економски факултет		

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	6+0	7,5	INT 420	Меѓународно трговско право	4+2	7,5
MKT 410	Меѓународен маркетинг	4+2	7,5	INT 440	Транснационални компании и глобалната економија	4+2	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	6+0	7,5	INT 430	Монетарна и фискална политика во ЕУ	6+0	7,5
	Изборен предмет од Економски факултет				Изборен предмет од Економски факултет		
				DIPL 5000	Дипломска работа		3

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР					
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5	
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5	
EBU 210	Дигитална економија	3 (трет)	4+2	7,5	
ECN 220	Микроекономија	3 (трет)	6+0	7,5	
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5	
ECN 240	Економика на Македонија	3 (трет)	6+0	7,5	

ACC 210	Финансиско сметководство	3 (трет)	4+2	7,5
MST 240	Демографија	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 390	Национални сметки	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 320	Бизнис логистика	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
MGT 320	Менаџмент информациона системи	5 (петти)	6+0	7,5
MGT 390	Финансиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 320	Економски раст и развој	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 320	Управување со иновации и производ	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 330	Маркетинг-истражување	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	7 (седми)	4+2	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	7 (седми)	6+0	7,5
ACC 440	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации	7 (седми)	4+2	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 250	Управување со системите	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 220	Дигитален маркетинг	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 250	Проект менаџмент	4 (четврти)	4+2	7,5

FIN 210	Финансиски пазари и институции	4 (четврти)	6+0	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5
ECN 230	Економија на социјалната држава	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 260	Економија на трудот	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 240	Интегрирани маркетинг-комуникации	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 230	Управување со маркетинг канали	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 340	Менаџмент на перформанси	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 340	Менаџмент на финансиски институции	6 (шести)	6+0	7,5
ECN 340	Регионална и урбана економија	6 (шести)	6+0	7,5
ECN 350	Развој на економската мисла	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 340	Маркетинг на услуги	6 (шести)	4+2	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 440	Менаџмент на промени	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 430	Бизнис комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент на осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 420	Алтернативни инвестиции	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 450	Избрани теми од финансии	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 430	Глобалната економија и економските системи	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 420	Креативност и маркетинг на содржина	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 430	Аналитика на социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 410	Меѓународно сметководство	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 440	Анализа на финансиски извештаи	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 450	Современи теми од комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5

4.4 Департамент – Менаџмент и претприемништво

Цел на студиската програма по **МЕНАЏМЕНТ И ПРЕТПРИЕМНИШТВО** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на менаџментот и претприемништвото и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Студентите да разберат зошто акцептирањето на организационите промени и организацискиот развој се единствени начини за опстанок на организацијата во современите услови.
- Студентот поседува знаење и разбирање за моќта што ја има одборот на директори во донесувањето на стратешки и тактички деловни одлуки во претпријатието.
- Да го разберат значењето и неопходноста од планското делување на претпријатијата при нивното функционирање.
- Да ги запознаат разновидните активности во организацијата и функционирањето на целосниот систем на производствениот менаџмент.
- Да ја разберат природата и суштината на претприемништвото како филозофија и начин на размислување на искористување на нови можности како основа за реализација на нови претприемнички зафати.
- Да ги осознаат теоретските и апликативни аспекти на механизмот на осигурувањето, потребата од осигурување, елементите, функциите и видовите на осигурување.
- Го поддржуваат и разбираат етичкото однесување на работните места и во меѓусебното комуницирање на луѓето како предуслов за зголемување на задоволството од работата и намалување на стресот.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Осопособени се за развивање, спроведување и следење на стратешките планови, програми, политики, процеси, системи и процедури за постигнување на целите, деловни определби и стандарди.
- Студентите да ги применуваат концептите поврзани со деловата етика и корпоративната одговорност и да ги разбираат нивните импликации врз менаџерските одлуки.
- Да дизајнираат соодветна организациска структура и да ги идентификуваат потребите за обука и развој на вработените, со предлози на решенија за конкретни организациски проблеми.
- Способни се да развијат информациска стратегија во согласност со бизнис стратегијата на компанијата.
- Студентите да умеат да изработат финансиска анализа за една компанија, да ги интерпретираат добиените финансиски показатели и да дадат сопствена оценка за финансиската состојба на компанијата или на одделни нејзини аспекти.
- Да применат широка лепеза на практични вештини за планирање, управување, мерење и ревизија на организациските перформанси.
- Да дизајнираат организациони делови и да ги поврзуваат во структурата на организацијата.

Способност за проценка:

- Студентите треба да умеат да ги анализираат и оценуваат влијанијата на различните економски, социјални, правни и глобални фактори врз водењето на бизнисот.
- Да бидат способни да ги евалуираат вредносните аспекти на информациите, информационите системи и информационата технологија.
- Да умеат да формираат соодветни експлицитни модели со вградени експлицитни цели и да ги користат квантитативните техники за изнаоѓање оптимално решение, како и постоптимална анализа при донесувањето одлуки.
- Да ги применуваат претприемачки методи и алатки при подготовка на физибилити анализа на нов претприемачки потфат.
- Студентите да се способни да извршат мерење и проценка на ризикот со примена на соодветни техники и модели.
- Да умеат да го утврдат минималното потребно време за реализација на проектот преку изработка на гантограм и мрежен дијаграм на проектот.

Комуникациски вештини:

- Студентите да се оспособат да ги користат различните комуникациски стилови за продуктивно работење
- Студентите треба да стекнат вештини за организирање и водење на состаноци, презентирање на резултатите на претпријатието/институцијата и известување на надзорниот одбор или управата, претставување на претпријатието/ институцијата.
- Студентот треба се оспособи да употребува соодветни средства и технологија за да спроведе критичка анализа и да ги интерпретира клучните деловни информации.
- Да користат софтвер како алатка во процесот на планирање, имплементација и надзор врз проектот, да ги изработуваат различните извештаи за процесот на интерна и екстерна комуникација, како и да ги интерпретираат информациите содржани во нив.

Вештини за учење:

- Студентот умее да ги препознае потребите од изучување на посовремените пристапи и методологии во доменот на управувањето со организациите, организациските промени, управувањето со човечките ресурси и сл., како и да ги дисперзира таквите ставови меѓу членовите на компанијата
- Способен е знаењето да го изрази преку одговарање на различни типови прашања, како и да анализира конкретни студии на случај од бизнис - практиката.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на депарتمانот Менаџмент и претприемништво.

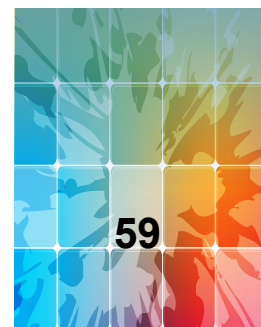
Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	MGT 130	Организациско однесување	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за прв семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за втор семестар			

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 210	Основи на менаџмент	6+0	7,5	MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	6+0	7,5
MKT 210	Основи на маркетинг	4+2	7,5	ACC 220	Управувачко сметководство 1	4+2	7,5
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	4+2	7,5	MGT 250	Проект менаџмент	4+2	7,5
MGT 270	Теорија на организација	6+0	7,5	Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за четврти семестар			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 310	Стратегиски менаџмент	6+0	7,5	MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	4+2	7,5
MGT 320	Менаџмент информациона системи	6+0	7,5	MGT 380	Менаџмент на ризик	4+2	7,5
MGT 390	Финансиски менаџмент	6+0	7,5	MGT 340	Менаџмент на перформанси	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за петти семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за шести семестар			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 420	Оперативен менаџмент	6+0	7,5	MGT 440	Менаџмент на промени	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	4+2	7,5	MGT 430	Бизнис комуникации	4+2	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	6+0	7,5	MGT 410	Менаџмент во осигурување	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за седми семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
				DIPLO 5000	Дипломска работа		3

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 320	Бизнис логистика	5 (петти)	4+2	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	5 (петти)	6+0	7,5
INT 310	Европски економски интеграции	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 310	Маркетинг-менаџмент	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 320	Управување со иновации и производ	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 330	Маркетинг-истражување	5 (петти)	4+2	7,5
ACC 310	Корпоративно финансиско известување	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 410	ЕРП Системи	7 (седми)	4+2	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	7 (седми)	4+2	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	7 (седми)	6+0	7,5
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	7 (седми)	6+0	7,5
MKT 410	Меѓународен маркетинг	7 (седми)	4+2	7,5
ACC 440	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации	7 (седми)	4+2	7,5
MST 420	Квантитативни методи во финансии	7 (седми)	4+2	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
EBU 110	Основи на е-бизнис	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
MGT 260	Менаџерско одлучување и решавање на проблеми	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 260	Економија на трудот	4 (четврти)	4+2	7,5

ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4 (четврти)	6+0	7,5
ECN 250	Управување со системите	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 220	Дигитален маркетинг	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5
FIN 210	Финансиски пазари и институции	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 210	Меѓународна економија	4 (четврти)	6+0	7,5
MKT 240	Интегрирани маркетинг-комуникации	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 230	Управување со маркетинг канали	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 340	Менаџмент на бизнис процеси	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6 (шести)	6+0	7,5
FIN 340	Менаџмент на финансиски институции	6 (шести)	6+0	7,5
INT 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6 (шести)	6+0	7,5
INT 340	Маркетинг на услуги	6 (шести)	4+2	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
ACC 330	Ревизија	6 (шести)	4+2	7,5
ACC 320	Управувачко сметководство 2	6 (шести)	4+2	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 410	Државна регулација на бизнисот	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 450	Применета економетрија	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 420	Менаџмент на односи со потрошувачи	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 420	Алтернативни инвестиции	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 450	Избрани теми од финансии	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 420	Креативност и маркетинг на содржина	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 430	Интерна ревизија	8 (осми)	4+2	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5
INT 420	Меѓународно трговско право	8 (осми)	4+2	7,5

4.6 Депарتمان – Сметководство и ревизија

Цел на студиската програма по **СМЕТКОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на сметководството и ревизијата и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Способност за анализа, синтеза и критично истражување на податоци, факти и изнаоѓање на најповолно решение;
- Способност за поврзување на теоретското и практичното знаење;
- Способност за читање, разбирање и правилно толкување на меѓународната професионална регулатива;
- Способност за применување и дејствување во согласност со меѓународната професионална регулатива и етика;
- Сочинување на финансиски извештаи на сите компании, приватен и јавен сектор, како дел од нивните законски обврски.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Сочинување на финансиски извештаи на ентитети од приватниот сектор во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување;
- Сочинување на финансиски извештаи на единици од јавниот сектор во согласност со Меѓународните Сметководствени Стандарди за Јавен Сектор;
- Сочинување на различни интерни извештаи и анализи во согласност со стратегијата на компаниите со цел донесување на правилни одлуки;
- Анализирање на финансиските извештаи во насока на носење одлука било за кредитирање или за инвестирање во одредени компании;
- Вршење ревизија на компании кои се обврзани со закон;
- Вршење државна ревизија во сите корисници на Буџетот и единици на локална самоуправа;
- Успешно водење на финансиите на ентитетите и носење на правилни финансиски одлуки;
- Мерење на успешноста на ентитетите, нивната профитабилност и рентабилност давајќи насоки и препораки за подобрување на истите;
- Користење на информативни системи како составен дел на современите трендови во сметководството;
- Испитување на измами во рамките на ентитетите;
- Воспоставување на сисием на интерни контроли и следење на нивното функционирање и давање препораки за нивно подобрување.

Способност за проценка:

- Способен е да набљудува и идентификува важни состојби и трендови во интерното и екстерното окружување на претпријатието, да анализира и синтетизира и извлекува заклучоци за анализираниите состојби и појави.
- Развивање и унапредување на способности за тимска работа, способност за лидерство и комуникација применливи во различни претпријатија и ситуации;
- Способен е да ги идентификува информациите потреби и да управува со информациите и знаењето во организациите со цел унапредување на ефикасноста и ефективноста во работењето и создавање на конкурентски предности.

Комуникациски вештини:

- Способен и да комуницира со идеи и да се усогласува во тимска работа;
- Способен е за проценување и презентирање информации врз основа на добиените резултати.

Вештини на учење:

- Способен е за успешно совладување на теоретските концепции, да аплицира техники и методологии во специфични научни подрачја и да ги идентификуваат потребите за натамошно надградување на стекнатото знаење;
- Поседува способност да партиципира во групни дискусии, критички да анализира теоретски и практични аспекти од работењето на претпријатијата, да изработува и да ги презентира изработените проекти;
- Способен е знаењето да го изрази преку одговарање на различни типови прашања и да анализира конкретни студии на случај од бизнис практиката.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на депарманот Сметководство и ревизија.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	EBU 110	Основи на Е-бизнис	4+2	7,5
	Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за прв семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за втор семестар		

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ACC 210	Финансиско сметководство	4+2	7,5	ACC 220	Управувачко сметководство 1	4+2	7,5
MGT 210	Основи на менаџмент	6+0	7,5	MGT 430	Бизнис комуникации	4+2	7,5
MKT 210	Основи на маркетинг	4+2	7,5	FIN 210	Финансиски пазари и институции	6+0	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за трет семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за четврти семестар			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ACC 310	Корпоративно финансиско известување	4+2	7,5	ACC 330	Ревизија	4+2	7,5
ACC 340	Сметководствени информационални системи	4+2	7,5	ACC 320	Управувачко сметководство 2	4+2	7,5
MGT 390	Финансиски менаџмент	6+0	7,5	MGT 380	Менаџмент на ризик	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за петти семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за шести семестар			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ACC 440	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации	4+2	7,5	ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	4+2	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	4+2	7,5	ACC 430	Интерна ревизија	4+2	7,5
FIN 230	Јавни финансии	6+0	7,5	ACC 410	Меѓународно сметководство	4+2	7,5
Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за седми семестар				Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети за осми семестар			
				DIPLO 5000	Дипломска работа	3	

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5
ECN 210	Макроекономија	3 (трет)	6+0	7,5
ECN 220	Микроекономија	3 (трет)	6+0	7,5
EBU 210	Дигитална економија	3 (трет)	4+2	7,6
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5
MKT 220	Однесување на потрошувачите	3 (трет)	4+2	7,5
MST 250	Статистичка контрола на квалитет	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 390	Национални сметки	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 320	Бизнис логистика	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5

MGT 320	Менаџмент информациона системи	5 (петти)	6+0	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 310	Маркетинг – менаџмент	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 320	Управување со иновации и производ	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 330	Маркетинг – истражување	5 (петти)	4+2	7,5
FIN 330	Бихевиористички финансии	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 440	Методи на макроекономската анализа	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 410	ЕРП системи	7 (седми)	4+2	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 410	Банкарски менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	7 (седми)	6+0	7,5
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	7 (седми)	6+0	7,5
MST 320	Квантитативни методи во финансии	7 (седми)	4+2	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР

Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
EBU 230	Информациона технологии	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 220	Дигитален маркетинг	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 250	Проект менаџмент	4 (четврти)	4+2	7,5
FIN 220	Пари и банкарство	4 (четврти)	6+0	7,5
FIN 240	Локални финансии	4 (четврти)	6+0	7,5
MKT 240	Интегрирани маркетинг-комуникации	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 230	Управување со маркетинг канали	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 260	Менаџерско одлучување и решавање на проблеми	4 (четврти)	6+0	7,5

ACC 230	Сметководствени контролни системи	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 340	Менаџмент на бизнис процеси	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 340	Менаџмент на перформанси	6 (шести)	4+2	7,5
FIN 340	Менаџмент на финансиски институции	6 (шести)	6+0	7,5
FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 340	Маркетинг на услуги	6 (шести)	4+2	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 410	Државна регулација на бизнисот	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 420	Менаџмент на односи со потрошувачи	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 440	Менаџмент на промени	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент на осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 420	Алтернативни инвестиции	8 (осми)	4+2	7,5
FIN 440	Применети финансии со ексел	8 (осми)	6+0	7,5
FIN 450	Избрани теми од финансии	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 420	Креативност и маркетинг на содржина	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 430	Аналитика на социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5

4.7 Департман – Финансии

Цел на студиската програма по **ФИНАНСИИ** е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на финансиите и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели, студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Ги познава институционалната структура на финансиските пазари, карактеристиките на одделните видови финансиски инструменти (акции, обврзници, штедни влогови, заеми, финансиски деривати итн.) и делувањето на различни финансиски институции (банки, осигурителни компании, пензиски фондови, инвестициони фондови итн.).
- Ги разбира основните принципи на финансиите, суштината на современата портфолио теорија и принципите на вреднување на основните класи на финансиски инструменти: акциите и обврзниците.
- Поседува знаења за најважните видови активни, пасивни и неутрални банкарски работи, за современите методи за управување со средствата, ликвидноста, обврските и капиталот на банките и стекнува способности за анализа на конкретни проблеми од деловната политика на комерцијалните банки.
- Ги разбира и критички ги анализира основните прашања од областа на меѓународните финансии, како што се: формирањето на девизните курсеви и функционирањето на девизниот пазар, главните компоненти на платниот биланс, клучните меѓународни финансиски институции и финансирањето на меѓународната трговија.
- Поседува продлабочени знаења од јавните финансии, преку анализа на современите даночни системи, карактеристиките на одделните јавни давачки (даноци, придонеси, царини итн.) и буџетскиот процес, и стекнува способност да ги анализира ефектите на фискалната политика.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Како финансиски експерт во државните и јавните институции изготвува финансиски планови и учествува во процесот на буџетирање.
- Како финансиски менаџер во нефинансиските трговски друштва учествува во извршувањето на финансиската функција.
- Во банките и другите финансиски институции, студентот извршува различни задачи, поврзани со процесот на управување со ликвидноста, кредитната анализа и управувањето со ризиците.
- Извршува разни работи како финансиски експерт во областа на даноците и јавното финансирање (даночни консултанти, финансиски инспектори), како и во доменот на осигурувањето и царинската проблематика.
- Како експерт за финансиските пазари (берзата на хартии од вредност, брокерски друштва и сл.), спроведува фундаментална и техничка анализа, прави проекции на идното движење на финансиските варијабли итн.

Способност за проценка:

- Студентот покажува способност за собирање, обработка и интерпретација на информациите за појавите во финансиската економија.
- Студентот покажува способност за оценка и избор на научни теории кои во своите рамки даваат одговор и препораки за движењето на финансиските појави во иднината.
- Покажува способност за избор на најповолна насока на дејствување во рамките на финансискиот систем (фискалната политика, монетарната политика, финансиските институции).

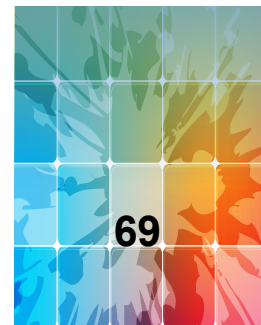
Комуникациски вештини:

- Покажува способност за комуникација каде темата на дискусија и критериумите за донесување на правилна одлука не се засновани на јасно дефинирани или се базирани на одредени мислења.
- Покажува способност за независно учество на специфични, научни и интердисциплинарни дискусии, со професионален пристап.
- Прифаќа консултации од професионалци од неговата и од други научни дисциплини, со спремност критички и објективно да ги даде сите неопходни аргументи за или против одредена акција во промените на финансиската структура.
- Способен е за проценување и презентирање информации врз основа на добиените резултати.

Вештини на учење:

- Демонстрира совладани вештини за учење - концентрација, читање и слушање, меморирање, користење на времето.
- Демонстрира способност за разумна оценка на идеи со критичко размислување, истражува стратегии (и ставови) за генерирање идеи со креативното размислување.
- Ефикасно ги користи овие размислувања и стратегии за решавање на секојдневните проблеми и во научниот метод.

Квалификација која се стекнува: Дипломиран економист на депарتمانот Финансии.

Структура на студиската програма (задолжителни предмети)

I СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 1 (зимски)				Семестар 2 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 110	Основи на економијата	6+0	7,5	MST 120	Статистика за бизнис и економија	4+2	7,5
MST 110	Математика за економисти	4+2	7,5	EBU 110	Основи на Е-бизнис	4+2	7,5
ACC 110	Основи на сметководство	4+2	7,5	INT 110	Трговско право	4+2	7,5
Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за прв семестар)				Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за втор семестар)			

II СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 3 (зимски)				Семестар 4 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 210	Макроекономија	6+0	7,5	FIN 210	Финансиски пазари и институции	6+0	7,5
FIN 230	Јавни финансии	6+0	7,5	FIN 220	Пари и банкарство	6+0	7,5
ACC 210	Финансиско сметководство	4+2	7,5	FIN 240	Локални финансии	6+0	7,5
Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за трет семестар)				Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за четврти семестар)			

III СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 5 (зимски)				Семестар 6 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 390	Финансиски менаџмент	6+0	7,5	FIN 320	Хартии од вредност и портфолио менаџмент	6+0	7,5
FIN 310	Меѓународни финансии	6+0	7,5	FIN 340	Менаџмент на финансиски институции	6+0	7,5
FIN 330	Бихевиористички финансии	6+0	7,5	ACC 420	Анализа на финансиски извештаи	4+2	7,5
Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за петти семестар)				Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за шести семестар)			

IV СТУДИСКА ГОДИНА							
Семестар 7 (зимски)				Семестар 8 (летен)			
Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити	Шифра	Предмет	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
FIN 410	Банкарски менаџмент	6+0	7,5	FIN 420	Алтернативни инвестиции	4+2	7,5
FIN 430	Европски финансиски систем	6+0	7,5	FIN 440	Применети финансии со Ексел	6+0	7,5
MST 420	Квантитативни методи во финансии	4+2	7,5	FIN 450	Избрани теми од финансии	4+2	7,5
Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за седми семестар)				Изборен наставен предмет (од листата на изборни предмети за осми семестар)			
				DIPL 5000	Дипломска работа		3

Структура на студиската програма (изборни предмети)

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР				
Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
MGT 120	Бизнис етика	1 (прв)	6+0	7,5
INT 120	Деловен англиски јазик	1 (прв)	4+2	7,5
MST 240	Демографија	3 (трет)	4+2	7,5
EBU 210	Дигитална економија	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 240	Економика на Македонија	3 (трет)	6+0	7,5
MGT 240	Менаџмент на човечки ресурси	3 (трет)	4+2	7,5
ECN 220	Микроекономија	3 (трет)	6+0	7,5
MKT 220	Однесување на потрошувачите	3 (трет)	4+2	7,5
MKT 210	Основи на маркетинг	3 (трет)	4+2	7,5
MG T210	Основи на менаџмент	3 (трет)	6+0	7,5
MST 250	Статистичка контрола на квалитет	3 (трет)	4+2	7,5
MGT 270	Теорија на организација	3 (трет)	6+0	7,5
ECN 360	Аграрна политика	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 310	Бази на податоци за бизнис	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 320	Бизнис логистика	5 (петти)	4+2	7,5
INT 310	Европски економски интеграции	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 330	Економетрија	5 (петти)	4+2	7,5
ECN 310	Економија на инвестиции	5 (петти)	6+0	7,5

ECN 320	Економски раст и развој	5 (петти)	6+0	7,5
ACC 310	Корпоративно финансиско известување	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 330	Маркетинг-истражување	5 (петти)	4+2	7,5
MKT 310	Маркетинг-менаџмент	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 320	Менаџмент информациона системи	5 (петти)	6+0	7,5
INT 340	Надворешна трговија	5 (петти)	6+0	7,5
ECN 390	Национални сметки	5 (петти)	4+2	7,5
ACC 340	Сметководствени информациона системи	5 (петти)	4+2	7,5
MGT 310	Стратегиски менаџмент	5 (петти)	6+0	7,5
MKT 320	Управување со иновации и производ	5 (петти)	4+2	7,5
EBU 440	Аналитика на бизнис податоци	7 (седми)	4+2	7,5
ACC 440	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации	7 (седми)	4+2	7,5
ECN 420	Економија на јавниот сектор	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 410	ЕРП системи	7 (седми)	4+2	7,5
ECN 460	Индустриска политика	7 (седми)	6+0	7,5
MKT 410	Меѓународен маркетинг	7 (седми)	4+2	7,5
MGT 470	Меѓународен менаџмент	7 (седми)	4+2	7,5
INT 410	Меѓународен транспорт и логистика	7 (седми)	6+0	7,5
ECN 440	Методи на макроекономската анализа	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 420	Оперативен менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
MGT 450	Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент	7 (седми)	6+0	7,5
EBU 430	Системска анализа и дизајн на информациски системи	7 (седми)	4+2	7,5

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР

Шифра	Предмет	Семестар	Неделен фонд на часови	ЕКТС кредити
ECN 120	Вовед во економија на животната средина	2 (втор)	6+0	7,5
MGT 130	Организациско однесување	2 (втор)	4+2	7,5
ECN 270	Бихевиористичка економија (Економија и психологија)	4 (четврти)	6+0	7,5
EBU 220	Дигитален маркетинг	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 240	Дигитални иновации	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 230	Економија на социјалната држава	4 (четврти)	4+2	7,5

ECN 260	Економија на трудот	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 210	Економска статистика	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 240	Интегрирани маркетинг-комуникации	4 (четврти)	4+2	7,5
EBU 230	Информациони технологии	4 (четврти)	4+2	7,5
INT 210	Меѓународна економија	4 (четврти)	6+0	7,5
INT 220	Меѓународни организации и интеграции	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 260	Менаџерско одлучување и решавање на проблеми	4 (четврти)	6+0	7,5
MGT 230	Менаџмент на мал бизнис	4 (четврти)	6+0	7,5
MST 220	Основи на бизнис аналитика	4 (четврти)	4+2	7,5
MGT 250	Проект менаџмент	4 (четврти)	4+2	7,5
ACC 230	Сметководствени контролни системи	4 (четврти)	4+2	7,5
MKT 230	Управување со маркетинг канали	4 (четврти)	4+2	7,5
ECN 250	Управување со системите	4 (четврти)	4+2	7,5
ACC 220	Управувачко сметководство 1	4 (четврти)	4+2	7,5
MST 310	Анализа на временски серии	6 (шести)	4+2	7,5
INT 320	Внатрешен пазар на ЕУ	6 (шести)	6+0	7,5
MGT 330	Бизнис планирање и претприемништво	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 330	Дизајн и развој на веб	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 391	Економија на иновации	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 340	Маркетинг на услуги	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 340	Менаџмент на бизнис процеси	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 340	Менаџмент на перформанси	6 (шести)	4+2	7,5
MGT 380	Менаџмент на ризик	6 (шести)	4+2	7,5
INT 330	Мултилатерален трговски систем	6 (шести)	6+0	7,5
MKT 350	Политика на цени	6 (шести)	4+2	7,5
EBU 350	Програмирање на бизнис апликации	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 350	Развој на економската мисла	6 (шести)	6+0	7,5
ACC 350	Ревизија	6 (шести)	4+2	7,5
ECN 340	Регионална и урбана економија	6 (шести)	6+0	7,5
ACC 320	Управувачко сметководство 2	6 (шести)	4+2	7,5
MKT 430	Аналитика на социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 430	Глобалната економија и економските системи	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 430	Бизнис комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
ECN 410	Државна регулација на бизнисот	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 450	Е-бизнис дистрибутивни канали	8 (осми)	4+2	7,5

ACC 430	Интерна ревизија	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 420	Креативност и маркетинг на содржина	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 480	Кризен менаџмент	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 440	Маркетинг преку социјални медиуми	8 (осми)	4+2	7,5
ACC 410	Меѓународно сметководство	8 (осми)	4+2	7,5
INT 420	Меѓународно трговско право	8 (осми)	4+2	7,5
EBU 420	Менаџмент на односи со потрошувачи	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 410	Менаџмент на осигурување	8 (осми)	4+2	7,5
MGT 440	Менаџмент на промени	8 (осми)	4+2	7,5
INT 430	Монетарна и фискална политика во ЕУ	8 (осми)	6+0	7,5
ECN 450	Применета економетрија	8 (осми)	4+2	7,5
MKT 450	Современи теми од комуникации	8 (осми)	4+2	7,5
INT 440	Транснационални компании и глобалната економија	8 (осми)	4+2	7,5
MST 430	Финансиска и актуарска математика	8 (осми)	4+2	7,5

V. КРАТКА СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИТЕ ПРОГРАМИ ОД ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ

1. АГРАРНА ПОЛИТИКА (ECN 360)

Теоретско-методолошки пристап кон земјоделството. Специфичности на земјоделството и основни економски концепти. Аграрна политика. Либерализација на трговијата со земјоделски производи. Аграрна политика на ЕУ и САД. Рурален развој. Методи на квантитативна анализа на аграрната политика. Аграрна политика на Северна Македонија.

2. АЛТЕРНАТИВНИ ИНВЕСТИЦИИ (FIN 420)

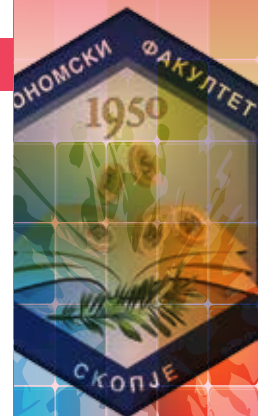
Традиционални наспроти алтернативни инвестиции. Корелација и граници на ефикасноста. Оценка на исплатливост (Due Diligence). Фондови за хеџирање (заштита). Инвестирање во реални добра. Приватен капитал (Private Equity). Инвестирање во стоки (Commodities). Инвестирање во структурирани производи. Придобивки од инвестирање: Ризици и добивки од алтернативните инвестиции. Ликвидност на алтернативните инвестиции.

3. АНАЛИЗА НА ВРЕМЕНСКИ СЕРИИ (MST 310)

Вовед. Декомпозиција на временските серии. Експоненцијално порамнување. Временски серии и стохастичките процеси. Авторегресивни интегрирани модели на подвижни средини.

4. АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (ACC 420)

Вовед во анализа на финансиски извештаи. Методи и видови анализа на финансиски извештаи. Анализа на финансиски извештаи како дел од сметководствениот процес. Анализа на финансиски извештаи и системот на финансиско известување. Основни финансиски извештаи и други извори на податоци и информации. Анализа на елементите од финансиските извештаи. Техники на анализата на финансиски извештаи. Вреднување и предвидување. Специфични подрачја на анализа на финансиски извештаи. Анализа на финансиски извештаи за специфични дејности (специјални индустрии, банки, осигурителни друштва, државни и непрофитни организации и др.).

5. АНАЛИТИКА НА БИЗНИС ПОДАТОЦИ (EВU 440)

Основни концепти и терминологија. Наука за податоци и бизнис аналитика. Стратегија на бизнис аналитика. Методи, модели и техники на бизнис аналитика. Аналитика и технологија. Бизнис интелигенција. Рударење на податоци. Големи податоци. Дигитална аналитика/Веб аналитика. Практична работа со примена на софтверски алатки за аналитика и бизнис интелигенција.

6. АНАЛИТИКА НА СОЦИЈАЛНИ МЕДИУМИ (МКТ 430)

Вовед во аналитика на социјални медиуми. Социјалните медиуми како извор на податоци. Следење и “слушање” на социјалните медиуми. Развивање план за истражување и аналитика на социјалните медиуми. Анализа на корисниците: “Кој” кај социјалните медиуми. Мрежи: “Како” кај социјалните медиуми. Временски процеси: “Кога” кај социјалните медиуми. Содржина: “Што” кај социјалните медиуми. Етички и правни аспекти на аналитиката на социјалните медиуми.

7. БАЗИ НА ПОДАТОЦИ ЗА БИЗНИС (EВU 310)

Местото и улогата на базите на податоци во претпријатијата и е-бизнис системите. Моделирање на бази на податоци. Дизајнирање на бази на податоци. Entity-relationship дијаграми. Нормализација на бази на податоци. REA модел на податоци. SQL. Дизајнирање и креирање на бази на податоци со Microsoft Access. Пребарување на база на податоци и креирање на извештаи. Бизнис интелигенција и откривање на ново знаење. За совладување на предметната материја, предвидено и обезбедено е користење на специјално опремена компјутерска лабораторија.

8. БАНКАРСКИ МЕНАЏМЕНТ (FIN 410)

Финансиски извештаи на банките. Показатели за анализа на работењето на банките. Управување со средствата и обврските на банките. Управување со ризиците во работењето на банките. Корпоративното управување во банките. Кредитна активност на банките. Инвестициска активност на банките. Депозитната активност на банките. Извори на финансирање. Регулативата на банкарскиот сектор. Капитализираноста на банките. Вонбилансни активности. Банкарски активности во сферата на платниот промет. Електронско банкарство. студии на случај, практични примери и задачи за секој поединечен аспект.

9. БИЗНИС ЕТИКА (MGT 120)

Карактер на бизнис етиката. Етичко однесување. Управување со етичкото однесување. Содржина на етичките промени во менаџментот. Етиката и општествената одговорност. Кодекс на етика. Современи перспективи на деловната етика.

10. БИЗНИС КОМУНИКАЦИИ (MGT 430)

Улога, значење и опфат на деловното комуницирање. Модели и стилови на комуникација. Трансакциона анализа во комуникацијата. Ефективно јавно говорење и бизнис презентирање. Унапредување на вештините за слушање. Ефективна комуникација преку телефон. Стратегии за активно барање на работа. Пишувана комуникација во бизнисот. Невербална комуникација. Крос-културална комуникација. Водење на состаноци. Улогата на информациската технологија во комуникацијата. Стратегии за преговарање и склучување на договори.

11. БИЗНИС ЛОГИСТИКА (EВU 320)

Предметот Бизнис логистика се концентрира на развојот на потребните компетенции, како збир на знаења, вештини и ставови, неопходни за извршување на активностите во доменот на управувањето со синџирот на снабдување, како што се: поим за логистика/синџирот на снабдување; стратегија и планирање на логистиката/синџирот на снабдување; производи и услуги кои им се нудат на потрошувачите; обработка на порачки; логистички информациски систем; методи на предвидување; управување со залихи; управување со набавки; управување со транспорт; управување со складирање; управување со производство; влијание на електронскиот бизнис врз менаџментот на синџирот на снабдување; современи трендови во логистиката, дигитална трансформација на синџирот на снабдување.

12. БИЗНИС ПЛАНИРАЊЕ И ПРЕТПРИЕМНИШТВО (MGT 330)

Вовед во претприемништво. Претприемачки процес. Препознавање можности и генерирање идеи. Дизајнирање на бизнис модел. Изготвување на бизнис план. Извори на финансирање на претприемачки бизниси. Правни и етички прашања при започнување на претприемачки бизнис. Стратегии за раст на претприемачки бизниси.

13. БИХЕВИОРИСТИЧКИ ФИНАНСИИ (FIN 330)

Прекумерна самоверба. Препознавање. Вsidрување и прилагодување. Достапност. Приклонување. Илузија за контролата. Самоконтрола. Ментално сметководство. Разбирање на однесувањето на индивидуалните инвеститори. Ефектите на бихеиористичките пречки врз конструкцијата на портфолиото. Аномалии на финансиските пазари.

14. БИХЕВИОРИСТИЧКА ЕКОНОМИЈА (ЕКОНОМИЈА И ПСИХОЛОГИЈА) (ЕСН 270)

Историја и дефинирање на Бихејвиористичката економија. Бихејвиористичката економија и стандардниот економски модел. Економски и психолошки методи. Процес на рационализација. Хеуристичко однесување. Избор во услови на ризик. Индивидуално однесување и интеракции со другите. Теорија на игри. Ментално сметководство/пресметување (Mental Accounting). Експериментална економија. Политики засновани на докази (Evidence-Based Policies). Еволуција и култура. Правичноста и општествените преференции. Невроекономија. Среќа и корисност. Бихејвиористичката економија и поттуркувањата (Behavioral Economics and Nudge). Причини и последици од рационалноста и ирационалноста. Иднината на Бихејвиористичката економија.

15. ВНАТРЕШЕН ПАЗАР НА ЕУ (ЕСН 320)

Процес на регионално интегрирање на Унијата и карактеристиките на Внатрешниот пазар на ЕУ. Слободно движење на стоки во ЕУ. Слободно движење на капиталот во ЕУ. Слободно движење на лица во ЕУ. Слободно движење на услуги во ЕУ. Ефекти од формирање на Внатрешниот пазар на ЕУ.

16. ВОВЕД ВО ЕКОНОМИЈА НА ЖИВОРНА СРЕДИНА (ЕСН 120)

Животната средина и економската наука: теоретски основи. Загадувањето на животната средина како економски проблем: рамка, диспаритети, благосостојба. Управување со квалитетот на животната средина: теорија, вреднувања, динамика. Политика на заштита на животната средина: пристапи, дилеми, инструменти. Глобални проблеми со квалитетот на животната средина. Заштита на животната средина во одделни земји: меѓународни искуства. Заштита на животната средина во Македонија

17. ГЛОБАЛНАТА ЕКОНОМИЈА И ЕКОНОМСКИТЕ СИСТЕМИ (ЕСН 430)

Предметот ги дава фундаменталните основи на современиот економски систем компарирајќи ги доминирачките форми на капиталистичките економски системи. Со оглед на доминантната позиција на неолиберализмот се зацврстува пазарниот механизам на функционирање како носечка карактеристика на современиот економски систем и оттука носечки дел во предметот е компарацијата меѓу појавните форми на капиталистичкиот економски систем (Американски пазарен, Еврокапитализам, Источно-азиски). Во тој контекст се фрла светло на растежот и падот на социјализмот и градењето на пазарна економија како и на трансформацијата на економските системи на земјите во развој и економиите во подем. Со оглед на глобалните промени во современата светска економија на крајот се врши анализа на глобализацијата и нејзиното влијание врз функционирањето и обликувањето на современите економски системи.

18. ДЕЛОВЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК (INT 120)

За време на часовите се покриваат разновидни теми и вокабулар во контекст на деловниот англиски јазик - маркетинг, односи со јавноста, (меѓународни) финансиски институции, меѓународна трговија, банкарство, сметководство и ревизија, итн.; деловен бонтон; техники и стратегии за успешни деловни презентации; преговарање – вештини, техники, стратегии; деловна кореспонденција – пишување деловни писма, е-пошта, и меморандуми. Во текот на семестарот, освен редовните задачи и дискусиите што ќе се составен дел од часовите, студентите ќе треба да подготват и јавно да презентираат PPT презентација поврзана со некоја од темите кои се обработуваат.

19. ДЕМОГРАФИЈА (MST 240)

Вовед. Населението и неговите промени. Популациски пораст и опаѓање. Витални процеси. Миграциони процеси. Структура на населението. Проекции на популацијата. Популациона политика.

20. ДИГИТАЛЕН МАРКЕТИНГ (EВU 220)

Примената и користењето на интернетот во остварување на маркетинг целите кај претпријатијата како и развојот на поголемите системи добива се позначајно место во целиот процес на работење и промовирање на претпријатијата. Оттука, изучувањето на оваа дисциплина како дел од наставата на студиите од областа на бизнисот е неопходност, со цел на студентите да им се дадат потребните знаења и вештини за нивната успешна партиципација во маркетинг тимовите, како учесници или маркетинг менаџери.

21. ДИГИТАЛНА ЕКОНОМИЈА (EВU 210)

Ќе биде образложена дигиталната економија, главните компоненти и трендови. Внимание ќе се посвети на создавање на вредност и зафаќање на вредноста, како и анализа на трошоците и формирање цени кај информациите и суштината и економската вредност на податоците. Ќе се анализираат и карактеристиките на производите кои се најсоодветни за тргување преку интернет. Се изучуваат верзии на информации и креирање на врзопи на информации. Внимание ќе се посвети на менаџирање на заклученост, мрежни ефекти, како и на стратегиите во мрежни пазари. Се разгледуваат ефектите на дигиталната трансформација врз организациите, дигиталното претприемништво, стратегиите и политиките. Ќе се разгледуваат проблемите за мерење на вредноста во дигиталната економија. Ќе се разгледува и развој на концептот на е-Влада во светот и во земјата.

22. ДИГИТАЛНИ ИНОВАЦИИ (EВU 240)

Вовед. Видови на иновации. Теории на иновации. Извори на иновации. Остварување на вредност од иновациите. Стратегија за иновации. Технолошки претприемачи. Финансирање на иновации. Организирање за иновации. Избор на иновативни проекти. Управување со процесот за развој на нов производ. Управување со тимови за развој на нови производи. Изработка на стратегија за комерцијализација на иновацијата. Иновативен офшоринг. Што се менува-а што не? Отпорност кон промени. Управување со промени, процесен и пристап за непредвидени ситуации.

23. ДИЗАЈН И РАЗВОЈ НА ВЕБ (EВU 330)

Основи на веб дизајн и развој. Веб процес. Планирање. Информациска архитектура. Навигациони системи. Веб содржини. Принципи на дизајн. Типографија. Распределба на содржини. Грид. Пребарување. Објавување и одржување.

24. ДРЖАВНА РЕГУЛАЦИЈА НА БИЗНИСОТ (ЕСN 410)

Изучувањето на материјата по овој предмет треба да им овозможи на студентите да навлезат во областа на индустриската организација, политиката за унапредување на конкуренцијата и регулацијата. Индустриската организација ги изучува различните економски фактори што влијаат врз структурата на пазарот (бројот и големината на претпријатијата) и однесувањето на претпријатијата (конкурентски стратегии). Оттаму, прашањата сврзани со влезот во одредена дејност, политиката на утврдување на цените и стратегијата со производите, технологијата и пазарната побарувачка влијаат врз бројот и големината на претпријатијата во даден момент на рамнотежа на пазарот. Стратешките интеракции на претпријатијата резултираат во нивоа на производство во услови на пазарна рамнотежа, квалитет на производите и рекламирање. Во дејностите во кои што постојат услови за конкуренција, но од различни причини таа е попречена или пригушена (злоупотреба на монополска положба, вертикални ограничувања на пазарот, тајно договарање и друго) државата спроведува мерки за зголемување на степенот на конкуренција. Регулацијата се спроведува во дејности во кои се цени дека не постојат услови за конкуренција или пак конкуренцијата, од општествена гледна точка непрактична (на пр., природен монопол). Покрај економскиот пристап, во изучувањето на регулацијата се користи и пристапот од аспект на политичката економија, при што фокусот на вниманието се концентрира врз некои феномени од функционирањето на институциите и државните агенции.

**ЕРАЗМУС +
СТИПЕНДИИ ЗА
МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИ
И НАСТАВЕН КАДАР**

25. ДРЖАВНО СМЕТКОВОДСТВО И СМЕТКОВОДСТВО НА НЕПРОФИТНИ ОРГАНИЗАЦИИ (ACC 440)

Државно и непрофитно сметководство; Принципи на државно сметководство и известување; Државно финансиско известување; Финансиски извештаи на државни и непрофитни организации; Сметководство на основни групи на постојани средства и долгорочни долгови; Фондовско сметководство; Буџет, буџетско сметководство и известување; Детерминирање на трошоците за државни и непрофитни организации; Сметководство и известување за државни и непрофитни организации; Државна ревизија.

26. Е-БИЗНИС ДИСТРИБУТИВНИ КАНАЛИ (EBC 450)

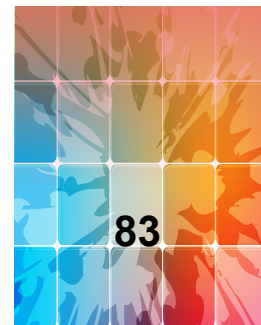
Предметот ги запознава студентите со основните концепти, дефиниции и окружувањето на е-бизнис дистрибутивните канали. И во B2C и B2B сегментот, клиентите, сè повеќе користат онлајн канали за купување и набавка. Свесни за овој тренд, компаниите во голем број на индустрии се движат кон „brick and click“ стратегии на дистрибуција за да ги привлечат, зголемат и задржат овие ново стекнати клиенти преку повеќе е-бизнис дистрибутивни канали. Во рамките на предметот ќе бидат обработени структурата и функциите на е-бизнис дистрибутивните канали; дизајнирање на каналите; проток на каналите и анализа на ефикасноста; густина на каналите; избор на е-бизнис дистрибутивни канали; трговија на мало во електронска трговија; платформи за електронска трговија за креирање онлајн продавници.

27. ЕВРОПСКИ ЕКОНОМСКИ ИНТЕГРАЦИИ (INT 310)

Предметот треба да даде основа за познавање на процесот на интегрирање од царинска унија, единствен европски пазар кон економска и монетарна унија што ја чини окосницата на функционирањето на ЕУ. Предметот го објаснува истрајниот развој на ЕУ и предизвиците во нејзиното функционирање. Се проучуваат интерните и екстерните политики на ЕУ. Интерните се разгледуваат како хоризонтални (регионален развој, социјална политика, монетарна политика, даночна политика, политика на конкуренција) и секторски (индустриска, енергетска, транспортна, земјоделска). Во екстерните политики посебен аспект е даден на надворешнотрговската политика, каде што се разгледуваат трговските односите на ЕУ со трети земји. ЕУ е значаен фактор во економските и бизнис активности во Европа. Оттука, односите со Југоисточноевропските земји се главен предизвик за Република Северна Македонија како земја-кандидат за членство во ЕУ.

28. ЕВРОПСКИ ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ (FIN 430)

Функции на финансискиот систем. Европска монетарна и финансиска интеграција. Монетарна политика на ЕЦБ. Европски финансиски пазари. Економија на финансиска интеграција. Финансиска платна инфраструктура. Европски финансиски институции. Финансиски систем на новите земји членки на ЕУ. Финансиска регулација и супервизија. Финансиска стабилност.

29. ЕКОНОМЕТРИЈА (ECN 330)

Вовед во економетрија. Основни концепти на економетрискиот софтверски пакет EViews. Регресиона анализа. Прост класичен линеарен регресионен модел. Прости нелинеарни зависности. Повеќекратна регресиона анализа: оценување. Заклучување кај повеќекратна регресиона анализа. Регресија во однос на вештачките променливи. Мултиколинеарност. Хетероскедастичност. Автокорелација. Спецификација и избор на моделот. Системи на симултани равенки.

30. ЕКОНОМИЈА НА ИНВЕСТИЦИИ (ECN 310)

Инвестициона стратегија и инвестициски процес. Раст и менаџирање на растот. Принципи и техники на капиталното буџетирање. Процена на готовинските текови на проектот. Критериуми за одлучување. Инвестициско одлучување во услови на ризик и неизвесност. Меѓусебно исклучиви проекти. Инвестициско одлучување во услови на рационарање на капиталот. Проектно финансирање. Процена на премијата за ризик. Процена на трошокот на капиталот. Меѓународно инвестициско одлучување. Вреднување на компании. Специфични инвестициски одлуки. Економска кост-бенефит на анализа на проектите од јавниот сектор.

31. ЕКОНОМИЈА НА ИНОВАЦИИ (ECN 391)

Природата на иновациите – основни концепти (теоретски пристап). Национален систем на иновации. Макроекономија на иновациите. Политика на иновации. Идни трендови и предизвици.

32. ЕКОНОМИЈА НА ЈАВНИОТ СЕКТОР (ECN 420)

Дефинирање на јавниот сектор. Јавниот сектор во мешана економија. Пазарен неуспех. Неуспехот на владата. Јавниот сектор и основното економско прашање. Економски и останати причини за постоење на јавниот сектор. Еднаквост или ефикасност. Јавни добра. Локални јавни добра. Екстерналии. Јавни и приватни механизми за алокација на ресурсите. Мнозинско гласање. Политиката и економијата. Мерење на сиромаштијата и нееднаквоста. Социјална политика. Пензиски систем. Економика на здравство. Економика на образование. Концепт, дефиниција и обем на јавното претпријатие. Концептот на јавните претпријатија во различни социо-економски системи. Ефикасноста на јавните претпријатија –ЕУ, други земји... Менаџментот во јавните претпријатија. Значењето на јавниот менаџмент во модерната европска држава. Теориите на административни реформи и нивните практични импликации. Нова институционална економија. НЈМ реформи и останати реформски стратегии на западно-европските земји. Сопственоста и ефикасноста. Процесот на приватизација во јавниот сектор. Регулација, дерегулација и конкуренција во јавниот сектор. Политика на цени во јавниот сектор. Јавниот сектор во ЕУ. Јавниот сектор во РМ.

33. ЕКОНОМИЈА НА СОЦИЈАЛНАТА ДРЖАВА (ЕСН 230)

Дефинирање на социјалната држава (држава на благосостојба), нејзината цел и функција; Аргументи за државна интервенција (ефикасност наспроти праведност и еднаквост; социјална правда); Проблеми на дефинирање и мерење на благосостојбата, сиромаштијата, нееднаквоста и социјалната исклученост; Финансирање на социјалната држава; Државни политики на благосостојба (социјално осигурување, нееднаквост на доходот, сиромаштија, невработеност, пензии); Развојот и улогата на социјално претприемништво; Големина и опфат на модерните социјални држави; Модели / Режији на социјалната држава; Политики и мерки на благосостојба во Република Македонија; Трендови и предизвици за модерните социјални држави, кои произлегуваат од глобализацијата, демографските промени, дигитализацијата, прашањето на одржливоста.

34. ЕКОНОМИЈА НА ТРУДОТ (ЕСН 260)

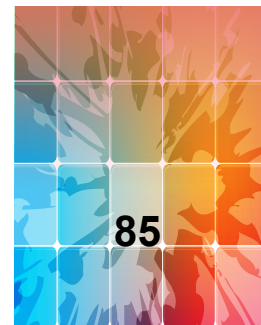
Вовед во економијата на пазарот на труд – основни концепти и методологија. Општ преглед на пазарот на труд. Побарувачка за труд. Еластичност на побарувачка за труд. Резистентност на пазарот на труд. Понуда на труд. Компензирачки разлики во платите на пазарот на труд. Инвестиции во човечки капитал. Мобилност на работната сила. Продуктивност и плати на пазарот на труд. Институции на пазарот на труд. Невработеност. Нееднаквост на заработките на пазарот на труд.

35. ЕКОНОМИКА НА МАКЕДОНИЈА (ЕСН 240)

Економскиот систем, економската политика и економската активност. Развојот и карактеристиките на економскиот систем на Македонија. Институционалната структура во економскиот систем на Македонија. Цели, задачи и инструменти на економската политика на Македонија. Структурата и структурните промени во стопанството на Македонија. Невработеноста и инфлацијата во Македонија. Економскиот раст и развој на Македонија.

36. ЕКОНОМСКА СТАТИСТИКА (МСТ 210)

Методи за конструирање на композитни индекси. Дескриптивна анализа на композитни индекси. Визуелизација на композитни индекси. Методи за донесување на статистички заклучоци. Мерење на економската активност и капацитет. Мерење на меѓународната трговија. Мерење на економската благосостојба.

37. ЕКОНОМСКИ РАСТ И РАЗВОЈ (ECN 320)

Дефинирање на концептите на економски раст и економски развој – квантитативни и квалитативни димензии. Мерење и индикатори за економскиот раст и економскиот развој. Основни фактори на економскиот раст и развојот: население, земја и природни ресурси, инвестиции во физички и човечки капитал и во истражување и развој. Модели на економски раст. Теории на економски развој: класични и модерни. Квалитетот на институциите, институционалните реформи и економскиот раст и развој. Макроекономските политики и економскиот раст и развој. Меѓународните аспекти на економскиот раст и развој. Стратегии на економски развој на земјите во развој. Политики на стимулирање на економскиот раст. Вложување во човечки капитал.

38. ЕРП СИСТЕМИ (EUB 410)

Суштинска фаза во електронскиот бизнис е дигитализација на бизнис процесите во организациите и нивните односи со партнерите и купувачите. Низ предметот ЕРП системи, студентите ќе научат како да целосно имплементираат систем за планирање на ресурсите во претпријатијата (ЕРП систем), односно систем кој ги обединува сите функции и департмани, сите деловни процеси во претпријатијата. Теми кои ќе се презентираат и дискутираат подетално се: карактеристиките на системите, оправдување на потребата за имплементација на ЕРП, чекори и фактори кои треба да се земат предвид за успешно користење на овие системи, фазите на животниот (работниот) циклус на еден ЕРП систем, најважните и најчесто користени модули и на крај имплементација на ЕРП системи. Понатаму како дел од вежбите студентите ќе работат на конкретен софтверски пакет.

39. ИЗБРАНИ ТЕМИ ОД ФИНАНСИИ (FIN 450)

Кредитна анализа. Кредитно бодување. Дипон-анализа (DuPont analysis) на профитабилноста. Анализа на ефективната рочност (Duration). Анализа на кривата на приносите (Yield curve). Техничка анализа. Фундаментална анализа. Реален девизен курс. Методи за пресметка на просечен трошок на капиталот. Пресметка на ВАР. Финансирање на недвижен имот. Управување со личните финансии. Одржливо финансирање. Анализа на состојбите и трендовите во финтек секторот.

40. ИНДУСТРИСКА ПОЛИТИКА (ECN 460)

Теоретски пристапи и аргументи за потребата од индустриска политика. Основни принципи на водење на индустриската политика. Индустриска политика, државна интервенција и пазар - споредбена анализа на најкарактеристични примери (студии на случај) – Јапонија, Европска Унија, Јужна и Југоисточна Азија, Латинска Америка, Кина. Индустриската политика на Европската Унија – хоризонтална, наспроти вертикална (секторска) индустриска политика во функција на јакнење на конкурентноста. Елементи на

индустриската политика: индустриски кластери, иновации, локален и регионален развој. Стратегија на индустриската политика на Македонија до 2020 година-пристапи во дефинирање, визија, подрачја на интервенција, мерки и спроведување. Енергетските предизвици и циркуланата економија.

41. ИНТЕГРИРАНИ МАРКЕТИНГ-КОМУНИКАЦИИ (МКТ 240)

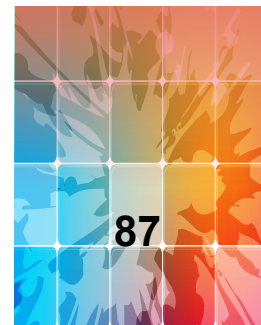
Вовед во интегрирани маркетинг-комуникации. Перспективи во однесувањето на потрошувачите. Процес на комуникација. Извор, порака и канали на комуникација. Воспоставување цели и буџетирање на промотивната програма. Креативна стратегија: Планирање и развој. Креативна стратегија: Примена и проценка. Медиумско планирање и стратегија. Директен маркетинг. Унапредување на продажбата. Односи со јавноста, публицитет и корпоративно огласување. Лична продажба. Дигитални медиуми и интерактивни маркетинг-комуникации. Мерење на ефективност на промотивната програма.

42. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА (АСС 430)

Поим, улога и потреба од функцијата на интерната ревизија; Интерната ревизија како сегмент од корпоративното управување; Законско регулирање на интерната ревизија во Република Северна Македонија; Рамката за меѓународна професионална практика IPPF – водич во интерната ревизија Меѓународни стандарди за интерна ревизорска практика на IIA; Кодекс на етика на интерните ревизори на IIA и етичките дилеми на интерните ревизори; Знаења и вештини кои треба да ги поседува интерниот ревизор на иднината; Управување со ризикот; Деловни процеси и ризици; КОСО 2013 – Новата концепциска рамка на интерната контрола; Процес на интерна ревизија; Развивање на годишен ревизорски план и план за ангажман; Прибирање и оценка на ревизорски докази во интерната ревизија; Известување во интерната ревизија; Работна документација во интерната ревизија; Интерна ревизија и измамите; Други видови на ангажмани на интерните ревизори – ангажмани за уверување и консултантски ангажмани; Методологии за подобрување на квалитетот на интерната ревизија – агилна ревизија; Алатки и анализи за подобрување на квалитетот на интерната ревизија - анализа на основните причини (Root Cause Analysis - RCA); Ревизија на успешност; Управување со депарتمانот за интерна ревизија.

43. ИНФОРМАЦИОНИ ТЕХНОЛОГИИ (ЕВУ 230)

Информациските технологии во современото општество. Информациските технологии во деловното работење на претпријатијата. Стратегиско користење на информациските технологии во дигиталната економија. Компјутерски системи – хардвер и софтвер. Телекомуникации и вмрежување. Податоци и нивно организирање. Апликативни системи во претпријатие. Системи за поддршка на менаџментот. Е-бизнис системи. Бизнис информациски системи и методологии за развој на информациски системи. Информациски безмедност. Општествени, етички и правни аспекти на користењето на информациските технологии.

44. ЈАВНИ ФИНАНСИИ (FIN 230)

Пазарен неуспех и функции на државата. Јавни расходи и јавни приходи. Принципи на даноците. Еднаквост и ефикасност во оданочувањето. Буџетски дефицит и јавен долг. Фискална политика. Фискални односи помеѓу различни нивоа на власт. Јавни финансии во Р. Македонија (буџет и јавни расходи, даночен систем, јавен долг).

45. КВАНТИТАТИВНИ МЕТОДИ ВО ФИНАНСИ (MST 420)

Основи на финансиска аритметика. Вреднување на инструменти на пазарот на пари. Вреднување на обврзници. Вреднување на акции. Корелациона и регресиона анализа. Анализа на средина – варијанса. Повеќефакторски модели.

46. КОРПОРАТИВНО ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ (ACC 310)

Регулаторна и концептуална рамка на финансиското известување. Презентирање на финансиските извештаи за општа намена. Известување за нетековни материјални средства. Нематеријални средства. Обезвреднување на средствата. Залихи и договори за изградба. Известување за посебни сметководствени настани кои влијаат на резултатот. Резервирања неизвесни обврски и неизвесни средства. Финансиски средства и обврски. Сметководство за наеми. Приходи и нивно признавање според МСФИ. Сметководство за даноци. Консолидирани финансиски извештаи. Заработка по акција. Извештај за паричен тек. Анализа на финансиски извештаи подготвени според МСФИ.

47. КРЕАТИВНОСТ И МАРКЕТИНГ НА СОДРЖИНА (MKT 420)

Пристап кон маркетингот на содржина Процес на создавање на содржина. Планирање на маркетинг на содржина. Создавање содржина за различни медиуми (онлајн и офлајн). Графички дизајн за маркетинг на содржина. Ревизија на процесот на создавање содржина.

48. КРИЗЕН МЕНАЏМЕНТ (MGT 480)

Концепт на деловна криза. Видови криза. Симптоми на криза. Алтманов модел. Фази во криза. Концепт на кризен менаџмент. Видови на кризен менаџмент. Активности на кризен менаџмент.

49. ЛОКАЛНИ ФИНАНСИИ (FIN 240)

Државата и пазарните неуспеси: екстерналии, јавни добра, природни монополи. Побарувачка и понудата на локални јавни добра и услуги. Определување на цената на локалните јавни добра: кориснички надоместоци. Локални аспекти на даноците на имот и даночна капитализација. Фискална децентрализацијата: мерење и ефекти. Распределба на функциите на државата и улогата на локалните власти. Распределба на приходни извори помеѓу централната и локалните власти. Фискална еквализација и дотации. Задолжување на локалните власти. Локалната самоуправа и децентрализацијата во Р. Македонија.

50. МАКРОЕКОНОМИЈА (ECN 210)

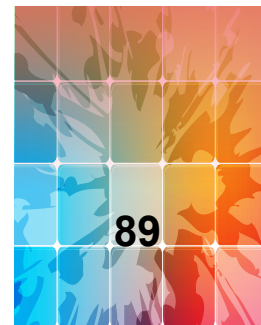
Макроекономијата се занимава со изучување на агрегатните економски варијабли, односно функционирањето на економијата како целина. Таа оперира со следниве концепти: агрегатно производство (аутпут) на стоки и услуги, стапки на инфлација и невработеност, платен биланс и девизни курсеви. Макроекономијата подеднакво го изучува долгорочниот економски растез и краткорочните економски флукутации кои го чинат деловниот циклус. Макроекономијата се фокусира врз економското однесување и политики кои влијаат врз потрошувачката и инвестициите, вредноста на националната валута и трговскиот биланс, детерминантите на промените во платите и цените, монетарната и фискалната политика, понудата на пари, државниот буџет, каматните стапки и националниот долг. Накратко, макроекономијата ги изучува најсуштествените економски прашања и проблеми од секојдневниот живот.

51. МАРКЕТИНГ НА УСЛУГИ (МКТ 340)

Услуги и услужен сектор. Потрошувачите како корисници на услуги. Комуникациски микс на услугите. Дистрибуција на услугите. Ценовна политика на услугите. Физички параметри (докази). Кадрите во услужната индустрија. Продуктивност и квалитет на услугите.

52. МАРКЕТИНГ ПРЕКУ СОЦИЈАЛНИ МЕДИУМИ (МКТ 440)

Поим и основи на маркетингот преку социјални медиуми. Развојот на социјалните медиуми и онлајн заедницата. Стратегији за маркетинг преку социјалните медиуми. Технологии за примена на маркетингот преку социјални медиуми. Како брендovите ги користат ефективно социјалните медиуми. Анализа на различните клучни социјални медиуми на онлајн просторот. ROI и маркетингот преку социјални медиуми. Ценовни модели кои се применуваат во маркетингот преку социјалните медиуми. Креирање на соодветна содржина за соодветен контекст. Рекламирање преку социјалните медиуми. Анализа и извештаи.

53. МАРКЕТИНГ-ИСТРАЖУВАЊЕ (МКТ 330)

Детерминирање на маркетинг истражувањето. Носители на маркетинг истражувањето. Истражувачки процес. Дефинирање на проблемот. Истражувачки проект. Определување на карактерот на податоците и нивните извори. Методи за собирање податоци. Форми за собирање податоци. Метод на примерок. Обработка и анализа на податоците. Извештај од спроведеното истражување. Избрани теми.

54. МАРКЕТИНГ-МЕНАЏМЕНТ (МКТ 310)

Разбирање на маркетинг-менаџментот. Стратегиско и маркетинг-планирање. Поврзување со потрошувачите. Градење силни брендови. Креирање пазарни понуди: дефинирање стратегии на производ и цени. Испорачување вредност. Комуникации во врска со вредноста. Организација и контрола на маркетинг-активностите.

55. МАТЕМАТИКА ЗА ЕКОНОМИСТИ (MST 110)

Низи и редови. Комбинаторика. Основи на веројатноста. Елементи на линеарна алгебра. Изводи и интегрални. Операции од економската практика. Основи на финансиската математика.

56. МЕЃУНАРОДЕН МАРКЕТИНГ (МКТ 410)

Меѓународен маркетинг концепт. Меѓународно маркетинг окружување. Селекција и избор на надворешни пазари. Меѓународно пазарно таргетирање. Развој и имплементирање на стратегии за настап на странски пазар. Анализа на елементите на маркетинг мискот во меѓународно окружување. Согледување на глобалните пазарни предизвици.

57. МЕЃУНАРОДЕН МЕНАЏМЕНТ (MGT 470)

Природата, значењето и улогата на меѓународната економска соработка. Транснационалните компании и глобализацијата. Стратегиски аспекти на настапот на компаниите во меѓународниот бизнис. Меѓународни аспекти на деловните функции во ТНК.

58. МЕЃУНАРОДЕН ТРАНСПОРТ И ЛОГИСТИКА (INT 410)

Меѓународен синџир на снабдување. ИНКОТЕРМС правила. Меѓународен поморски транспорт на стоки. Меѓународен железнички транспорт на стоки. Меѓународен патен транспорт на стоки. Меѓународен

воздушен транспорт на стоки. Современи транспортни системи. Мултимодален транспорт. Осигурување на стоките во меѓународниот транспорт. Меѓународна шпедиција. Меѓународна трговска логистика. Улога и значење на логистички оператор. Значење на документите во меѓународната трговија. Значење на административните и царинските процедури во меѓународната трговија. Бесхартиена трговија.

59. МЕЃУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА (INT 210)

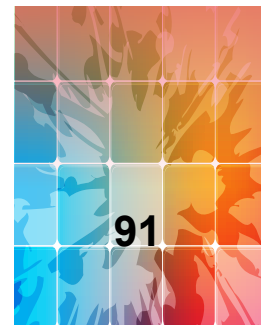
Поим на меѓународната економија. Теории за меѓународна трговија. Меѓународна трговска политика (интервенционизам, стратешка трговска политика на развиените земји, политика на увозна супституција наспроти политика на извозна експанзија, аргументи за и против слободната трговија). Карактеристики на економските текови во меѓународната економија (меѓународна размена на стоки, услуги, трансфер на технологија и меѓународно движење на работната сила). Меѓународен монетарен систем. Меѓународни финансии. Биланс на плаќања (поим и структура на билансот на плаќања, нерамнотежа на билансот на плаќања, теории за урамнотежување на билансот на плаќања, методи и политики за урамнотежување на билансот на плаќања). Меѓународната економија и процесот на глобализација.

60. МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ИНТЕГРАЦИИ (INT 220)

Меѓународните организации и интеграции, претставуваат „модел“ на меѓународна соработка што има за цел да направи глобални промени. Предметот ја анализира организациската структура, целите, како и предностите и недостатоците од функционирањето на најголемите меѓународни организации: Организацијата на обединетите нации, Меѓународниот монетарен фонд, Светската банка, Светската трговска организација, како и останатите значајни организации во различни области на делување. Целта на овој предмет е да се потенцира значењето и улогата на меѓународните организации и на регионалните интеграции во светската политика што е предмет на постојани промени. Исто така, се потенцира регионалното економско интегрирање, при што Европската унија се јавува како носечки столб на европските интеграциони процеси.

61. МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ (FIN 310)

Биланс на плаќања. Девизен пазар. Режији на девизни курсеви. Теории на девизните курсеви. Валутни деривати. Предвидување на девизните курсеви. Мерење на валутниот ризик. Управување со валутниот ризик. Ризик на земјата. Странски директни инвестиции. Меѓународни финансиски пазари. Меѓународни пазари на капитал. Евровалутни пазари. Финансирање на меѓународната трговија.

62. МЕЃУНАРОДНО СМЕТКОВОДСТВО (ACC 410)

Меѓународни димензии на сметководството. Меѓународни деловни односи и нивното влијание на сметководствената практика. Сметководствените системи во глобалното окружување. Концепции во развојот на сметководствените системи на меѓународно рамниште. Трендови во хармонизацијата на финансиското известување. Меѓународни облици во функција на хармонизација на сметководствената практика. Хармонизација на финансиското известување за сметководствените ентитети кои дејствуваат на меѓународниот пазар на капитал. Специфичностиво финансиското известување на сметководствените ентитети според националната сметководствена регулатива на одделни земји. Посебни проблеми на финансиско известување во глобални рамки. Меѓународно финансиско известување во контекст на деловното одлучување.

63. МЕЃУНАРОДНО ТРГОВСКО ПРАВО (INT 420)

Историски развој на меѓународното трговско право; Процес на унификација на меѓународното трговско право; Значењето на *lex mercatoria* во рамки на меѓународната трговија; Најзначајни институции и инструменти за развојот на меѓународното трговско право (UNCITRAL, UNIDROIT, ICC); Основни начела на меѓународното трговско право; Главни карактеристики на договорите во меѓународната трговија; Договор за меѓународна продажба на стоки и најзначајните инструменти што го регулираат овој договор; Електронска трговија и инструменти што ја регулираат електронската трговија на регионално и на глобално ниво; Договори за франшиза; Договор за лиценца; Договор за дистрибуција; Договор за лизинг; Договор за факторинг; Договор за форфетинг; Инструменти за плаќање и обезбедување во рамки на меѓународното трговско право – банкарска гаранција и документарен акредитив; Решавање спорови во меѓународната трговија; Алтернативни начини за решавање трговски спорови – преговори, консилијација, медијација и арбитража.

64. МЕНАѢРСКО ОДЛУЧУВАЊЕ И РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИ (MGT 260)

Разлика помеѓу тврдата и меката организациска реалност. Промени, ентропија и организациските проблеми. Процес на идентификација и решавање на проблеми. Различни видови на менаѢрски одлуки. Индивидуално и групно менаѢрско одлучување. Лоши навики и когнитивни стапици во одлучувањето. Улогата на креативноста во решавањето на проблемите и донесување на одлуките. Квантитативни, квалитативни и аналитички методи во одлучувањето.

65. МЕНАѢМЕНТ ВО ОСИГУРУВАЊЕ (MGT 410)

Управување со ризик и механизам на осигурување. Анализа на функции на осигурувањето. Канали на дистрибуција и значење на етиката во осигурувањето. Поим, значење и функција на неживотно

осигурување. Поим, значење и функција на животно осигурување. Поим, значење и функција на реосигурување. Поим, значење и функција на системи на пензиско и здравствено осигурување. Промени во осигурителна индустрија. Анализа на националната осигурителна индустрија и систем на пензиско и здравствено осигурување. Анализа на најдобри практики и студија на случај.

66. МЕНАЏМЕНТ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ (MGT 320)

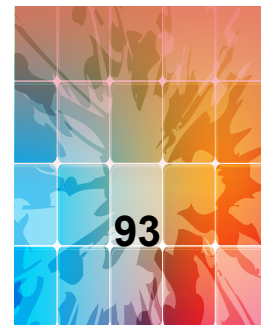
Информациска револуција – основа на дигиталната и мрежно поврзаната економија. Стратегиска улога на информационите системи во глобалниот бизнис. Информации, информациони системи и одлучување. Менаџмент со ИКТ инфраструктура и архитектура. Клучни системски апликации за дигиталната ера. Електронска трговија, дигитални пазари и дигитални производи. Менаџмент на знаење, бизнис разузнавање и донесување на одлуки. Етички и безбедносни аспекти на информационите системи. Економика на информационите системи. Менаџмент со ИКТ проекти. Развој на информационите системи. Влијание на информационата технологија врз индивидуите, организациите и општеството.

67. МЕНАЏМЕНТ НА БИЗНИС ПРОЦЕСИ (EBC 340)

Вовед во менаџмент на бизнис процеси (Бизнис процесен менаџмент - БПМ); Процесен пристап и процесно ориентирана организација; Бизнис процеси – поим, дефиниција, класификација, елементи, релации; Фази на животен циклус на БПМ; Стеикхолдери во животниот циклус на БПМ; Идентификување на бизнис процесите; Процесна архитектура; Референтни модели; Процесно портфолио и процесна селекција; Основи на моделирањето на бизнис процесите; Моделирање на бизнис процеси со BPMN, Утврдување на квалитет на процесните модели; Дефинирање и документирање на бизнис процесите; Улогата и профилот на процесниот аналитичар; Методи на откривање на бизнис процесите; Квалитативна и квантитативна анализа на бизнис процесите; Дефинирање на мерки на перформанси на бизнис процесите; Редизајн на бизнис процесите; Мотиви за редизајн; Методологии за редизајн; Автоматизација на бизнис процесите; Процесно-базирани информациски системи; Архитектура и имплементација на БПМ системи; БПМ како организациска способност.

68. МЕНАЏМЕНТ НА МАЛ БИЗНИС (MGT 230)

Улогата и значењето на малите бизниси. Малиот бизнис наспроти претприемништвото. Можни форми на сопствеништво малиот бизнис. Приоди на започнување со сопствен бизнис. Фамилијарен бизнис. Франшиза. Стратегискиот менаџмент и планирањето кај малите бизниси. Изработка на ефективен бизнис план. Успеси и неуспеси на малиот бизнис. Претприемништвото и социјалното претприемништво. Етнички бизниси. Жени претприемачи.

Одбележување на 24-ти мај - Денот на селовенските просветители Св. Кирил и Методиј

Потпишан меморандум за соработка со Управа за финансиска полиција

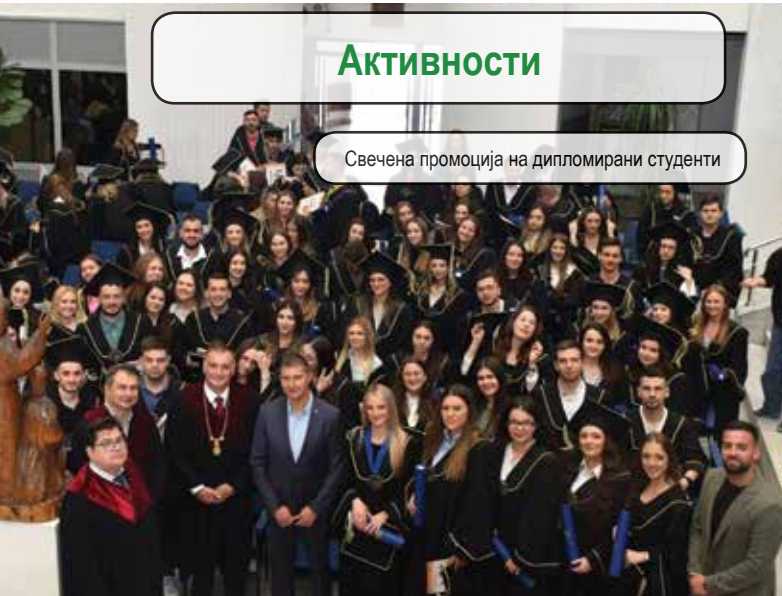
4-та Меѓународна конференција под наслов Economic and Business Trends Shaping the Future

Мотивациски настан на тема Поттикнување на успешна иднина на младите во организација на Impakt Vajs Solushns и Економски факултет-Скопје

Потпишан меморандум за соработка со Фискален совет на Република Северна Македонија

Активности

Свечена промоција на дипломирани студенти

Склучен меморандум за соработка со Македонско кредитно биро

69. МЕНАЏМЕНТ НА ОДНОСИ СО ПОТРОШУВАЧИ (ЕБУ 420)

Предметот Менаџмент на односи со потрошувачи се фокусира на алатките, метриците и системите кои се користат за мерење и управување на односите со потрошувачите.

Во рамките на овој предмет ќе се изучуваат: основи на CRM концептот; вредносен синџир на CRM; информациски технологии за CRM; имплементирање и интегрирање на CRM; нивоа на CRM; портфолио анализа на потрошувачите; бази на податоци за потрошувачите; создавањето вредност за потрошувачите; управување со животниот циклус на потрошувачите; CRM софтвер; мерење на ефективноста на CRM активностите преку системот на урамнотезени показатели.

70. МЕНАЏМЕНТ НА ПЕРФОРМАНСИ (MGT 340)

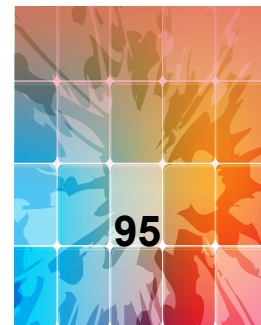
Еволуција на мерење на организациските перформанси. Погледот на организациските перформанси низ призмата на различните деловни функции. Современото наспроти традиционалното следење на организациските перформанси. Управување на организациските перформанси. Современи системи за управување на организациските перформанси. Доминантни концепти за управување на организациските перформанси во практиката.

71. МЕНАЏМЕНТ НА ПРОМЕНИ (MGT 440)

Карактер и еволутивен развој на управувањето со промени. Индивидуални, групни/тимски и организациски промени. Улогата на менаџерите во отпорот и методи за управување со отпорот кон промените. Методи за стратеско управување со промените (еволутивни, процесни, од теорија на отворени системи и останати методи). Стратегии и тактики на управување со промените. Информационите технологии во функција на управување со промените. Организациска култура, политика и лидерство кај организациските промени. Меѓународни методологии и истражувачки мрежи на промените. Промените и организацискиот развој.

72. МЕНАЏМЕНТ НА РИЗИК (MGT 380)

Концептот на ризикот. Толеранција на ризик и премија за ризик. Диверзификација на ризици. Менаџмент на ризик. Стандарди за управување на ризик. Корпоративното управување и управувањето на ризикот. Организација на функција за менаџмент на ризици во претпријатието. Управување на пазарниот ризик. Управување на кредитниот ризик. Управување на оперативниот ризик. Специфичности на управување на ризиците во финансиските институции. Примена на деривативните инструменти во управувањето на ризиците. Управување со климатскиот ризик.

73. МЕНАЏМЕНТ НА ФИНАНСИКИ ИНСТИТУЦИИ (FIN 340)

Банкарски наспроти пазарно ориентиран финансиски сектор. Финансиските функции и поттикнувањето на економската активност. Компоненти на финансиската развиеност. Финансиска регулација. Деловните модели на поединечните финансиски интермедијатори (сегменти). Осврт на секој поединечен сегмент од финансикиот сектор.

74. МЕНАЏМЕНТ НА ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ (MGT 240)

Вовед во менаџментот на човечки ресурси. Стратегиски менаџмент на човечки ресурси. Анализа на работата. Планирање на човечки ресурси. Регрутација на човечки ресурси. Селекција на човечки ресурси. Обука на човечки ресурси. Учење и развој на човечки ресурси. Оценување на перформансите на човечките ресурси. Плаќање на човечките ресурси. Развој и управување со кариерата. Управување со стресни состојби во организацијата.

75. МЕТОДИ НА МАКРОЕКОНОМСКАТА АНАЛИЗА (ECN 440)

Вовед – појмовни определувања. Меѓусебните односи помеѓу стратешкото планирање на економскиот развој и методите на макроекономската анализа. Практични аспекти на макроекономската анализа. Методите на макроекономската анализа.

76. МИКРОЕКОНОМИЈА (ECN 220)

Принципи на микроекономската анализа. Анализа на понудата и побарувачката. Преференции на потрошувач и концептот на корисност. Избор на потрошувач во извесни услови и во услови на ризик. Пазар на инпути и производствена функција. Трошоци на производство. Пазарни структури и конкуренција (Совршена конкуренција, Монопол и моносон; Монополиситчка конкуренција и Олигопол). Теорија на игри и стратешкото однесување на фирмите. Општа рамнотежа и економска ефикасност. Домени на пазарен неуспех и улогата на државата. Државната интервенција во доменот на релативните цени (микropolitиката на цени).

77. МОНЕТАРНА И ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА ВО ЕУ (INT 430)

Теоретски аспекти од создавањето на монетарната унија. Зачетоци и фази на создавање на европската економска монетарна унија (ЕМУ). Мастриски критериуми за економска конвергенција. Европски систем на централни банки и евросистемот. Монетарна политика на ЕЦБ. Достигнувања и предизвици на заедничката европска валута (евро). Фискална политика во монетарна унија. Пакт за стабилност и раст.

Даночна хармонизација во ЕУ. Даночен систем на избрани земји од ЕУ. Фискален федерализам во одделни земји од ЕУ. Буџет на ЕУ. Јавен долг на ЕУ. Македонија во процесот на зачленување во ЕУ.

78. МУЛТИЛАТЕРАЛЕН ТРГОВСКИ СИСТЕМ (INT 330)

Основни карактеристики на мултилатералниот трговски систем (МТС). Општа спогодба за царини и трговија (ГАТТ 47). Воспоставување на Светската трговска организација. Третманот на стоките во современиот МТС - Општа спогодба за царини и трговија (ГАТТ 94). Третманот на услугите во современиот МТС - Општа спогодба за трговијата со услуги (ГАТС). Третманот на правата на интелектуална сопственост во современиот МТС - Спогодба за трговските аспекти на правата со интелектуална сопственост (ТРИПС). Земјите во развој во современиот МТС. Регионалните трговски договори во современиот МТС. Систем за решавање трговски спорови во СТО. Механизам на СТО за контрола на трговските политики на земјите. Предизвици на современиот МТС.

79. НАДВОРЕШНА ТРГОВИЈА (INT 340)

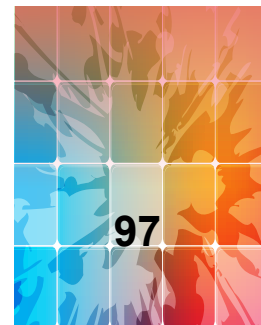
Поим, значење и улога на надворешната трговија. Трговски теории. Билатерализам и мултилатерализам во регулирањето на меѓународната економска соработка. Видови економски трансакции во надворешнотрговската размена. Инструменти на надворешнотрговскиот систем. Девизен систем и инструменти на девизниот систем. Надворешнотрговски систем на Република Македонија. Карактеристики на стоковната надворешнотрговска размена на Република Македонија. Девизен систем и девизна политика на Република Македонија. Биланс на плаќањата на Република Македонија.

80. НАЦИОНАЛНИ СМЕТКИ (ЕСН 390)

Основни концепти на националните сметки; Системот на национални сметки на ОН (СНС 2008); Макроекономски агрегати; Бруто-домашниот производ, националното богатство и благосостојбата; Редослед и поврзаност на сметките; Сметки на институционалните сектори во економијата; Инпут-аутпут табели и матрици на општествени сметки; Неформалната економија; Квартални национални сметки; Сателитски сметки и други проширувања на системот на национални сметки; Поврзаност на националните сметки со останатите макроекономски сметки; Примена на националните сметки за економска анализа, предвидувања, планирање, креирање политики итн.

81. ОДНЕСУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧИТЕ (МКТ 220)

Однесување на потрошувачите и маркетингот. Типови на потрошувачи и препознавање на потребите. Истражувачки методи за анализа на потрошувачкото однесување. Психолошки фактори на

потрошувачка. Социолошки фактори на потрошувачка. Преткуповно оценување и купување. Потрошувачка, посткуповно однесување и дивестирање.

82. ОПЕРАТИВЕН МЕНАЏМЕНТ (MGT 420)

Производството како систем. Планирање на системот на производство. Дизајн на производот. Менаџмент на квалитет- фокус на сигма шест. Производ- производствена програма. Локација на средства. Стратешко управување со капацитети. Производствена опрема. Фабрички згради. Планирање на фабричкиот простор. Производствен процес – избор и дизајн. Операции за планирање. Планирање и следење на производството во време. Материјалот во производство. Контрола на залихи. Системот на складирање и навнатрешен транспорт. Одржување на опремата и обезбедување на производството со енергија. Финансиска анализа. Организациона структура на производството.

83. ОПЕРАЦИОНИ ИСТРАЖУВАЊА И МАШИНСКО УЧЕЊЕ ЗА МЕНАЏМЕНТ (MGT 450)

Целта на овој предмет е да ги подготви студентите со знаење и вештини за моделирање на комплексни реални проблеми со кои се соочуваат организациите и за нивно решавање со современи методи и техники на науката за подобро одлучување – операционите истражувања и на клучното поле на вештачката интелигенција – машинското учење. Студентите ќе работат на различни проблемски задачи и ќе користат најсовремени програмски пакети за нивно решавање. Посебен акцент ќе биде ставен на анализата на добиените резултати и на нивно поврзување со реалниот бизнис контекст со цел да можат да донесуваат одлуки со кои ќе ги подобрат перформансите на организациите и ќе придонесат за остварување на нивна конкурентска предност.

84. ОРГАНИЗАЦИСКО ОДНЕСУВАЊЕ (MGT 130)

Вовед. Запознавање со основните теоретски рамки поврзани со организациското однесување. Поединецот и организацијата. Групата и групните процеси во организацијата. Тимовите и тимското работење. Интегрирање на поединците, групите и организациите. Лидерство. Организациска култура.

85. ОСНОВИ НА БИЗНИС АНАЛИТИКА (MST 220)

Целта на овој предмет е да ги подготви студентите со вистински вештини за да можат да донесуваат одлуки базирани на податоци и да бидат движечка сила за примена на аналитиката во организациите. Студентите ќе работат на реални сетови на податоци и екстензивно ќе користат софтверски алатки за моделирање и визуелизирање на податоци. Во предметот ќе се обработуваат аналитички методи и техники кои се однесуваат на четирите столба на бизнис аналитиката: дескриптивна, дијагностичка, предиктивна и

прескриптивна. Акцентот на предметот е ставен на интерпретирање и комуницирање на добиените резултати во соодветен бизнис контекст.

86. ОСНОВИ НА Е-БИЗНИС (EBU 110)

Дефиниции, концепти и окружување на е-бизнис. Класификација на е-бизнисот и структура на е-бизнис моделите. Е-бизнис пазарни механизми, стратегии и апликации. Бенефиции и ограничувања на е-бизнисот. Трговијата на мало во е-бизнисот. Маркетинг и економска пропаганда во е-бизнисот. Карактеристики и модели на B2B е-бизнис. Законодавство поврзано со е-бизнис, етика и безбедносни мерки. Технологии за поддршка на е-бизнис. Практична работа.

87. ОСНОВИ НА ЕКОНОМИЈАТА (ECN 110)

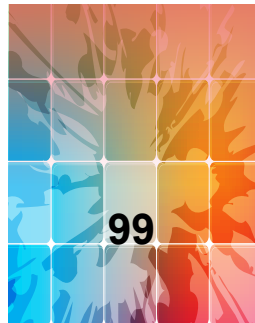
ВОБЕД: Економијата како наука – Предмет и методологија. I. ОСНОВИ НА МИКРОЕКОНОМИЈАТА. Економијата како наука – Предмет и методологија. Пазар – побарувачка, понуда, пазарни цени, пазарна рамнотежа. Теорија на изборот на потрошувачот. Теорија на производството и трошоците на фирмата. Пазари на факторите на производство. Пазарните структури: совршена конкуренција, монопол, олигопол и монополистичка конкуренција. Неуспесите на пазарот и нивната регулација: екстерналии, јавни добра, асиметрични информации, монополи. Основни макроекономски цели и политики. Основните макроекономски агрегати и нивното мерење. Макроекономијата на долг – економски раст. Макроекономијата на краток рок – деловни циклуси. Невработеноста, инфлацијата и концептот на Филипсовата крива. Фискална политика и нејзината стабилизациона функција. Монетарна политика и нејзината стабилизациона функција. Основи на меѓународната економија: меѓународна трговија, меѓународно движење на капиталот, биланс на плаќања и девизен курс. Современите школи на макроекономската мисла.

88. ОСНОВИ НА МАРКЕТИНГ (MKT 210)

Маркетинг концепт. Маркетинг менаџмент. Маркетинг истражување. Сегментирање на пазарот. Производ. Цена на производите. Промоција. Дистрибуција. Маркетинг за глобален пазар.

89. ОСНОВИ НА МЕНАЏМЕНТ (MGT 210)

Карактерот на менаџментот. Еволуција на мислата за менаџмент. Карактерот на работата на менаџерот. Окружувањето и организациската култура. Менаџмент процес (планирање, организирање, координирање, мотивирање и контрола). Менаџерско одлучување. Општествената одговорност и менаџерската етика. Малиот бизнис и претприемништвото. Предизвикот на корпоративното управување. Управување со разновидноста.

90. ОСНОВИ НА СМЕТКОВОДСТВО (ACC 110)

Сметководството во деловното работење. Анализирање и евидентирање на трансакции. Корективни книжења во финансиските извештаи. Комплетирање на сметководствен циклус. Сметководство за трговски организации. Залихи. Измами, интерни контроли и парични средства. Побарувања. Нетековни средства. Тековни обврски. Долгорочни обврски. Капитал.

91. ПАРИ И БАНКАРСТВО (FIN 220)

Потекло и развој на парите. Функции на парите. Вредност на парите. Местото и улогата на централните банки во банкарските системи. Цели, задачи и инструменти на монетарната политика. Понуда и побарувачка на пари. Појава и развој на банкарството. Карактеристики на банкарските системи во развиените земји и земјите во развој. Развој и карактеристики на македонскиот банкарски систем. Принципи на банкарското работење. Биланси на комерцијалните банки. Видови банкарски работи: активни, пасивни, неутрални и сопствени банкарски работи. Ризици во банкарското работење.

92. ПОЛИТИКА НА ЦЕНИ (MKT 350)

Вовед во маркетинг политиката на цени. Принципи на стратемско определување и управување со цените. Фактори на политиката на цени. Сензитивна анализа на профитот. Методолошки аспекти во дефинирањето на политиката на цени. Методи за определување на продажните цени. Управување со промотивните цени. Управување со попустите на цените. Политика на диференцирани цени. Политика на цени на нови производи. Развој на ценовни структури. Управување со цената во одделните фази од животниот циклус на производот. Управување со цената во различни пазарни структури. Етички аспекти и законски ограничувања во утврдувањето и управувањето со цените.

93. ПРИМЕНЕТА ЕКОНОМЕТРИЈА (ECN 450)

Областа на Применетата економетрија е брзо растечка како резултат на унапредување на компјутерските софтвери и зголемената достапност на податоците. Преку користење на економетриските пакети кои се достапни на пазарот не е потребно многу време да се оценат многу сложени модели. Предметот обработува дополнителни економетриски техники (кои не се опфатени во предметот Економетрија) кои се корисни за спроведување на емпириско економско истражување. Целта на предметот е да ги подготви студентите целосно да ракуваат со економетриските алатки за мерење, моделирање, толкување и предвидување на макро, микро-економски и финансиски појави. Предметот се фокусира на следните теми од економетријата: Линеарна повеќекратна регресија; Генерализиран метод на моменти; Метод на максимална веродостојност; Модел на капитално вреднување на средствата; Инструментални променливи; Модели на симултани равенки; Векторски авторегресивни модели (VAR; ARCH/GARCH модели; Модели со панел податоци и Модели со бинарни зависни променливи.

94. ПРИМЕНЕТИ ФИНАНСИИ СО ЕКСЕЛ (FIN 440)

Чекори во финансиското моделирање. Пресметка на трошокот на капиталот. Моделирање на финансиските извештаи. Модел на вреднување на капиталните средства. Вреднување на акции. Вреднување на обврзници. Статистики на портфолија. Пресметка на ефикасни портфолио. Оптимизација на портфолио. Стратеги на имунизација на обврзници. Моделирање на рочната структура. Студии на случај. Пресметка на пазарен ризик – ВаР. Диверзификација на портфолија. Вреднување на опции – моделот на Блек и Шоулс. Биномен модел на вреднување на опции. Реални опции. Анализа на сценарија и симулации. Табели и графици во Ексел. Функции во Ексел. Работа со податоци во Ексел. Примена на GoalSeek и Solver.

95. ПРОГРАМИРАЊЕ НА БИЗНИС АПЛИКАЦИИ (EBU 350)

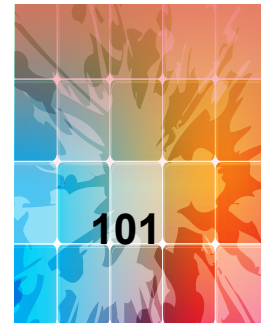
Содржината на предметот ги опфаќа фундаменталните елементи на компјутерско програмирање, принципите на програмски дизајн и програмски структури, анализа и развој за решенија на бизнис потребите, тестирање на програми, дизајн и структура на бизнис апликации, како и модерните трендови и идниот развој на бизнис апликации. Опфатените теми се фокусирани кон моделите на е-бизнисот, во контекст на градење на алатки и апликации наменети за крајните бизнис корисници.

96. ПРОЕКТ МЕНАЏМЕНТ (MGT 250)

Дефинирање на проектот и проектниот менаџмент. Проектите и организационата структура на компанијата. Организационо-технолошко структурирање на проектот. Планирање на проектот и времето. Планирање на трошоците. Примена на мрежното планирање во проектниот менаџмент. Примена на софтвер во проектниот менаџмент. Имплементација на проектот, надзор и контрола. Проектни тимови и улогата на проект-менаџерот. Употреба на софтвер во проектниот менаџмент.

97. РАЗВОЈ НА ЕКОНОМСКАТА МИСЛА (ECN 350)

Наставата по предметот Развој на економската мисла треба да им помогне на студентите да го разберат досегашниот развој на економската мисла, односно основните текови (школи) на економска мисла од античкиот период до денес, како и творештвото на најголемите умови во доменот на економската наука. Во тој контекст посебно внимание се обрнува на изучувањето на следниве прашања: економската мисла до настанувањето на економската наука, меркантилизмот како премин кон настанување на економската наука, класичната школа како почеток на економската наука, социјалупотизмот, историската школа, настанувањето и развојот на марксистичката економија, маргинализмот, институционализмот и неоинституционализмот, кејнзијанизмот, посткејнзијанизмот и новата кејнзијанска економија, радикалната политичка економија на новата левица, разните школи во рамките на неолибералната (неокласичната) економска мисла – монетаризам, школата на рационални очекувања, школата на реални бизнис циклуси, економија на понудата, теоријата на јавен избор и др.

98. РЕВИЗИЈА (ACC 330)

Поим, улога и значење на ревизорската професија во развиените економии. Законска и професионална регулатива во ревизорската професија. Професионална етика во ревизорската професија. Професионална одговорност на ревизорот за измамите. Професионален скептицизам и професионално расудување на ревизорите. Договарање на ревизорскиот ангажман. Планирање на ревизорскиот ангажман. Материјалност, ревизорски ризици и ревизорски докази. Рамка на внатрешна контрола на COSO. Тестови на контроли и суштински тестови. Користење на примерок во ревизијата. Користење на современи технологии во ревизијата – големи податоци, blockchain и сл. Извештај на независниот ревизор. Ревизорска професија во Република Северна Македонија. Меѓународни образовни стандарди на МФС. Ревизорската професија и предизвиците наметнати со климатските промени.

99. РЕГИОНАЛНА И УРБАНА ЕКОНОМИЈА (ECN 340)

Теоретски концепции за регионалниот развој. Локациона анализа. Анализа на детерминантите на современиот регионален развој. Регионална економска политика. Градот и регионалниот развој. Децентрализација на локалната самоуправа. Регионален развој на Македонија.

100. СИСТЕМСКА АНАЛИЗА И ДИЗАЈН НА ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМИ (EBC 430)

Предметот детално ги запознава студентите со основните концепти, техники и методологии кои се релевантни за развојот на информациските системи. Предметот се фокусира на идентификување на потребите, нивна анализа, дизајн на модели и развој на информациските системи. Низ практични вежби предметот дава и контекст за имплементирање на информациски системи и избор на соодветни концепти за развој и имплементирање на информациски системи.

101. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ (ACC 340)

Информационен процес; Концепт и димензии на сметководствените информационални системи; Системска структура и сметководствените информационални системи; Сметководствени информационални системи со датотеки; Сметководствени информационални системи со бази на податоци; Развој на сметководствениот информационален систем; Контрола и заштита на сметководствениот информационален систем; Обработка на сметководствени информации; Ревизија на компјутеризираниот сметководствен информационален систем; Нови технологии и нивна примена во сметководствените информационални системи.

102. СМЕТКОВОДСТВЕНИ КОНТРОЛНИ СИСТЕМИ (АСС 230)

Основи на теоријата за менаџмент контроли. Бихејвиористичките аспекти на сметководствените контроли. Основни компоненти на ефективен систем на интерни контроли. Улогата на интерната контрола и менаџментот при дизајнирањето на интерните контроли. Сметководствениот систем и контроли на сметководствениот систем. Автоматизирани контролни системи во компјутерска околина. Системи за идентификување и управување со вообичаените деловни ризици. Измамите, интерните контроли и сметководството за истражување на ризици од измами и грешки. Улогата на сметководствениот контролен систем во корпоративното управување.

103. СОВРЕМЕНИ ТЕМИ ОД КОМУНИКАЦИИ (МКТ 450)

Вовед во комуникациите со јавноста. Теории на комуникација со јавноста. Фази од процесот на комуникација со јавноста. Креирање јавно мислење и комуникација со интерна и екстерна јавност. Кризни комуникации. Карактеристики и процес на интерактивен маркетинг и маркетинг врз основа на податоци. Селектирање на купувачите и управување со односите со купувачите врз основа на податоците за купувачите. Понуда и креирање директна комуникациска порака за одделни алатки на комуникации. Е-маил маркетинг: карактеристики и мерење на ефективност.

104. СТАТИСТИКА ЗА БИЗНИС И ЕКОНОМИЈА (МСТ 120)

Вовед; Дескриптивна анализа; Случајна променлива и распореди на веројатноста; Статистички примерок; Статистичко оценување; Тестирање на статистички хипотези; Анализа на варијанса; Хи-квадрат тест; Проста праволиниска регресија и корелација; Повеќекратна праволиниска регресија и корелација; Индексни броеви; Анализа на временски серии.

105. СТАТИСТИЧКА КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТОТ (МСТ 250)

Унапредување на квалитетот во современото бизнис окружување. Основни концепти во статистиката и веројатноста. Методи и филозофија на статистичката контрола на процесот (SPC). Контролни карти за варијабли. Контролни карти за атрибутивни белези. Специјални контролни карти. Способност на процесот и претходна контрола. Други теми во врска со контролните карти и нивните примени. Следење и контрола на повеќекратните процеси. Планови на прием на примерок.

106. СТРАТЕГИСКИ МЕНАЏМЕНТ (MGT 310)

Карактерот на стратегискиот менаџмент. Менаџерите и стратегискиот менаџмент. Проценка на екстерното окружување. Проценка на интерното окружување. Формулирање на стратегија. Анализа и избор на стратегија. Извршување на стратегијата. Оценување и контрола на стратегијата. Технологија и иновација. Стратегиски менаџмент и малиот бизнис. Стратегискиот менаџмент во меѓународен контекст.

107. ТЕОРИЈА НА ОРГАНИЗАЦИЈА (MGT 270)

Историски развој на мислата за организацијата. Организацијата и окружувањето. Организациона технологија. Големина и животен циклус на претпријатието. Организациона ефективност. Дизајн на организацијата. Модели на организационски структури. Моќ и организациона политика. Организациона култура. Организација за новото време.

108. ТРАНСНАЦИОНАЛНИ КОМПАНИИ И ГЛОБАЛНАТА ЕКОНОМИЈА (INT 440)

Детерминанти на ТНК во рамки на глобалната економија и глобалните синџири на вредноста; Стратегии за влез и експанзија на ТНК; Ефекти на ТНК врз економскиот раст и развој, вработеноста, развојот на технолошките и иновационите капацитети; Ефекти на ТНК врз билансот на плаќањето и структурата на трговијата; Интрафирмена размена и трансферни цени; Ефекти на ТНК врз пазарната структура, ефект на прелевање и ефект на додадена вредност; Политички аспекти, културни аспекти и аспекти на општествена одговорност; Интерација меѓу ТНК и институциите во матичната земја и земјата-домаќин; Предизвици во современото меѓународно економско окружување и во услови на кризи.

109. ТРГОВСКО ПРАВО (INT 110)

Поим на трговец како основен субјект во трговското право. Видови трговски друштва: јавно трговско друштво, друштво со ограничена одговорност, акционерско друштво, командитно друштво и командитно друштво со акции. Основни белези на друштвата, основање и статус на трговските друштва. Права и обврските на членовите на друштвата, управување и раководење со друштва. Статусни промени на трговските друштва. Стечај и ликвидација на трговските друштва. Трговски договори, поим и основни белези на трговските договори. Права и обврски кај договорот за продажба, договорот за посредување, застапување и комисион, договорот за осигурување, договорот за градење, договори за превоз и складирање на стока. Хартии од вредност.

110. УПРАВУВАЊЕ СО ИНОВАЦИИ И ПРОИЗВОД (МКТ 320)

Дефинирање на концептот на производ. Анализа на пазарните особини на производот. Стратегија на производ и бренд. Управување и вредност на брендот. Елементи на брендот. Стратегии на позиционирање кај животниот циклус на производот. Иновација на производ. Процес на развој на нов производ.

111. УПРАВУВАЊЕ СО МАРКЕТИНГ КАНАЛИ (МКТ 230)

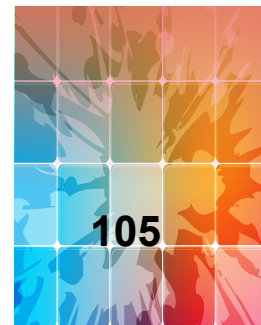
Системи на маркетинг канали. Развивање на маркетинг каналите. Стратегија и дизајнирање на маркетинг каналите. Управување со маркетинг каналите. Евалуација на членовите во маркетинг каналите. Електронски маркетинг канали. Франшиза. Маркетинг канали за услужни дејности. Меѓународни маркетинг канали. Стратегија за омни – канали.

112. УПРАВУВАЊЕ СО СИСТЕМИ (ЕСН 250)

Управувањето како универзален феномен. Интердисциплинарен пристап кон современите појави. Основни категории: од систем до динамични повратни кола. Нови пристапи кон управувањето со економските системи. Информациските системи како основа на управувањето. Одлучување како најважна управувачка активност. Економската наука за динамиката на економските процеси. Самокорегирачки сили на економијата. Движење и развој на економијата. Управување со системот на развојни промени. Основни управувачки повратни врски. Систем на управувачки инструменти.

113. УПРАВУВАЧКО СМЕТКОВОДСТВО 1 (АСС 220)

Управувачкото сметководство во рамките на сметководствениот систем. Видови трошоци и однесување на трошоците. Анализа на профитабилноста со помош на трошоци-обем-добивка. Опфаќање на трошоците при поединечно и процесно производство. Облици на алокација на општи трошоци. Утврдување на трошоци со помош на активности. Апсорпционен и варијабилен метод на вреднување на залихи. Сметководствено планирање и изготвување на главен буџет.

114. УПРАВУВАЧКО СМЕТКОВОДСТВО 2 (ACC 320)

Флексибилни планови и контрола. Стандардни трошоци и отстапувања. Релевантни информации за одлуки поврзани со цени. Целни трошоци и целни цени. Сметководство на одговорноста. Трансферни цени. Капитално буџетирање. Анализа на финансиски извештаи за потребите на менаџментот.

115. ФИНАНСИСКА И АКТУАРСКА МАТЕМАТИКА (MST 430)

Модел за пресметување на каматата. Периодични вложувања. Периодични примања (ренти). Модел за амортизација на кредити. Антиципативно пресметување на каматата. Комбинирани модели на амортизација на кредити со варијабилни анuitети. Технички основи на осигурување. Еднократна премија за поделни видови на рентни осигурувања и осигурување на капитал. Годишна и исподгодишна премија. Математички (премиски) резерви.

116. ФИНАНСИСКИ МЕНАЏМЕНТ (MGT 390)

Вовед и основни концепти на финансискиот менаџмент. Осврт кон финансиските извештаи. Финансиска анализа. Финансиско планирање. Временска вредност на парите. Оценка на ефикасноста на капиталните вложувања. Долгорочно финансирање. Вреднување на долгорочни хартии од вредност. Принос, ризик и основни концепти на портфолио менаџментот. Хибридни хартии од вредност и финансиски деривативи. Управување со обртните средства. Краткорочно финансирање. Цена (трошок) на капиталот. Структура на капиталот. Дивидендна политика. Спојувања, преземања и други облици на реструктурирање.

117. ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ (FIN 210)

Детерминанти на каматните стапки. Вовед во финансискиот систем. Финансиски пазари. Финансиски инструменти. Финансиски институции. Мерење на каматните стапки. Финансиски иновации. Пазар на пари. Пазарен капитал. Пазар на обврзници. Финансиски деривати. Институционална структура на финансиските пазари. Комерцијални банки. Други депозитни институции. Управување со финансиски институции. Не банкарски финансиски институции. Финансиска регулатива.

118. ФИНАНСИСКО СМЕТКОВОДСТВО (ACC 210)

Поим и улога на финансиското сметководство. Процес на сметководствена евиденција. Финансиски извештаи. Материјални нетековни средства. Нематеријални средства. Залихи. Парични средства и побарувања. Финансиски вложувања. Обврски и резервирања. Капитал. Признавање на приходите и расходите. Утврдување и известување за резултатите. Сметководствена анализа на финансиските извештаи.

119. ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ И ПОРТФОЛИО МЕНАЏМЕНТ (FIN 320)

Основни концепти на финансиски инвестиции. Пазари на хартии од вредност – економски функции и пазарни институции. Портфолио теорија и диверсификација на ризикот. Моделот на вреднување на капиталските средства (Capital Asset Pricing Model) и индексен модел. Хипотеза за ефикасни пазари и нивоа на информациска ефикасност на пазарите на ХВ. Бихејвиористички финансии и отстапувањата од информациски ефикасните пазари. Вреднување на обврзници. Вреднување на акции. Опции како деривативни финансиски инструменти. Фјучерси како деривативни финансиски инструменти. Процесот на управување со портфолија на ХВ – портфолио менаџмент. Мерење на перформансите на портфолио менаџерите.

Центар за кариера

VI. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Резултатите на наставнообразовната и научноистражувачката работа се објавуваат во разни публикации на Факултетот. Издавачката дејност претставува посебна карактеристика на Економскиот факултет. Тој е најголем издавач во Република Северна Македонија по бројот на објавени книги од областа на економијата и бизнисот.

Со најдолга, 70 - годишна традиција на постоење е „Годишникот“ на Факултетот, во кој се објавуваат статии за различни економски прашања. Во рамките на издавачката дејност значајно место зазема и објавувањето учебници и учебни помагала за студентите на првиот и вториот циклус студии, како и објавувањето на одбранети магистерски трудови и докторски дисертации.

Поголемиот број од публикациите се објавуваат во издание на Факултетот, а некои и во соработка со други институции (како што се на пример зборниците на трудови во коиздателство со МАНУ). Наставниците и асистентите објавуваат свои трудови и надвор од Факултетот (во земјата и во странство), било како прилози од учество на различни меѓународни конференции, било како оригинални научни и стручни трудови во различни меѓународни списанија со импакт фактор.

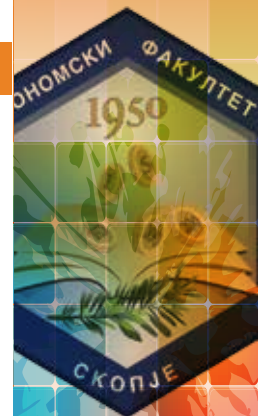
Од 2014 година сè до март 2020 година на Економскиот факултет - Скопје, се издаваше меѓународното списание „JOURNAL OF CONTEMPORARY ECONOMIC AND BUSINESS ISSUES“. Од ноември 2020 година се издава научното списание Business, Economy and Development (EB&D).

Научното списание Business, Economy and Development (EB&D) се обидува да даде научен придонес кон разбирањето на феномените на развој од комбинирана перспектива на деловно работење и економијата. Списанието стимулира да се користат комбинации на научни перспективи во академските научни истражувања и политики кои се однесуваат на развојот. Во таа насока терминот развој се дефинира во широка рамка, со цел да се привлечат истражувања кои вклучуваат и бизнис и економски перспективи во развиени и земји во развој на микро или макро ниво.

Во списанието исто така се прифаќаат и научни публикации кои се фокусираат на една земја, но предлагаат генерализации што може да се користи во сличен емпириски контекст. Прифаќааме и длабински студии што се користат за потврдување или проширување на постојните теории и модели.

Списанието е еkleктично во однос на методот на истражување и прифаќааме квантитативно, квалитативно или мешано истражување. Сепак, се очекува доставената научна публикација да се заснова на студии кои користат современи теоретски и емпириски пристапи.

Повеќе информации за списанието има на следниов линк: <https://journals.ukim.mk/index.php/ebd/index>

Работилница за слободни зони за регионот Европа во организација на Светска царинска организација

Работилница за улогата на компаниите во општеството, природата и заедниците во кои делуваат во организација на Јунус центарот за социјални бизниси при Економски факултет-Скопје

Работилници 2023/24

Креативна работилница во организација на Катедрата за маркетинг при Економски факултет-Скопје, УКИМ

Креативна работилница во организација на Катедрата за маркетинг при Економски факултет-Скопје, УКИМ

Работилница на тема „Улогата на жената во економската трансформација на општеството“ во организација на Катедрата за Економија

Работилница на тема „Улогата на жената во економската трансформација на општеството“ во организација на Катедрата за Економија

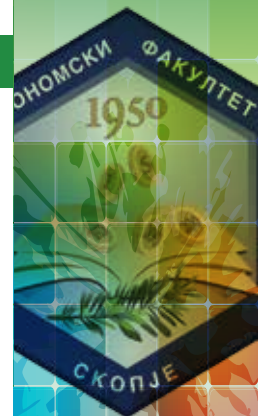
VII. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Факултетот врши и научноистражувачка работа за потребите на наставната дејност и за потребите на македонското стопанство и општеството во целина. Целта е да се оствари придонес во меѓународната научна мисла. Научноистражувачката работа се остварува преку проекти од развоен и применет карактер. Предмет на истражување се прашања и проблеми од областа на макроекономската политика, стратегија на општествено-економскиот развој, економските односи на земјата со странство, дигитализација на бизнисот и општеството, менаџмент, маркетинг, економика на претпријатијата, вработувањето и пазарот на работна сила, сметководството и деловните финансии, проценка на имот, ревизија и трансформација на претпријатијата со општествен капитал, пазарот и цените, финансиите и банкарството, и сл.

Во рамките на Економскиот факултет - Скопје се реализирани повеќе проекти од домашен и меѓународен карактер, во соработка со научни институции од различни земји во светот, претежно во рамките на програми и фондови како што се: Erasmus +, Хоризонт Европа, EIT (European Institute of Innovation and Technology), FP7, COST, TEMPUS, FP6, World Bank Institute, PHARE и други реномирани меѓународни програми и фондови за реализација на проекти од областа на високото образование.

За поуспешно организирање и остварување на научноистражувачката работа, во рамките на Факултетот е формирана и посебна организациона единица - Центар за економски истражувања, во чии рамки членуваат еминентни претставници од јавниот и приватниот сектор, како и од меѓународните институции и организации присутни во Република Северна Македонија.

Постигнатите резултати во научната работа се објавуваат во списанија со импакт фактор, меѓународни списанија, годишници, монографии, книги, учебници, и други публикации. Со најдолга традиција е „Годишникот“ на Факултетот, кој се издава од основањето на Факултетот (1950г.). Од март 2014 година Факултетот започна да го издава меѓународното научно списание *Journal of Contemporary Economic and Business Issues*, кое претставува рецензирано списание со отворен пристап од областа на економијата и бизнисот. Од јуни 2020 Економскиот факултет почна да го издава меѓународното списание *“Economy, Business and Development: An international journal”* во кое тематски се обработуваат проблемите на економската наука, организациските практики и развојот. Поголемиот дел од издавачката дејност Факултетот ја остварува самостојно, а еден дел заедно со други издавачи во земјата.

VIII. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Економскиот факултет - Скопје остварува богата и разновидна соработка со повеќе универзитети во ЕУ, САД, Австралија и други земји. Соработката ја остварува непосредно или преку Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Потпишаните билатерални договори за соработка со странски универзитети, на факултетско и универзитетско ниво (повеќе од 50), овозможуваат регулирање на билатералната соработка на високо-образовните институции на поле на научно-истражувачка работа, настава и практична работа. Потпишаните Еразмус + интер-институционални договори овозможуваат мобилност на наставен кадар и студенти.

Во рамки на потпишаните Потпишаните билатерални договори за соработка со странски универзитети се избрани визитинг професори од првите 500 универзитети според Шангајската листа на рангирање кои е предвидено да одржат настава на Економскиот факултет-Скопје.

Центарот за кариера е надлежен за активностите кои се реализираат на поле на меѓународната соработка која опфаќа мобилност на студенти и наставен кадар, потпишување на билатерални договори и Еразмус + интер-институционални договори за соработка, студиски престој на студенти и наставен кадар и студиски посети кои се реализираат од странски студенти на нашиот Факултет и обратно.

Мобилност на студенти и наставен кадар

Во рамки на програмите за мобилност на Европската комисија, студентите, наставниот кадар и административниот кадар можат да ги искористат можностите за добивање на стипендија за мобилност и тоа во рамки на **Еразмус +**.

Дополнителна можност за мобилност на студентите и наставниот кадар постои во рамки на **CEEPUS** (Central European Exchange Program for University Studies) програмата.

На студиските програми на прв и втор циклус студии на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје, **СЕ ВОВЕДУВААТ** „прозорци за мобилност“ (mobility windows) односно наставни предмети чии активности може да се изведуваат и на англиски јазик.

Повеќе детали за реализација на мобилност во рамки на горенаведените програми има во Интерни процедури на Факултетот за реализација на мобилност.

Економскиот факултет-Скопје е член на:

AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business) или

Здружение за унапредување на високите бизнис школи.

ASECU (Association of South Eastern Economic Universities)

WCO (World Customs Organization)

CEEUN (Central Eastern European University Network)

INCUI (International Network of Customs Universities)

EDUNIVERSAL

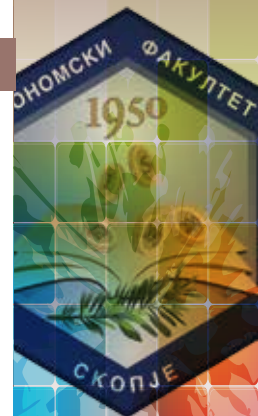
CEEPUS - Central European Exchange Program for University Studies

Во рамки на **CEEPUS програмата** Економскиот факултет - Скопје е координатор на следните мрежи:

- Network for advancing interdisciplinary cybersecurity research
- Forensic Accounting, Fraud Examination and Sustainable Development

Во рамки на **CEEPUS програмата** Економскиот факултет - Скопје е член на следните мрежи:

- CESEENet - Central, East and South-East European PhD Network in Management and Economics
- Economy Central European Network for Sustainable and Innovative Economy
- Sustainability and Health Economics

**ЗНАЧАЈНИ НАСТАНИ - АКТИВНОСТИ НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ
во текот на учебната 2023/2024 година (во периодот од 15.09.2023 до 15.09.2024)**

На 2 октомври 2023 година свечено се одржи првиот академски час на новата генерација студенти во академската 2023/2024 година.

На 2 ноември 2023 година 15 успешни студенти од Департманот по сметководство и ревизија, заедно со професори и асистенти од Катедрата за сметководство и ревизија имаа привилегија да ги посетат новите и современи канцеларии на EU Macedonia. Организираниот настан е прв од овој вид за студентите од департманот за сметководство и ревизија.

На 9 и 10 ноември 2023 година се одржа 4-та Меѓународна конференција под наслов "Economic and Business Trends Shaping the Future", во организација на Економскиот факултет – Скопје, УКИМ. Во рамки на оваа дводневна конференција учество земаа над 80 автори и беа презентирани над 30 научни труда.

На 9 ноември 2023 година во рамки на горенаведената конференција се реализира информативен настан во соработка со AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business) т.е. Асоцијација за унапредување на школите за бизнис. Оваа сесија имаше за цел да вклучи претставници од целиот регион во дискусии поврзани со напредокот во областа на бизнис едукацијата и значењето на акредитацијата на AACSB.

На 14 ноември 2023 година се одржа свечена церемонија на доделување дипломи на студенти на прв циклус студии, кои дипломираше во академската 2022/2023 година, во аулата на Економскиот факултет - Скопје.

На 1 декември 2023 година во просториите на Економскиот факултет - Скопје, во организација на Светска Банка и Економски факултет - Скопје, се одржа настан по повод 30 години постоење на Светска Банка во Република Северна Македонија.

На 1 декември 2023 година во рамки на настанот „Отворен ден на УКИМ“ Економскиот факултет – Скопје ги пречека матурантите од градот и Републиката. Беа презентирани студиските програми на факултетот, активностите на студентите, центарот за кариера. Матурантите ги запознаа професорите и студентите, се запознаа со студиските програми, можностите за стипендирање, ги слушнаа искуствата на студентите, нивните активности и вклученост во научноистражувачките проекти и дознаа за можностите за меѓународна размена, за студентскиот живот, за практиканството и за кариерните можности.

На 5 декември 2023 година во организација на Катедрата за економија се одбележа доделувањето на Нобеловата награда од областа на економските науки за 2023 година, настан кој традиционално се одржува на Економскиот факултет – Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

На 25 декември 2023 година во просториите на Економскиот факултет - Скопје, деканот проф. д-р Предраг Трпески, одржа состанок со претставници од ПроКредит Банка, на кој се склучи Меморандум за соработка помеѓу Економски факултет – Скопје и ПроКредит Банка.

На 28 декември 2023 година во организација на Јунус центарот за социјални бизниси при Економски факултет - Скопје, Американското катче Скопје и Прокредит банка се организира Работилница за улогата на компаниите во општеството, природата и заедниците во коишто делуваат.

На 28 декември 2023 година во просториите на Економски факултет - Скопје се одржа деветтата мини-конференција посветена на циркуларната економија. Конференцијата беше поддржана и ко-организирана во соработка со Јунус центарот за социјални бизниси при Економски факултет – Скопје.

На 28 февруари 2024 година во просториите на Економскиот факултет – Скопје се одржа мотивациски настан на тема: Поттикнување на успешна иднина на младите, во организација на Импакт Вајс Солушнс и Економски факултет - Скопје. Целта на настанот беше да ги инспирира студентите и да им даде насоки потребни за да ги надминат предизвиците, одлучно да ги следат своите соншта и да постигнат личен и професионален успех.

На 13 март 2024 година деканот на Економскиот факултет – Скопје, проф. д-р Предраг Трпески, одржа состанок со директорот на Управата за финансиска полиција, г-дин Горан Иванов и други претставници од Управата за финансиска полиција, на кој се потпиша Меморандум за соработка со Управата за финансиска полиција.

На 20 март 2024 година се одржа креативната работилница во организација на Катедрата за маркетинг при Економскиот факултет - Скопје, УКИМ. На работилницата се пријавија и учествуваа 13 тимови на студенти кои работеа и изготвија практични решенија за Пивара АД Скопје.

На 26 март 2024 година во просториите на Економскиот факултет – Скопје, деканот проф. д-р Предраг Трпески и главниот извршен директор на Македонско кредитно биро, м-р Тони Трајанов, потпишаа Меморандум за заедничка соработка.

На 27 март 2024 година во просториите на Економскиот факултет – Скопје, успешно се реализира работилницата на тема „Улогата на жената во економската трансформација на општеството“ во организација на Катедрата за економија.

На 28 март 2024 година во просториите на Економскиот факултет – Скопје, деканот проф. д-р Предраг Трпески одржа состанок со г-дин Александар Манев-генерален директор на Кроација осигурување АД, Друштво за неживотно осигурување Скопје и со претставници од истата институција, на кој се склучи Меморандум за заедничка соработка.

Во периодот од 25 - 29 март 2024 година во рамки на Еразмус + програмата, проф. д-р Даниел Млинариќ од Факултетот за бизнис и економија при Универзитетот во Загреб, Република Хрватска реализира дојдовна мобилност (Incoming Staff Mobility for Teaching) на Економски факултет - Скопје при УКИМ.

На 12 април 2024 година Центарот за кариера при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на платото на УКИМ, одбележа два настана – „Отворен ден на УКИМ“ и „Ден за кариерен развој на УКИМ“. На свој штанд се претстави и Економски факултет – Скопје кој беше исклучително посетен од страна на средношколците од бројни училишта од градот и Републиката.

На 25 април 2024 година се одржа настан - панел дискусија во организација на ЕУи центарот при Економски факултет – Скопје со наслов: „Работна сила на следната генерација: Улогата на младите во подобрување на младинската вработливост (Next-Gen Workforce: The Role of Youth in Improving Youth Employability)“.

На ден 25 април 2024 година во просториите на Економскиот факултет - Скопје, Деканот проф. д-р Предраг Трпески и претседателот на Комора на проценувачи на РСМ, м-р Валентина Младеновска, потпишаа Меморандум за деловно-техничка соработка.

На 9 мај 2024 година во просториите на Економскиот факултет - Скопје, Деканот проф. д-р Предраг Трпески и претседателот на Фискален совет на Република Северна Македонија, д-р Глигор Бишев, потпишаа Меморандум за деловно-техничка соработка.

На 13 мај 2024 година во организација на Катедрата за финансии на Економскиот факултет - Скопје, се одржа Работилница на тема „Инвестициските фондови како можност за вложување и кариерен развој“.

На 20 мај 2024 година се одржи свечена промоција на дипломираните студенти на прв циклус студии – настан кој традиционално се одржува во аулата на Економскиот факултет – Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во периодот од 10-14 јуни 2024 година со поддршка на партнерските институции во рамките на Регионалниот тренинг центар во Скопје (Царинска управа на РС Македонија и УКИМ, Економски факултет – Скопје) Светската царинска организација организираше Работилница за слободни зони за регионот Европа, со финансиска поддршка од Царинскиот фонд за соработка на Кина.

IX. ЦЕНТРИ И ОСТАНАТИ КАПАЦИТЕТИ

9.1 ЦЕНТРИ НА ФАКУЛТЕТОТ

На Економскиот факултет – Скопје функционираат следните центри:

- Центар за регрутирање на студенти, промоција на Факултетот и градење на кариера (Центар за кариера)
- Центар за економски истражувања (ЦЕИ)
- Тренинг центар за европска интеграција (ЕИТЦ)
- Центар за податоци и информации за Европската Унија (ЕУи)
- Регионален тренинг центар – Светска царинска организација (РТЦ-СЦО)
- Центар за социјални бизниси Yunus (YSBC)

Центар за регрутирање на студенти, промоција на факултетот и градење на кариера (Центар за кариера)

Центарот за кариера (во полн назив: Центар за регрутирање на студенти, промоција на Факултетот и градење на кариера) е основан во април 2010 година, како еден од петте центри кои функционираат во рамките на Факултетот. Неговата мисија е координирање на активностите што се преземаат во насока на: регрутирање нови студенти, промоција на Факултетот и градење кариера, а негова визија е да прерасне во „база“ којашто ќе претставува главен посредник меѓу студентите и бизнис - заедницата, а воедно ќе претставува и сврзно ткиво меѓу самите студенти и Факултетот.

Имено, под мотото „Од студентите за студентите“, Центарот за кариера им овозможува на студентите да бидат дел од работењето на Факултетот, давајќи им можност да волонтираат во реализација на промотивните активности на Факултетот. Во таа насока, Центарот има успешна соработка со АИЕСЕК и Студентскиот парламент-студентски организации коишто функционираат во рамките на Факултетот.

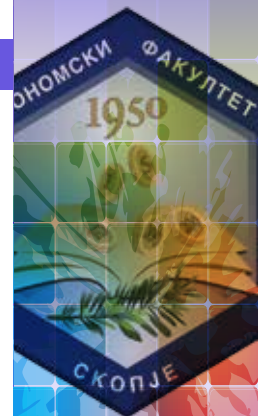
Центарот за кариера функционира и како канцеларија за координирање на студентските мобилности, токму поради фактот што им дава целосна поддршка на студентите во сите фази од процесот на аплицирање за стипендии за студентски мобилности во рамките на некоја од веќе наведените програми за студентски мобилности финансирани од ЕУ.

На крај, една од најважните активности на Центарот е вмрежување со организации и институции од финансискиот, корпоративниот и бизнис - секторот, со цел создавање можности студентите да ја реализираат задолжителната практична настава на најквалитетен можен начин. Центарот за кариера им нуди поддршка на студентите во целиот процес на реализирање на нивната практична настава.

Центарот за кариера е отворен за студентите во секое време, а одговор на своите прашања по однос на волонтирањето, студентските практики и студентските мобилности, студентите можат да добијат на следниов контакт:

м-р Маријана Цветковска
Советник за меѓународна соработка и
Раководител на Центарот за кариера
e-mail: ck@eccf.ukim.edu.mk
тел. 02/3286-835

* Освен во Центарот за кариера, студентите имаат можност да бидат активни волонтирајќи и во библиотеката, читалната и интернет - центарот кои функционираат во рамките на Факултетот.

Библиотека на донации со читална

Водени од мотото: „Од студентите за студентите - од Факултетот за Факултетот“, и работејќи во насока на реализирање на активностите за постигнување на целите предвидени во таа насока, следејќи ги глобалните иницијативи за создавање подобро општество, во кое студентите можат да направат разлика, Економскиот факултет - Скопје, според теркот на светските универзитети од развиените земји, преку својот Центар за кариера ангажира студенти - тутори во рамки на Факултетот. Студентот-тутор е регистриран во Центарот за кариера како волонтер, а неговата активност е да им помага на оние студенти кои имаат проблеми со совладување на материјата по одреден предмет, стоејќи им на располагање за консултации и туторство во одреден термин, согласно распоред претходно утврден од страна на Центарот за кариера. Предуслов за да се стане тутор е студентите да имаат завршена прва студиска година и да го имаат положено предметот/предметите за кои се пријавуваат да бидат тутори.

Центар за економски истражувања (ЦЕИ)

Центарот за економски истражувања (ЦЕИ) е организациска единица во рамките на Економскиот факултет-Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Работата на ЦЕИ ја поддржува и Советодавен одбор составен од еминентни претставници од јавниот и приватниот сектор и од меѓународните институции и организации присутни во Република Северна Македонија.

Мисијата на ЦЕИ е да ги зајакне и поддржи пазарно ориентираните реформи во Македонија, со цел поефикасно спроведување на евро-интегративните процеси на земјата, како и да им пружи активна помош на македонските компании во создавањето и унапредувањето на нивните конкурентски предности, а неговата визија е јакнење на улогата на самиот ЦЕИ како водечки центар за истражување на макроекономските и микроекономските проблеми на општествено-економскиот развој на Македонија.

Во реализацијата на сопствените мисија и визија, ЦЕИ активно подготвува и реализира мноштво на научно – истражувачки и развојни проекти, финансирани од различни национални и странски извори на финансирање, проекти во соработка со странски амбасади, владини агенции и фондови, единици на локална самоуправа, институции од јавен карактер, стопански комори и синдикати, а особен нагласок Центарот посветува на методолошки и апликативни истражувачки проекти со сите форми на бизнис здруженија, со што го дава својот непосреден придонес кон развој на моделите на конкурентност и одржлив развој на севкупната македонска економија. Сообразно со идентификуваните потреби, ЦЕИ иницира и имплементира и интензивна консултантска дејност, вештачења и супервештачења, проценки на вредности на сите недвижни и движни добра итн.

Особено истакнато место во работата на нашиот ЦЕИ заземаат и нашите почитувани студенти, особено оние од завршните години на студии, дипломирани економисти, како и студенти кои студираат на втор и трет циклус универзитетски студии, кои го даваат сопствениот целосен придонес и дополнителна вредност во целокупниот процес на реализација на проектите, почнувајќи од изработка на проектната апликација, па се до целосната реализација и евалуација на проектите. Економскиот Факултет – Скопје е целосно убеден во сознанието дека успешната имплементација на различните форми на истражувачки проекти ќе придонесе кон негова поголема национална и меѓународна препознатливост и афирмација.

Тренинг центар за европска интеграција (ЕИТЦ)

Тренинг-центарот за европска интеграција - ЕИТЦ (European Integration Training Centre – EITC) е организациска единица на Економскиот факултет-Скопје чија задача е да го обедини, да го промовира и да го пренесува севкупното релевантно знаење за европската интеграција, преку институционализирана форма на континуирано образование. ЕИТЦ е основан со проект во рамките на програмата ТЕМПУС ЈЕР 17013-2002 „Континуирано образование по европски прашања: основање на Тренинг центар за европски интеграции“ и формално започна со работа на 1.1.2007 година при Економскиот факултет - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Мисијата на ЕИТЦ се состои во создавање на локално јадро на експерти (од редот на јавната администрација, бизнис заедницата, академските кругови, медиумите, приватниот и невладиниот сектор) кои ќе се специјализираат во одделни области од европската интеграција, неопходни во процесот на приклучувањето на Република Северна Македонија кон Европската Унија, а неговата визија е истиот да прерасне во Регионален тренинг центар за европска интеграција преку проширување на своите активности и во другите држави, опфатени со процесот за стабилизација и асоцијација.

ПРЕДАВАЊЕ
СИМУЛАЦИЈА СО SIMUL8

проф. д-р Мехди Толу
Универзитет во Скопје, Велика Британија
Технички универзитет во Острава, Чешка

Со голема чест ве доживуваме на овај предавање за симулација со Simul8 кое ќе го одржи врвниот професор д-р Мехди Толу од Универзитетот во Скопје, кој е визитен професор по предметот Операциони истражувања за академската 2023/2024 година на Економски факултет – Скопје, при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

📅 4 ДЕКЕМВРИ, 2023 (ПОНЕДЕЛНИК) 🕒 13:30-15:30

meet.google.com/tpr-wdfk-ihx

Симулацијата е процес на имитација на реална работа на различни системи или процеси со користење на модели, прикажувајќи како моделот еволуира и функционира под различни услови со текот на времето. Теоријата на редови се занимава со проучување на редови на чекање, меѓу другото, одредување мерки за нивните перформанси, како што се просечното време на чекање во редот, чекање за услуга и користење на услугите капацитети.

Ова предавање ќе претстави модели на редови и симулација преку софтверот Simul8 за симулирање системи на редови.

ВЕ ОЧЕКУВАМЕ!

Центар за податоци и информации за Европската Унија (EUI)

EUI обезбедува информации и знаење за процесите на европското регионално интегрирање преку собирање на сите достапни информации и документација за и од Европската унија и нивно ставање на увид на сите заинтересирани субјекти на територијата на Република Северна Македонија. EUI има визија да ја јакне својата улога како информативно јадро на Европската унија во Република Северна Македонија, околу кое ќе се обединат сите слични и сродни центри во земјата, сè до стекнувањето на нејзиното полноправно членство во Европската унија, со што EUI ќе стане дел од ЕУ мрежата на европските документациони центри. За академската јавност и за сите заинтересирани субјекти на територијата на Република Северна Македонија, EUI обезбедува слободен пристап до информациите и документацијата на Европската унија и е целосно поддржан од Мисијата на Европската унија во Република Северна Македонија. Вкупниот расположлив фонд на EUI е автоматски обработен согласно со меѓународните принципи за каталогизација во единствена EUI база на податоци достапна преку веб страницата на Економскиот факултет. Информативниот центар на Европската унија – EUI е отворен за сите заинтересирани корисници секој работен ден од 8 до 16 ч.

Во рамки на EUI центарот се организираат бројни активности за дополнителна едукација и подигнување на свеста кај студентите и младите за општествено-важни прашања за земјата и ЕУ кои може да се адресираат со податоци и аналитика.

Во учебната 2023/2024 година се реализираа повеќе активности и тоа: едукативни предавања, настани од едукативен карактер, работилници и панел дискусии на кои присуствуваа предавачи од земјата и странство, како и доделување вредни награди за добитниците на најдобар есеј по повод на Денот на Европа.

Регионален тренинг центар – Светска царинска организација (РТЦ-СЦО)

Заемната соработка на Економскиот факултет - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Царинската управа на Република Северна Македонија и Светската царинска организација со седиште во Брисел есента 2007 година резултираше со потпишување Меморандум за соработка и со давање иницијатива за основање на регионален тренинг центар за континуирана обука на царински службеници и на бизнис заедницата според професионалните стандарди на Светската царинска организација. Соработката и иницијативата беа поддржани и од страна на македонската Влада. Мисијата на РТЦ-СЦО се состои во образование на кадар за потребите на царинската служба и на бизнис заедницата за потребите на регионалната интеграција ЦЕФТА-2006 преку воспоставување професионални програми за континуирана обука со целосна примена на професионалните стандарди препорачани од Светската царинска организација, а неговата визија е истиот да прерасне во водечка институција за обука на царински службеници и на бизнис заедницата во Република Северна Македонија и регионот на ЦЕФТА-2006, за обезбедување фер-правила и олеснување на трговијата во рамките на мултилатералниот трговски систем, целосно заснован на професионалните стандарди на Светската царинска организација.

Центар за социјални бизниси Yunus (YSBC)

Центарот за социјални бизниси под името Yunus е истражувачки хаб за социјални бизниси основан од професорот Мухамед Јунус, добитник на Нобеловата награда за мир во 2006 година. Центарот ги следи принципите и упатствата на професорот Јунус и се обидува да ја унапреди улогата на социјалниот бизнис во решавањето на најбитните проблеми во општеството поврзани со сиромаштијата, нееднаквоста, невработеноста, општествената инклузија и деградацијата на животната средина на одржлив и ефективен начин.

Центарот за социјални бизниси Yunus на Економски факултет - Скопје претставува дел од мрежата на Центри за социјални бизниси под името Yunus кои функционираат во повеќе од 80 универзитети ширум светот.

Целта на новоформирано Центар за социјални бизниси Yunus во рамките на Економскиот факултет при Универзитетот „Св Кирил и Методиј“ во Скопје е да се развијат и реализираат акциони програми за социјални бизниси, курсеви, истражувања, публикации, лаборатории за социјален бизнис дизајн, конференции, програми за размена, академски работилници, посети, стажирање и програми за стипендии. Центарот за социјален бизнис Yunus им овозможува на академскиот кадар, студентите и професионалците да споделуваат знаења и искуства поврзани со концептот на социјалниот бизнис и истиот да го промовираат низ различни универзитети и региони. Центарот, исто така, претставува место за различни видови на волонтерска и практикантска работа преку кој студентите дознаваат и учат за социјалниот бизнис.

9.2 ОСТАНАТИ КАПАЦИТЕТИ НА ФАКУЛТЕТОТ

Библиотека со читална

Библиотеката на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е една од најстарите и најбогатите високошколски библиотеки со:

- Над 31146 наслови на монографии, преку 49381 примероци на книги од домашни и странски автори;
- Над 600 наслови на списанија, а тековни 15 домашни и 14 странски, стручни списанија во печатена форма;
- Дигитална библиотека со CDROM - 1800 наслови од публикации на меѓународни институции WB -Светска банка, OECD, UNCTAD, IMF, EUROSTAT, ILO и други тесно поврзани со наставно - научна и истражувачка работа;
- Онлајн - пристап на 47 научни списанија преку базата J-STOR;
- Бесплатен отворен пристап во материјалите од областа на бизнисот и економијата на EconBiz- базата. Вклучува огромни бази на податоци, печатени книги и лиценцирани материјали.
- Онлајн пристап на базата на податоци EBSCO – преку 4000 наслови на периодични публикации со апстракти на статиите, т.е. 1200 наслови на списанија со целосен текст на статиите, голем дел се високонаучни цитирани списанија со импакт фактор, илјадници книги, 100.000 биографии, над 120.000 документи, над 250.000 фотографии, мапи, знамиња и други документи;
- Онлајн - пристап за Academic Search Premier со 12500 списанија со целосен текст;
- Онлајн - пристап за Business Source Premier со 8300 списанија со целосен текст од кои: 1200 рецензирани списанија, 1500 списанија од областа на трговијата и бизнисот, 150 монографии, 1500 економски извештаи по земји, 3200 индустриски извештаи и годишници и 750 пазарни истражувања;
- Онлајн - пристап на електронската библиотека на Светската банка (e-Library) за монографските изданија на истата;
- Онлајн и офлајн - пристап на базите на податоци на Европската Унија;
- Економски речници, водичи, алманаси, енциклопедии;
- Колекција книги на Нобеловци по економија – новосоздадена и единствена колекција која интензивно се пополнува и дава посебно светло на библиотечниот фонд на факултетот, итн.
- Од 2014 година сè до март 2020 година на Економскиот факултет - Скопје, се издаваше меѓународното списание “JOURNAL OF CONTEMPORARY ECONOMIC AND BUSINESS ISSUES”. Од ноември 2020 година се издава научното списание Business, Economy and Development (EB&D).
- 465 наслови од проектот на Владата на Република Македонија: Превод на 1000 стручни, научни книги и учебници од кои се учи на врвните, најдобрите и најреномираните универзитети во САД и Англија,

а од областа на правото во Франција и Германија (целосниот преглед на насловите може да се најде на веб страната на Факултетот на следниов линк: <http://www.eccf.ukim.edu.mk/files/prgled.pdf>).

На веб страната на Факултетот прикачен е Каталог на линкови за пребарување на сите обработени наслови на домашна и странска стручна литература на располагање на Библиотеката во печатена и електронска форма и истиот редовно се ажурира.

Од своето оформување до денес, во издавачката дејност на Економскиот факултет-Скопје периодично се издава и Годишникот на Факултетот. На веб страната на Факултетот е прикажан: Прегледот на трудовите во досегашните изданија на Годишникот сè до 2021 година.

Економскиот факултет располага и со двокатна модерна читална со 400 читателски места, опремена со 8 компјутери за корисниците, што овозможува автоматизиран пристап и пребарување на фондот на библиотеката. За потребите на студентите на првиот циклус студии, истата располага и со прирачна колекција на основна и дополнителна литература во вид на учебници, учебни помагала и прирачници (10 примероци од секој наслов, за околу 113 научни дисциплини) кои се на отворен кориснички пристап.

Како резултат на успешната соработка меѓу Економскиот факултет и бројни странски партнерски институции, постои Библиотека на донации (Donation Library) која е основана во 1996 година и брои над 6000 наслови подарок од: Arizona State University, USA; Northern Illinois University, Chicago, USA; Ohio University, USA; Prof. Isak Adizes, Adizes Institute, Santa Barbara, California; University of Zagreb, Croatia; Ph.D. Reed Story, FASB – Financial Accounting Standards Board, USA; Проф. д-р Јован Павлевски од Универзитетот „Сорбона“, Франција.

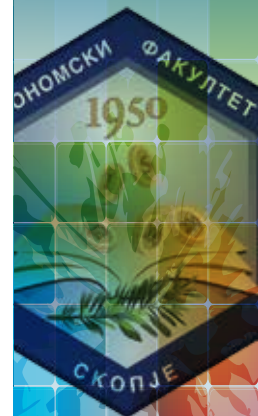
Студентски интернет - центар

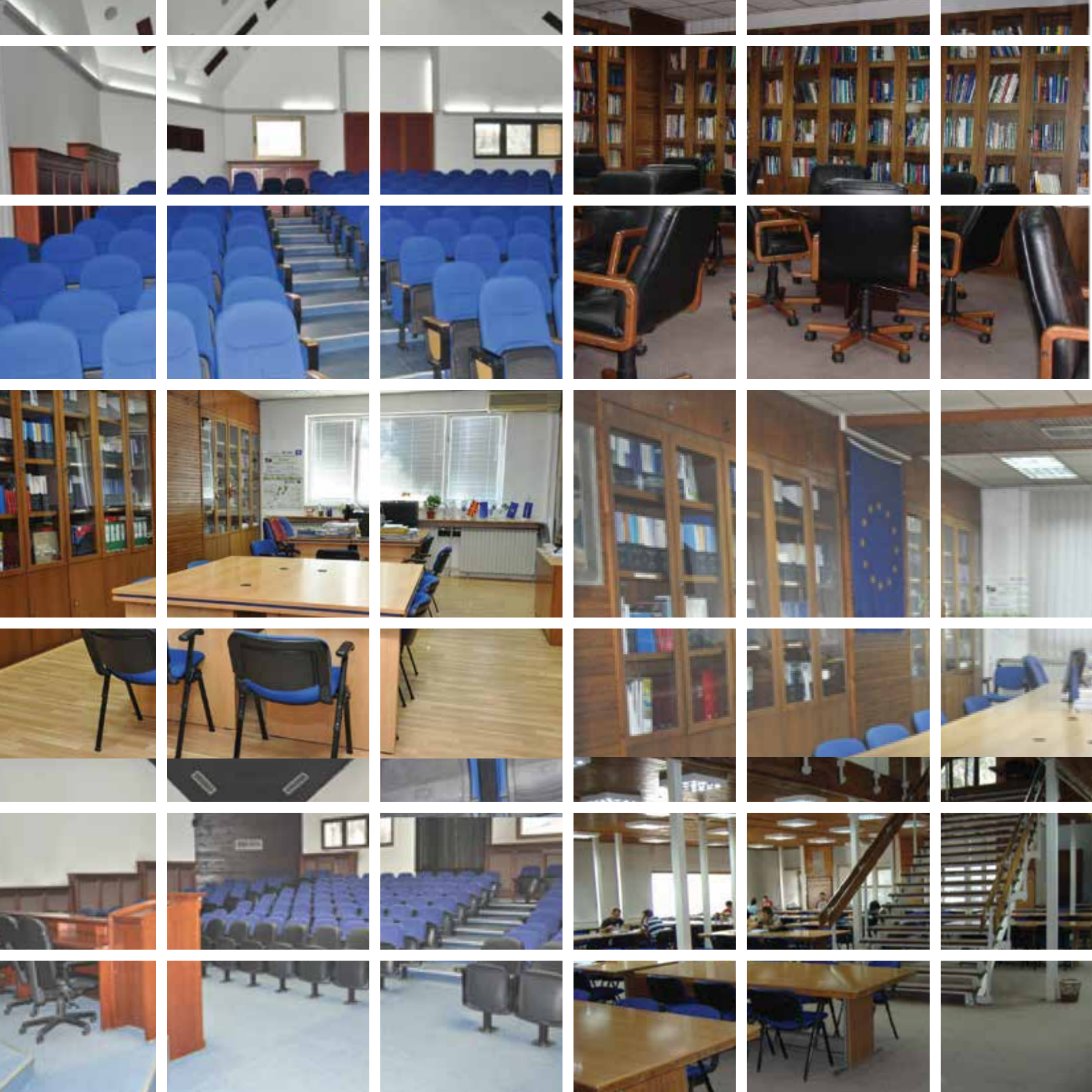
Заради задоволување на потребите на студентите во поглед на користење на услугите на Интернетот, Факултетот формираше Студентски интернет - центар (СИЦ). Центарот е отворен секој работен ден од 8.00-20.00 часот. За да може да ги користи интернет - услугите во рамките на Центарот, секој студент е должен да плати симболичен надомест, а од страна на Факултетот ќе му биде определена негова лична лозинка. Студентот може да го користи Студентскиот интернет - центар секој работен ден по два часа, а користењето може да се пријави и резервира однапред со претходна најава. Во Студентскиот интернет - центар се спроведува дежурство од страна на шест студенти ангажирани од Факултетот.

Студентскиот интернет - центар располага со 27 современи компјутери. Користењето на интернет - услугите е ограничено на областите коишто се потребни за стручно усовршување на студентот. За областите коишто не се потребни за стручното усовршување на студентите, не може да се користат интернет - услуги. За време на користењето на услугите, во Студентскиот интернет - центар студентот е должен да се придржува кон редот и дисциплината, како и правилата за начинот на користење на Центарот, а исто така и да ја чува и заштити опремата и инвентарот во Центарот (имот на Факултетот). Во спротивно, ќе му биде изречена дисциплинска мерка, вклучувајќи ја и мерката исклучување од Факултетот.

Простории и опрема за изведување на наставата

За изведување на наставата се користат 4 амфитеатри, 7 предавални и 5 компјутерски лаборатории, опремени со компјутерска опрема, LCD проектори, интерактивни табли и Wi-Fi интернет со слободен пристап низ целиот простор на Факултетот.

X. СТУДЕНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

10.1 Факултетско студентско собрание при Економски факултет - Скопје

Факултетското студентско собрание, студентска организација во која членуваат избрани претставници на студентите, презема активности за унапредување на правата на студентите, спроведување на квалитетна настава, стимулирање на студентскиот активизам и поставување на усвошените студентски услови на piedestalot. **Главна тематска преокупација е транспарентен однос и хармонија на интересите на сите студенти, канализирани кон креирање на пријатна атмосфера и позитивен развој на Економскиот факултет - Скопје и високото образование, генерално.**

Покрај основните активности, се организираат и дејности за сестран прогрес и шаренолик спектар на можности за креативно и интелектуално надоградување на студентите, квалификувани и подготвени да настапат во динамично деловно опкружување.

Работата на Факултетското студентско собрание е јавна, транспарентна и отворена за сите кои се заинтересирани да придонесат кон подобрување на студентскиот стандард и животот на студентите.

Од низата на спроведени активности за 2023 година, како најдоминантни се издвојуваат:

- **Тим билдинг на Економскиот факултет - Скопје - највлијателен двигател на растот и перманентен сојузник на успехот!** Подобрено меѓусебно спознавање и разбирање преку споделување на искуства, едукација и забава - главна тематска преокупација на настан организиран надвор од факултетските простории, во градот чувар на трајните културни вредности - Крушево. Студенти - млади уникатни умови, различни индивидуи со свои квалитети и способности, од една страна, и професори, асистенти - непресушен извор на мудрост и кариерни гуруа од друга страна, синергетички дополнувајќи се придонесоа како за индивидуално, така и за општествено усвошување.

- **„Кариерно вмрежување” - обединување на интелектуалните амбиции и желби за успех во идна професионална кариера!**

Настан кој ја воспостави врската помеѓу посакуваните двигатели, втемелувачи на напредокот во општеството. Реномирани компании го споделија своето искуство, ги одгатнаа загатките за успехот, понудија кариерни перспективи, а студентите ги запознаа луѓето што работат во нивната област на интерес, ги разрешија дилемите околу посакуваните работни позиции и научија за актуелните трендови во економијата.

- **„Планирајте си ги парите, засадете ја иднината” - фундамент за просперитет на индивидуата и прогрес во општеството!** Едукативни разговори и отворена јавна дебата за тоа колку е важно да се сфати вредноста на финансиите, но и како да се управува со истите - централен лајтмотив по повод Глобална недела на парите 2023 година, настан во организација на МАПАС, пензиските друштва и Економскиот факултет - Скопје, а во поддршка на Факултетското и Универзитетското студентско собрание. Фокусот беше насочен кон бенефитите од далекусежната инвестиција и економските импликации врз инвестираните средства, постигнување на поголема финансиска благосостојба преку споделување на повеќе расположливи информации, подобри вештини за штедење и буџетирање, понатамошен развој на дигитализација и дигитална испорака на финансиска едукација.

- **Работилници, дебати, предавања од гости - спикери**

Организација на низа работилници и инспиративни предавања на разни теми како: „Моќта на позитивното размислување”, „Како до подобро CV и мотивациско писмо”, „Како да ги подобрите меките вештини”, „Симулација на интервју за работа”, „Економисти и бизнис лидери во новата економија: како до кариера со позитивен имакт”, „Успех напишан со кармин”, „Спортот како фактор за подобри личности”, „Од клупа - џунгла, што следи и како да се справите со предизвиците по завршувањето на студиите”, „Атрактивните банкарски позиции и како до заеднички раст и развој на вработените во банката”.

Студентите имаа прилика да ги подобрат своите вештини во текот на студирањето, да се запознаат со можностите за професионална надоградба и кариерен развој, актуелните работни позиции, преку споделување на лични искуства и најдобри практики од реномирани компании, институции и еминентни гости - предавачи

- **Хумантарни акции, кроводарителски акции и хуманитарни студентски забави**

Организирано четири хуманитарни акции и три хуманитарни забави како највисок чин на хуманост, солидарност и емпатија, во соработка со Црвен Крст - Центар и Универзитетското студентско собрание на УКИМ. Финансиски средства беа донирани за помош во лекувањето на болни деца и ранлива категорија на студенти.

ЛЕТНИ ШКОЛИ

MAKE A DIFFERENCE:
Learn how to achieve
Business **EXCELLENCE**
by breaking through
DIGITAL FRONTIERS

Summer
School
13-19 July **19**

Supported by

summer.school@eccf.ukim.edu.mk

Youth
ASECU

9th ASECU Youth International Conference and Summer School
Faculty of Economics – Skopje,
"Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje,
12-19 September 2020, Ohrid, R. of North Macedonia

ENHANCING AND MANAGING COMPETITIVE ECONOMICS AND BUSINESS
ENVIRONMENT:
CHALLENGES FOR THE SOUTH AND EASTERN EUROPEAN
COUNTRIES AND THE BLACK SEA REGION

2021 INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL

**MAKE A DIFFERENCE:
LEARN HOW TO EVALUATE
THE ECONOMIC IMPACT OF
THE COVID-19 PANDEMIC**

EIGHT SUMMER SCHOOL

15th-22nd OF JULY
CONGRESS CENTER -
OHRID, MACEDONIA

**TRENDS & CHALLENGES
FOR THE GLOBALISED ACCOUNTING PROFESSION**

**PROTECTING THE
DIGITAL ECONOMY:
INTERDISCIPLINARY
CYBER SECURITY
SUMMER SCHOOL**

BECOME A CYBER LEADER!

25-30 JUNE, 2023
OHRID (UKIM CONGRESS CENTER)

SUMMER SCHOOL 2022

**MAKE A DIFFERENCE
BY GETTING INSIGHT
INTO FINANCE IN
MODERN DYNAMIC ENVIRONMENT**

5-8 July
Skopje, Macedonia

10.2 Што е АИЕСЕК ЛК Скопје?

АИЕСЕК, најголемата младинска организација предводена од студенти, претставува интернационална платформа преку која младите можат да го истражат и развијат својот лидерски потенцијал со цел создавање на подобро општество за сите.

Формирана е во 1948год, а денес е присутна во повеќе од 114 земји и територии низ целиот Свет, опфаќајќи 3500 универзитети, 70 000 членови, 9000 компании партнери и повеќе од 93 000 реализирани практики минатата година.

АИЕСЕК во Република Северна Македонија постои од 1953 година, и веќе 65 години развиваме проактивни и мотивирани лидери кои секојдневно се соочуваат со предизвикот на создавање позитивна промена во нашето општество.

АИЕСЕК Скопје претставува една од најактивните студентски организации со седиште на Економскиот Факултет во Скопје. Од своето основање до денес има соработувано со голем број **домашни и странски компании и организации**. Долгогодишно организирање и спроведување на **интернационалната програма за размена**, ни овозможи стекнување **искуство** во областа на водењето на тим, планирање, организирање, носење на одлуки, јавно говорење и ред други вештини благодарение на кои **идеите на младите се преточени во реализирани проекти** кои придонесуваат за развојот на целото општество. Со нашите активности ние сакаме да го доближиме **Светот до нашата земја, но и нашата земја до Светот**.

Нашите членови се разликуваат од останатите студенти поради **вештините и знаењата** коишто ги развиваат преку концептот на **практично учење**, во **динамична средина**, кое го стекнуваат за време на **членството во АИЕСЕК**. Тие покажуваат високо ниво на **интегритет, лидерство, проактивност, одговорност** и најважното стремее да се надоградат себе си, да ги **совладаат предизвиците** кои се испоставени пред нив и да донесат **позитивна промена во нашето општество**. Веруваме дека токму младите се клучот за отклучување на поубава иднина, и низ нашите акции сакаме да создадеме **Свет во кој ќе владее мир и остварен човеков потенцијал**.

Досега имаме организирано голем број на проекти меѓу кои: Career Days, Career Direction, SAMS, Pitch Please, Diffriends, Green Up, YouthSpeak Forum, а исто така и учествуваме на голем број национални и меѓународни конференции.

Повеќе информации може да добиете на facebook страната на AIESEC Macedonia.

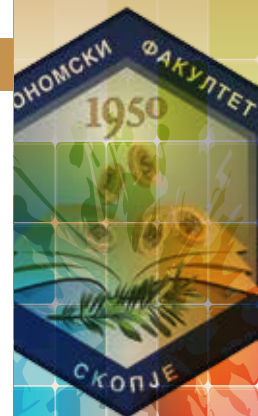

XI . НАСТАВЕН КАДАР НА ФАКУЛТЕТОТ

1. НАСТАВНИЦИ И СОРАБОТНИЦИ

а) Редовни професори

1. Арсов д-р Сашо
sarsov@eccf.ukim.edu.mk
- Финансиски менаџмент
- Проект менаџмент
2. Атанасовски д-р Атанаско
atanasko@eccf.ukim.edu.mk
- Корпоративно финансиско известување
- Сметководствени контролни системи
- Финансиско сметководство
3. Божиновска-Лазаревска д-р Зорица
zoricab@eccf.ukim.edu.mk
- Ревизија
- Интерна ревизија
- Основи на сметководство
4. Бојациева д-р Даниела
danielam@eccf.ukim.edu.mk
- Микроекономија
- Политика на цени
5. Брзовска д-р Ежени
ezeni@eccf.ukim.edu.mk
- Управување со маркетинг каналите
- Управување со иновации и производ
- Меѓународен маркетинг
6. Буцевска д-р Весна
vesna@eccf.ukim.edu.mk
- Економетрија
- Применета економетрија
- Статистичка контрола на квалитет
7. Гоцков д-р Ѓорѓи
gockovg@eccf.ukim.edu.mk
- Пари и банкарство
- Европски финансиски систем
- Монетарна и фискална политика во ЕУ.
8. Дебарлиев д-р Стојан
stojan@eccf.ukim.edu.mk
- Основи на менаџмент
- Бизнес планирање и претприемништво
9. Дракулевски д-р Љубомир
drakul@eccf.ukim.edu.mk
- Стратегиски менаџмент
- Меѓународен менаџмент
- Организационо однесување
10. Ефтимов д-р Љупчо
eftimov@eccf.ukim.edu.mk
- Менаџмент на човечки ресурси
- Менаџмент на перформанси
11. Ивановски д-р Игор
ivanovski@eccf.ukim.edu.mk
- Математика за економисти
- Менаџмент во осигурување
- Финансиска и актуарска математика
12. Јовановски д-р Кирил
kirilj@eccf.ukim.edu.mk
- Финансиски пазари и институции
- Бихевиористички финансии
- Алтернативни инвестиции
13. Јовевски д-р Димитар
djovovski@eccf.ukim.edu.mk
- Маркетинг преку социјални медиуми
- Дигитален маркетинг
- Дизајн и развој на веб

14. Јосимовски д-р Сашо
sasojos@eccf.ukim.edu.mk
- Информациони технологии
- Бази на податоци за бизнис
- Основи на е-бизнис
15. Кекеновски д-р Љубомир
keken@eccf.ukim.edu.mk
- Економија на јавниот сектор
- Индустриска политика
- Бихевиористичка економија
(Економија и психологија)
16. Кикеркова д-р Ирена
irena@eccf.ukim.edu.mk
- Меѓународна економија
- Надворешна трговија
- Транснационални компании и глобалната економија
17. Миновски д-р Зоран
zminovski@eccf.ukim.edu.mk
- Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации
- Анализа на финансиски извештаи
- Меѓународно сметководство
- Сметководствени информационални системи
18. Наков д-р Леонид
lnakov@eccf.ukim.edu.mk
- Менаџмент на промени
- Бизнис етика
- Основи на менаџмент
19. Наумоски д-р Александар
aleksandar@eccf.ukim.edu.mk
- Менаџмент на ризик
- Економија на инвестиции
- Финансиски менаџмент
20. Наумовска д-р Елена
elenan@eccf.ukim.edu.mk
- Менаџмент на финансиски институции
- Банкарски менаџмент
21. Недановски д-р Пеце
pecen@eccf.ukim.edu.mk
- Економика на Македонија
- Вовед во економија на животната средина
- Регионална и урбана економија
22. Паламидовска - Стерјадовска д-р Николина
nikolina@eccf.ukim.edu.mk
- Маркетинг истражување
- Аналитика на социјални медиуми
- Современи теми од комуникации
23. Петревски д-р Горан
goran@eccf.ukim.edu.mk
- Меѓународни финансии
- Применети финансии со ексел
- Избрани теми од финансии
- Финансиски пазари и институции
24. Постолов д-р Кирил
kirilp@eccf.ukim.edu.mk
- Оперативен менаџмент
- Теорија на организација
- Кризен менаџмент
25. Пулевска - Ивановска д-р Лидија
lidijar@eccf.ukim.edu.mk
- Бизнис логистика
- Е-бизнис дистрибутивни канали
- Менаџмент на односи со потрошувачи
26. Ристевска-Јовановска д-р Снежана
snezanarj@eccf.ukim.edu.mk
- Основи на маркетинг
- Однесување на потрошувачите
- Маркетинг на услуги
27. Санта д-р Мијалче
mijalce@eccf.ukim.edu.mk
- Системска анализа и дизајн на информациски системи
- Дигитални иновации
- Програмирање на бизнис апликации
- Основи на е-бизнис

28. Славески д-р Трајко
slaveski@eccf.ukim.edu.mk
- Макроекономија
- Државна регулација на бизнисот
29. Тевдовски д-р Драган
dragan@eccf.ukim.edu.mk
- Статистика за бизнис и економија
- Квантитативни методи во финансии
- Економска статистика
30. Трпески д-р Предраг
predrag@eccf.ukim.edu.mk
- Основи на економијата
- Управување со системите
- Економија на трудот
31. Трпеска д-р Марина
marinas@eccf.ukim.edu.mk
- Основи на сметководство
- Управувачко сметководство I
- Управувачко сметководство II
32. Тошевска – Трпчевска д-р Катерина
katerina@eccf.ukim.edu.mk
- Мултилатерален трговски систем
- Меѓународен транспорт и логистика
33. Треновски д-р Борче
borce@eccf.ukim.edu.mk
- Развој на економската мисла
- Вовед во економија на животната средина
34. Трневска-Благоева д-р Калина
kalina@eccf.ukim.edu.mk
- Статистика за бизнис и економија
- ЕРП системи
- Дигитална економија
35. Косев д-р Сашо
skosev@eccf.ukim.edu.mk
- Аграрна политика
- Методи на макроекономската анализа
- Економија на иновации
36. Филиповски д-р Владимир
vladfil@eccf.ukim.edu.mk
- Хартии од вредност и портфолио менаџмент
- Основи на економијата
- Економски раст и развој
37. Цветкоска д-р Виолета
vcvetkoska@eccf.ukim.edu.mk
- Операциони истражувања и машинско учење за менаџмент
- Основи на бизнис аналитика
- Математика за економисти
38. Циунова-Шулеска д-р Анита
anita@eccf.ukim.edu.mk
- Маркетинг менаџмент
- Креативност и маркетинг на содржина
- Интегрирани маркетинг комуникации

б) Вонредни професори

1. Јанеска-Илиев д-р Александра
aleksandra@eccf.ukim.edu.mk
- Организациско однесување
- Менаџмент на мал бизнис
2. Левков д-р Никола
nikolal@eccf.ukim.edu.mk
- Менаџмент информациона системи
- Бизнис комуникации
- Менаџерско одлучување и решавање проблеми
3. Макревска-Дисоска д-р Елена
elenam@eccf.ukim.edu.mk
- Внатрешен пазар на ЕУ
- Меѓународни организации и интеграции
- Европски економски интеграции

4. Макрешанска-Младеновска д-р Сузана
suzana@eccf.ukim.edu.mk
- Локални финансии
- Јавни финансии
5. Мијоска - Белшоска д-р Марина
marina@eccf.ukim.edu.mk
- Аналитика на бизнис податоци
- Менаџмент на бизнис процеси
6. Ташевска д-р Билјана
biljana@eccf.ukim.edu.mk
- Економија на социјалната држава
- Национални сметки
7. Трпкова-Несторовска д-р Марија
marijat@eccf.ukim.edu.mk
- Анализа на временски серии
- Демографија
- Статистика за бизнис и економија

ДОЦЕНТИ:

1. Д-р Љубен Коцев
ljuben.kocev@eccf.ukim.edu.mk
- Трговско право
- Мултилатерална трговска регулатива
2. Д-р Маријана Цветаноска
marijana.cvetanoska@eccf.ukim.edu.mk
- Управување со системите
- Глобалната економија и економските системи

2. НАСТАВНИЦИ ОД ДРУГИ ДОМАШНИ ФАКУЛТЕТИ / ИНСТИТУТИ

1. Професори од Правен факултет „Јустинијан Први“
2. Факултетот согласно потребите на студентите и катедрите може да ангажира и други професори од единиците на универзитетот или од факултети со којшто има воспоставено соработка.

3. Професор од Филолошки факултет „Блаже Конески“
- Скопје

3. ПОЧЕСНИ ПРОФЕСОРИ

1. Romano Prodi, Professor, Ph.D. (Италија)
2. Ichak Adizes, Professor, Ph.D. (САД)
3. Josef Brada, Professor, Ph.D. (САД)

4. СОРАБОТНИЦИ

Асистенти:

1. М-р Ирена Богоевска - Гаврилова,
на катедра за маркетинг
2. Д-р Тихона Божиновска,
на катедра за менаџмент
3. М-р Иван Дионисијев,
на катедра за сметководство и ревизија
4. М-р Мартин Киселички,
на катедра за е-бизнис
5. М-р Кристијан Кожески,
на катедра за економија
6. М-р Бојан Малчев,
на катедра за сметководство и ревизија
7. М-р Гунтер Мерџан
на катедра за економија
8. М-р Филип Пеовски
на катедра за математика и статистика
9. Д-р Виктор Стојкоски,
на катедра за математика и статистика
10. М-р Јасна Тоновска,
на катедра за надворешна трговија
11. М-р Тодор Тоцев,
на катедра за сметководство и ревизија

ВОДИЧ ЗА СТУДИРАЊЕ

Издавач

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Економски факултет - Скопје

За издавачот

Проф. д-р Предраг Трпески, декан

Адреса:

Булевар „Гоце Делчев“ бр. 9В
1000 Скопје
Република Северна Македонија
Телефон: +389 2 3286-800
Поштенски факс: 550
Факс: +389 2 3118-701
www.eccf.ukim.edu.mk

Графичка Обработка
„МАР-САЖ“

Печати
„МАР-САЖ“

Тираж
600 примероци

НАЈВИСОКО РАНГИРАН УНИВЕРЗИТЕТ
ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Центар за светска класа универзитети при
Шангајскиот Џио Тонг Универзитет,
водечка светска институција за рангирање
на високообразовни институции

facebook

<http://www.facebook.com/#!/EkonovskiFakultetSkopje>

www.eccf.ukim.edu.mk

Булевар „Гоце Делчев” бр. 9В

п.фах 550, 1000 Скопје, Република Северна Македонија